

26. Mis on ühhe tõssise Jummalat laup
kohhus/ kes hästi Jeesuse laua
jures kaimud?

Temma kohhus on Jummalat temma Falli
mo anni eest kita ning tännada, omma ello päi
päävalt Jeesuse abbiga parrandada, pattude
ennast hoida, ning nenda ellada, kui wagga
risti-innimesse kohhus on.

Katekismusse Selletusse Dts.

Keif Ewangeliummid

ning

Epistlid

teige se Nasta läbbi/
ning ka

1. Meie Issanda Jeesuse Kristusse
Kannataminne/ Surm/ ülestous-
minne ning Taewaminne.
2. Jerusalemma Linnä Ürra-
rikminne.

Drucktid 1729 Nastal.

Ammonitio

Ammonitio

Rom. Rahw. Kam. I. Peat 16. salm.

Mul ep olle habbi
Kristusse armo-oppetussest;
sest

Se on Jummalä wäggi
õnnistusseks
iggaühhele/
tes
us sub.

Jesus aita!

Epistel esimesel Kristusse Tullemise Püh
hal. Rom. XIII, 11-14. salmist sadit.

Sedda tehkem sepärast, et meil
teada on se aeg, et se tund on, et
meie jo olleme üllesärratud unnest;
(sest müd on meie õnnistus läh-
hem kui siis, kui meie uskime.
Se õ on möda läinud, agga se
pään on liggi tulnud,) sepärast heitekent ennesest
ära pimmedusse teud, ja ehhitagem ennast wal-
gusse sõa-riistadega. Ellagem aufaste kui pä-
wa aial, ei mitte prassimisses egga liajomisses,
ei mitte abbiello ärrateotamisses, egga kina-
lusse, ei mitte ridus egga kaddedusse, waid eh-
hitage ennast Issanda Jesusse Kristussega, ja är-
ge kandte omma lihha eest hoolt nenda, et him-
mud sest touswad.

Ewangelium es simesel Kristusse Tullemise
Pühhal. Matt. XXI. 19. salmist sadit

Ning kui nemmad Jerusalemma
gi said/ ning Petwage pole õlli-
jure tullid/ siis läkitas Jesus kaks Jün-
rit/ ja ütles nende wasto: minge
allewisse/ mis teie kohhal on/ ja se-
maid leiate teie ühhe kinniseitud em-
eesli ja ühhe sällu temma jures / pe-
neid lahti ja toge minno jure. Ja kui
le kegi middagi ütleb/ siis üttele: Jes-
dal on neid tarwis/ siis läkitab tem-
neid seddamaid Agga se on keik sündim-
et piddi tõets sama/ mis õõldud on
wedi läbbi/ kes ütleb: üttele Sioni Tut-
wata/ sinno Kunningas tulleb sulle ta-
ne/ ja istub ühhe emma eesli selgas/ ja
sällo selgas mis on koorma-kandja em-
eesli poeg. Siis läksid need Jüngrid
ja teggid/ nenda kui Jesus neid õlli kaste-
nid ommad rided nende peäle/ ja pal-
tedda nende selga istma. Agga se su-
hult la-utasid ommad rided tee peäle/
teised rainsid ofse puist/ ja heitsid tee
Agga se rahwas / mis eel ja tagga
kissendas ja ütles: Hosianna

Poiale! fidetud olgo/ kes tulleb Jessan-
da nimmel/ Hosianna kõrges!

^{1.} Ehke lahti süddamed, Waggad! hüüde keigest wäest,
Et need wäesed pattused ärkawad sest patto unnest.
Ea au Kunningas! nüüd tulle, Alma omma armo mulle.

^{2.} Oh tulle Jesus! mo süddames nüüd ella;
Oh Jessand! kaitse mind, mo ärrapeasija olle:
So kallim ehte on arm, heldus, tussandus;
Se olgo, pallum ma, mo hinge warrandus.

^{3.} Mo jure tulled sa, oh Jesus! lunnastaja;
Mo eesi sa kannatand, mo hinge juhhataja.
So jure tullen ma nüüd keigest süddamest,
So ommaks jägo hing ning ihho iggawest.

Epistel teisel Kristusse Tullemise Pühhal.
Rom. XV. 4. 13 salmist sadit.

Sest mis ial enne on kirjotud, se on meie õppe-
tusseks enne kirjotud, et meil kannatusse ja
kirja rõmustamisse läbbi peab lotus ollema. Ag-
ga se kannatusse ja rõmustamisse Jummal andko
meile, et teie ühte meelt peate issekestis Jesusse Kris-
tusse järrele, et teie ühhe mele ja ühhe suga auusta-
te Jummalat ja meie Jessanda Jesusse Kristusse
Jessa. Sepärrast wotke teime teist wasto, nenda
meil ka Kristus meid on wastowotnud Jummalat
meile. Agga minna ütlen, et Jesus Kristus on
õõberleikamisse sullaseks sanud Jummalat tõe pär-
ast, et ta piddi nende wannematte tootused kin-
nastama. Ning et ka pagganad hallatusse pär-
ast piddid Jummalat auustama, nenda kui kirjo-
tud

tud on: sepärrast tahhan minna sind kita
ganatte seas, ja sumo nimmele laulda.
ta ütleb temma: olge rõõmsad, pagganad, tem
rahwaga. Ja ta: Kiitke Isandad,
pagganad, ja kiitke ka tedda, keif rahwa
Ning ta ütleb Esaias: Se peab ollema
juur, ja kes touseb wallitsema pagganatte
le, selle peäle pearwad need pagganad loo
Alga se lotusse Jummal taitko teid keige rõõ
rahhoga usso sees, et teil woiks rohkeste lotu
pühha Waimo wäes.

Ewangelium teisel Kristuse Tulle
Pühhal. Luk. XXI, 25/36 salmist sadit

Sing pawas/kuus ja tähtede sees
wad immetähtesid ollema / ja
peäl peab rahwal abhastust ollema
nouta/ sest et merri ja wee wo-ud kohl
sewad. Ning need innimesed läh
wad rammotumaks kartusse ning
asjade ootmisse pärrast/ mis ma peäle
wad tullema; sest need taewa wäed pe
kõitutadama. Ja siis näwad nem
innimesse Poega tullewad pilwes sure
ja auga. Alga kui se keif hakkab
ma / siis seiste püsti / ja tõstke om
pead ülles/ sepärrast et teie ärral
taminne liggi tulleb. Ning temma
les neile ühhe tahhendamisse sanna

ge wigi puud ja keif puud/ kui nemmad
jo pakkatawad/ ja teie sedda näte/ siis tun
nete teie isstennestest/ et sui jo liggi on. Den
da ka teie/ kui teie näte sedda sündiwad/
siis tundte/ et se Jummalat riik liggi on.
Tõest minna ütlen teile/ et sesinnane rah
was ei lõpse mitte ärra/ kunni se keif saab
sündinud. Taewas ja ma lähhawad hukka/
alga minno sannad ei lähhä mitte hukka.
Alga hoidke ennast / et teie südda
med ei sa koormatud liasõmissse egga
liajomisse / egga peatoidusse murrette
ga/ ja et sesamma pääw ätkitselt teie
peäle ei tulle. Sest kui linnopael tulleb
temma keitide peäle/ kennele teige se ma
peäl asset on Sepärrast walwage ja
palluge iggal aial / et teid wäärt ar
watakse ärrapõggeneda / keige se eest/
mis peab sündima/ ja seista innimes
se Poia ees.

1.
Patto unnest ärka ülles, ärra ella holeta,
Eiis sind Jesus kannab süles Sein ning pärrast otsata;
Ma ning taewas hukka lähwad, Temma sannad ilka jäwad.

2.
Se kohtomõistia kül jonab tulla pea,
Ea nihkleb furjad keif, kes tehha head ei tea;
Eest pallu Jummalat ning walwa järgeste,
Eiis temma riiki saad sa wimaks rõõmsasce.

Epistel kolmandamal Xristuse Tulemisel
Pühhal. 1 Kor. IV. 15. salmist sadit.

Nenda arvago meid iggäuks kui Xristuse
lasid ning maiapiddajaid Jummalal
asjade üle. Agga peäle sedda, siis küsitate
piddajatte käest, et iggäuks peab tru ollema. Agga
minna pannen sedda miksti, et teist minno peale
kohhut moistetakse, ehk innimesse kohhopä
agga ei minnage moista ennese peäle kohhut,
minna ei tea ennese peäle ütlegi süüd: agga se
rast ep olle minna mitte õigeks arvatud: Agga
Jesand on, kes minno peäle kohhut moistab.
pärast ärge moistke ütlegi kohhut enne aega,
ni Jesand tulleb, kes ka pinnedusse sallaja
näwa ette tõstab, ja südamette nouud arwa

les/ ja waestele kulutakse armo-õppetus/
ja õnnis on/ kes ial ennast minnust ei pah-
handa. Agga kui need ärralaksid/ hakkas
Jesuse rahwale rägima Joannesest: mis
teie ollete wäljalainud kõrbe waatma?
pillirogo/ mis tulest kõikutakse? ehk mis
teie ollete wäljalainud waatma? ühhe
innimesse pehme riettega ehitd? wata/
kes pehmed rided kandwad/ need on kun-
ningatte koddade sees; ehk mis teie ollete
wäljalainud waatma? üht Prohweti?
tdest minna ütlen teile/ kes weel üllem
on kui Prowet; sest se on sesamma/ ken-
nest kirjotud on

Epistel neljandamal Kristusse Tullemiss
Pühhal. Willip. IV. 4-7. salmist sadit.

Olge ifka rõõmsad Jõsandas. Ta ütlen minna:
na: olge rõõmsad. Teie tassandus sa
tutwaks keikile innimestele: se Jõsand on ligi
õrge murresege ühtegi; waid laske keikis omma
pallumised palwe ja õhkamisest läbbi tannu
Jummalale teada sada. Siis Jummalala rahh
mis üllem on kui keik moistus, hoiab teie süda
med ja teie meled Kristusse Jõsusse sees.

Ewangelium neljandamal Kristusse Tulle
missese Pühhal. Joh. I. 19-28 salmist sadit.

U se on Joannesse tunnistus/ kui Jõ
da-rahwas lätkitrasid Jerusalemmi
Preestrid ja Lewitid/ et nemmad tem
malt piddid küsima/ kes sa olled? ja tem
ma tunnistas/ ja ei salgand mitte/ ja tun
nistas: minna ep olle mitte se Kristus.
Ja nemmad küsissid temmalt: mis sin
olled sinna Elias? temma ütles: pe
mitte; olled sinna se Prohwet? ja tem
ma kostis: ei mitte. Siis ütlesid nem
mad temma wasto: kes sa Siis olled?
meie kostust woime wia neile/ kes meid
lätkitanud/ mis sa ütled isännemesest? tem
ma ütles? Minna ollen ühhe hõid
heäl kõrbes: Tehke tassafets Jõsand

teed / nenda kui se Prohwet Esaias on
ütelnud. Ja need / kes ollid lätkitud/
ollid Bariseride seast/ ja nemmad küssi-
sid temmalt ja ütlesid temma wasto:
miks sa siis ristid/ kui sinna ep olle se Kris-
tus/ egga Elias egga se Prohwet? Jo-
annes kostis neile ja ütles: minna ris-
tin weega/ agga se seisab keft teie seas/ ked-
da teie ei tunne. Se on sesamma / kes
parrast mind tulles / kes enne mind on
olnud/ kelle wäärt minna ep olle/ et min-
na temma kinga pacla lahsti peastan. Se
sündis Petabarass teisel poolel Jordani/
kussa Joannes ristis.

Kui sind Jummal sureks panneb, noua ifka allandust,
Keik head Jummal üffi annab, otsti hiinge warrandust;
Kui sa süddand puhtaks teed, süddames siis Jõsusst naad.

Mis aitab se, et sind, mo Jõsus! suhho wottan,
Kui ollen holeta, ning kurja tehha tõttan.
Oh te, et süddames, ning hädda aial ka,
Sind julgest tunnistast ning ilmakartmata.

Epistel esimesesl Joulo Pühhal.
Tit. II. 11-14 salmist sadit.

Est Jummal arm, mis õnnistusid sadab,
on ilmunud keikile innimestele, ja juhha-
tab meid, et meie peame arrasalgama se jumma-
laf artmata ello ja need ilmalikkud himmud,
ja peame moistlikkult ning õiete, ja Jummalala-
fart.

Kartlikkult ellama sešinnatses ma-ilmas,
ootma sedda õnnist lotust, ja se sure Jummalata
meie õnnisteggia Jeesuse Kristusse au illumina
kes isse-ennast meie eest on annud, et temma
piddi ärvalunnastama keigest üllekohtust, ja pu
hastama ennesele ommaks rahwaks, mis ussin
hea tõle.

Ewangelium esimesel Joulo Pühhal.
Lut. II. 14 salmist sadit.

Nõga se sündis neilsanimul päim
et sanna Keisrist Augustussest ma
jalaks/ et keit ma-ilm piddi üllestirjota
sama. (Sesamma üllestirjotama
ne sündis enne / kui Kirenius Sire
ma ille wallitseja olli) ning keit laskid
nast lastma üllestirjotada / iggaüks om
ma liina. Siis laks ka Josef Kalite
maalt Naatsaretti liinnast ülles Juda-
le Tawete liina / mis hitakse Perle
maks / (sepärrast et temma olli Taw
te koiast ja so-ust et temma ennast pid
lastma üllestirjotada Maria omma k
latud naesega / kes olli kaima peäl.
ga se sündis / kui nemmad seäl ollid / sa
aeg täis / et temma piddi mahha sama / ni
temma tõi omma esimesse poia ilma
ja mahkis tedda / ja panni tedda mah
sõime / sest et neil ep olnud muud asfet ma

as. Ning seälsammas wäljal ollid kar-
jatfed õidse / ja hoidsid õse omma karja.
Ja wata / Issanda Ingel seisis nende jures /
ja Issanda au paistis nende ümber / ja
nemmad kartsid üpris wägga. Ning se
Ingel ütles nende wasto: ärge kartke /
sest wata / minna kulutan teile suurt
rõmo / mis keige rahwale peab sa-
ma / sest teile on tänna sündinud se
õnnisteggia / kes on Kristus se Iss-
sand / Tawete liinas. Ning se olgo
teile tähhets: teie leiäte se lapse mahhi-
tud ja sõines maggama. Ja ätkitselt
olli se Ingliga taewa sõa-wäe hulk / need
kiitsid Jummalat ja ütlesid: Au olgo
Jummalale kõrges / ja ma peäl rah-
ho / innimestest hea meel!

^{1.} Ilmale sa olled tulnud, Helbe Jeesus, armo täis,
Kurja waimo woiija olnud, Karki lainud patto tõis.
Kallis õnnisteggia! Wotta mind nüüd ommaks ka.

^{2.} Perleonna lauda sees sul diget asfet polnud,
Mo helbe Jeesuke, kes mulle appi tulnud;
Mo süddant, pallun ma, so honeks walmista,
Ning ella selle sees, mind pattust puhhasta.

^{3.} Et Kristus sündinud, mo südda, rõmustelle,
Nüüd Jummal armoga meid tulnud katsma jälle.
Oh helbe Jeesuke! Mo rõmuks sündsid sa,
Ja keige rahwale, Oh õnnisteggia!

Epistel teisel Joulo Pühhal.
Tit. III. 4-8 salmist sadit.

Ugga kui Jummal meie Õnnisteggia heftu
ja arm innimeste wasto ilmus, siis on tem
ma meid õnsaks teinud, ei mitte õigusse teggude
mis meie ollime teinud, waid omma hallastu
pärast, uesündimisse pessemisse ja pühha
mo uendamisse läbbi, kedda temma on wäliar
lanud meie peäle rohkestes Jeesusse Kristusse me
Õnnisteggia läbbi, et meie temma armo läbbi
õigeks tehtud, iggawesse ello pärriaks piddime
ma lotusse järrele; se on üks tõsine sanna.

Ewangelium teisel Joulo Pühhal.
Lut. II. 15-20 salmist sadit.

Sing se sündis / kui need Ingrid need
said arralainud taewa / siis ütles
need innimesed need karjatsed teine tem
wasto: Et lätki nüüd Perlema / ja wad
gem sedda asja / mis on sündinud / mis
sand meile on teada annud. Ning nemmad
tullid ruttuste ja leidid Maria ja Joesep
ja sedda lapsokesi sõimes maggama. Aga
kui nemmad sedda said näinud / la - utal
nemmad sedda asja laiale / mis neile fest la
sokesest olli rägitud ja keit / kes sedda kuulsi
pannid sedda immeks / mis neist karjatsed
neile olli rägitud. Ugga Maria piddas
need sannad meles / ning mõtles nende pe
on

ommas süddames. Ning need karjatsed
lätkid taggasi / auustasid ja kiitsid Jum
malat keige se eest / mis nemmad ollid
kuulnud ja näinud / nenda kui neile olli
õöldud.

Jesus maggab õige peäl,
Eest ma ollen rõmus teäl
Baewa minno pärast näggi,
Nenda satis mulle wäggi
Põrgo wallust peäseada Allandikko melega.
Temma wottis allandada Ennast, et ma woiksin sada
Tasfaks sin süddamest; Allandikkus keigesti wäest.
Kurrafi ma nenda woidan, Patto hinnu o linnu löidan,
Kui ma ollen taslane, Allandik kui Jese.
Õnnati keik wallo löppeb, Kui mo südda kirjast õppib;
Helde Jese! aita mind, Iggawest ma tännan sind.

Epistel kolmandamal Joulo Pühhal.
Esaia VII. 14 ning 15 salmis.

Ennä! se neitsit saab kaima peäle, ja peab iihhe
poia ilmale toma, ja pearwad temmale ninime
pannema JMWUEL; woid ja met peab
temma sõma, kummi ta moistab kurja põlgada ja
head arrawallitseda.

Ewangelium kolmandamal Joulo Pühhal.
Joh. I. 1-14 salmist sadit.

Algmisses olli se sanna / ja se sanna ol
li Jummal jures / ja se sanna olli
Jummal. Sesamma olli algmisses
Jummal jures. Keit asjad on temma
lääb

lääbbi tehtud / ja ilma temmata ep olle
 ühtegi tehtud / mis tehtud on. Temma
 fees olli ello / ja se ello olli innimeste wal-
 gus / ja se walgus paistab pimmedusfe-
 pimmedus ei wotnud sedda wasto. (W
 innimenne sai Jummalast lääkitud / ke
 nimmi olli Joannes / sesamma tulli tu-
 nistusfets / et temma sest walgusfets
 di tunnistama / et keik temma lääbbi p
 did uskma. Temma ep olnud mitte
 walgus/waid et temma pididi tunnistama
 sest walgusfets.) Se olli se tõssine walg
 kes walgustab keik innimested / kui ta
 ilma sisse tulli. Temma olli ma-ilm
 ja ma-ilm on temma lääbbi tehtud /
 ma-ilm ei tunnud tedda mitte. Tem
 tulli omma sisse / ja need ommakfets
 wotnud tedda mitte wasto; agga ni
 to / kui tedda wastowotsid / neile an
 temma melewalda Jummalala lapsfets
 da / kes temma nimme sisse uskwad /
 ep olle werrest / egga lihha tahtmissef-
 ga mehhe tahtmissefets waid Jummal
 sündinud. Ja se sanna sai lihha-
 wottis kui ühhes maias meie
 ellada (ja meie näggime temma
 kui Issast ainofündinud Poia
 täis armo ja töt.

Oh Jesus! Issa sanna, Waimo tarkust mulle anna,
 Et ma wottan wasto sind, Kui sa heldest kutsud mind.
 Kes sind polle wastowotnud, Egga sinno jure tõdnud,
 Läh'wad hukka iggawest, Ning ei peäse pörge läest;
 Te, et sinno pole hoian, Ning so jurest armo leian,
 Sest seal lõppeb pimmedus, Kus on sinno walgustus.

**Epistel Pühapäwal pärrast Joulo Püh-
 ba. Galat. IV. 1-7 salmist sadik.**

Agga minna ütlen: senni kui se pärria wäeti
 laps on, siis ep olle temma ja sullase wahhel
 wahhet ühtegi, ehk temma kül keige pärranduse
 Issand on, waid temma on järrelekulajatte ja
 üllewaatjatte al fets aiaks, mis issast on seätud;
 nenda ka meie, kui meie wäetimad lapsed ollime,
 siis ollime meie kui sullased waljaspididiste sead-
 miste al. Agga kui aeg täis sai, lääkitas Jum-
 mal omma Poega, et temma pididi naefest sün-
 dina, ja kässo alla sama, et temma neid, kes
 kässo al ollid, pididi ärwalunnastama, et meie pid-
 dime laste digust sama. Agga et teie nüüd lapsed
 ollite, on Jummal omma Poia Waimo teie süd-
 damesse lääkitanud, kes küssendab: Abba Issa!
 sepärrast ep olle sinna ennam sullane, waid laps;
 agga kui sa olled laps, siis sa olled ka Jummalala pä-
 rria Kristusse lääbbi.

**Ewangelium Pühapäwal pärrast Joulo
 Pühba. Luk. II. 33-40 salmist sadik.**

Sing Josep ning temma (Kristusse)
 emma pannid sedda immeks / mis
 tem-

temmast rägiti. Ning Simeon õnnis
neid/ ja ütles Maria temma emma
to: wata! sestannane on pandud lang
sets ja illestousmissets mitmele
lis/ ja märgiks / kelle wasto rägiti
(agga sinnoge omma hinge läbbi
moõk tungima) et need mõtlemisfed
mest süddamest peawad aipwalikkus
ma. Ja seäl olli Anna/ üks Proh
Wanueli tüttar / isseri sou arru
ollu wägga ellatand / ja olli omma
ga seitse aastat ellanud pärrast
neitti põhwe / ning temma olli liggi
hefsakimmend peale nellu aastat
ei tulnud ial ärra Jummalat koia
Jummalat paastmisse ning palwe
dod ning päwad. Gesamma tulli ka
na jure sefsammal tunnil/ ja titis ta
sandat / ja räkis temmast keikile/
ralunnastamist Jerusalemmas
Ning kui nemmad keik said löppet
mis Issanda kässo järrele piddi
lääksid nemmad taggasi Kalilea-
ma Naatsaretti linna. Agga se
ke kaswis/ ja sai kangeks waimus
tarkust/ ja Jummalat arm olli tem
peäl.

^{1.} JESUS on üks abimees Neil, kes pattud kahhetsewad,
Kasso polle Jesussest Neil, kes pattud armatsewad.
Jesus pühhad õnaks teeb, Pattustele wallo jääb.

^{2.} Ükspäinis Jesus woib keik kurja ka-utada,
Kes tedda palluwad, neil woib ta abbi sata;
Kes patto wihkawad, neid temma rõmustab,
Kes waene, rummal on, se temmalt tarkust saab.

Epistel Teäri Pāwal. Galat. III.

23-29 salmist sadil.

Agga enne, kui usk tulli, hoiti meid kässo al,
ja meie ollime kinnipandud usso peäle, mis
piddi ilmutadama. Wenda on se kässt meie juh
hataja olnud Kristusse jure, et meie usso läbbi pid
dime õigeks sama. Agga et usk on tulnud, ep ol
le meie mitte ennam juhataja al; sest teie ollete
keik Jummalat lapsed usso läbbi Kristusse Jesusse
sees, sest mitto teid Kristusse sisse on ris
titud/ollete ennast Kristussega ebhitanud.
Ep olle Juda-meest egga Kreka-meest, ep olle sul
last egga wabbat, ep olle meest egga naest, sest teie
keik ollete üks Kristusse Jesusse sees; agga kui teie
Kristusse pärralt ollete, siis ollete teie ka Abra
hami seme, ja pärriad tootusse järrele.

Ewangelium Teäri Pāwal.

Lut. II. 21 salmis.

Ning kui kahheksa päwa täis said / et
sedda last piddi ümberleikatama/ siis
pandi temmale nimme JESUS / mis
sest

sest Ingliff olli pandud / ennego temma emma ihhusse sai.

1.
Jesus! ka-uta mo pattud, Keika ära kurja tö,
Sest sa olled mahhamatnud Reid so omma hauasse;
Tuhhata mind heldeste, Et sind nouan järgeste,
Ella minno süddames, Armas Jesus, iggawest.

2.
Mis tahhad sinna näid mull uks aastaks anda,
Mo helde Jesuke? oh wotta murret kanda,
Et ollen sinno laps, ning sinna minno hüks,
Ma ollen rikkas kül, ning tdest önnis siis.

Epistel pärrast Neäri Päwa.
Rom. VI. 3. ning 4 salmis.

Et eks teie ei tea? mitto meid Kristusse
se sisse on ristitud, et meie temma surma
olleme ristitud? siis olleme meie temmaga ma
maetud ristimisese läbbi surma sisse, et otsego
tus on üllesärratud surmusest Issa au läbbi,
ka nenda peame udes ellus käima.

Ewangelium pärrast Neäri Päwa.
Matth. III. 13. salmist otsani.

Süis tulli Jesus Kalitea-maalt Jordani
jõeäle Joannesse jure / et tedda
temnast ristitama. Agga Joannes
las tedda wägga / ja ütles: mul on
wis / et mind sinnust peaks ristitama
sinna tülled minno jure. Agga
wastast ja ütles temma wasto: olgo

nenda / sest nenda on meie kohhus keit die
gust täieste tehha; siis järtis temma ted
da. Ning kui Jesus sai ristitud / tulli
temma seddamaid weest wälja / ja wata!
need taewad tehti temmale lahti; ja Jo
annes näggi Jummalala Waimo kui tui
kesse ennast mahha lastwa ja temma
peäle tullewa. Ja wata! üks heäl ütles
taewast: Sestmane on minno armas
Poeg / kellest mul hea meel on.

1.
Sind, Jesus, kasteti Jordani jõe sisse:
Mo hinge rojastust oh! pesse puhtaks isse:
Mind pattust pnhasta, ning rõõmsa healega
Süis üle minnule: mo poeg näid olled sa.

2.
Jummal rõõmsaid sannumid kutatab mull taewast,
Et rist kippub minno peäl, ei ma holi waewast;
Kui rist tulleb, tulleb se minno Issa läest,
Kül ta pea löppetab sedda ommast wäest.

Epistel kolme Runninga Päwal.
Esaia LX. 1-6 salmist sadil.

Duse ülles, sa walgeks, sest sinno walgus tul
leb, ja se
Sest wata, piinmedus kattab maad, ning am
marus rahwast; agga sinno üle touseb se
SARD, ja temma au näitse sinno peäl. Ning
agganad peawad sinno walgusse järrel käima, ja
Runningad se paistusese järrel, mis sulle touseb. Tõs
a ommad filmad ümberkaudo ülles, ning wata,
need

need teist koggutakse, ja tullewad sinno jure.
no poiad tullewad kaugele, ning sinno tütreid
takse kaenlas. Siis saad sa rõmoga nähha
kui jõggi nende wasto joosta, ning sinno
kohkub ning saab üpris wägga rõõmsaks
hull merre äres sinno pole pörab, ja pagga
wäggi sinno jure tulleb; Kammelide hull kattab
Midia ning Ehwa nobbedad Kammelid, need
tullewad Saba maale, nemmad kandwad kulda
wirokit, ning kulutawad Jhesanda kitusseb.

Ewangelium kolme Kuninga Päri
Matt. II. 1-12. salmist sadit.

Mõgga kui Jeesus olli sündinud Petlemas
Juda maal kuningas Herodes se kunnin
desse ajal/wata/siis tullid targad hõ
poolt Jerusalemma / ja ütlesid: kus
sündinud Juda rahwa kuningas
meie olleme temma tähhe näinud hõ
maal / ja olleme tulnud tedda kunnin
dama. Mõgga kui Herodes se kunnin
sedda kulis / ehmatas temma wägga
ja teist Jerusalemma lin temmaga.
temma koggus kofko teist üllemad pre
ia Kiriatundjad rahwa seast / ja k
neilt / kus se Kristus piddi sündima.
nemmad ütlesid temmale: Petlemas
Juda maal / sest nenda on se Prof
lääbi kirjutud: Ja sinna Petlemas
maal / sinna ep olle milgikombel se
wähhem Juda Wirstide seas / sest
sinnuft peab wäljatullema se Wallit
seja / kes minno Israeli rahwast
peab kui tarjane hoidma. Siis kut
us Herodes need Targad sallaja / ja kus
as neilt diete sedda aega / mil se täht
oli paistnud. Ja temma läkitas neid Pet
emina ja ütles: minge / ja kulage hästi se
apsokesse järrele / ja kui teie tedda leiateg
lis kulutage mulle / et ka minna tulles
tedda kunninardama. Mõgga kui nem
mad said kuningast kuulnud / läksid nem
mad ärra / ja wata! se täht / mis nem
mad homiko maal ollid näinud / käis nem
se eel / kunnin temma tulli / ja seisis kohhe
dal üllewele / kus se lapsokenne olli. Mõg
ga kui nemmad sedda tähte nägid / said
nemmad üpris wägga rõõmsaks. Ja kui
nemmad tullid sinna kotta / leidsid nem
mad se lapsokesse Maria temma emma
ga / ja langsid mahha / ja kunninardasid
tedda / ja wortsid omma warrandust lah
ja wisid temmale andid / kulda / ja
wiroki ja mirri. Ning et Jummal neid
stknud unnes / et nemmad mitte ei pid
and Herodesse jure taggast minnema / lät
nemmad teist teed taggast omma male.

1.
 Kui targad ommal maal on ue tähhe näinud,
 Siis warsti warmalt need on Jesust katsma lätnud;
 Sa kutsud, Jummal, ka keik waesed pagganad,
 Sest nüüd ning iggawest meilt kitust, tänno saad.

2.
 Pagganad sa kutsud, Jummal, Omma Poia rigise,
 Te, et se, kes ial ruumal, Tulleb senna ruttuste!
 Te, mo armas helde Jesu, Et ma saan so armust o!

Epistel e simesel Pühhapäwal pärrast
 kolme Kuninga Pühha. Rom.

XII. 1-6 salmist sadil.

Sepärrast mainitsen minna teid, wennad
 mala süddamelikko hallastusse läbbi,
 annate ommad ihhud ellawaks, pühha
 Jummal melepärralisseks ohwriks, se
 moiskil Jummalatenistus. Ning ärge
 mitte fesinnatse ma ilma sarnatseid olla;
 muutke ennast omma mele uendannisse läbbi,
 teie woiksite katsuda, mis Jummal hea
 lepärralinne ja täis tahtminne on. Sest
 ütlen se armo läbbi, mis minnule on antud,
 ühhele, kes teie seast on, et temma ei arwa
 targemaks, kui sunnib arwada, waid et ig
 ennesest arwaks nenda; kui kohhus on arwa
 da möda, kui Jummal iggäuühhele usso mo
 jagganud. Sest otsego meil ühhe ihho se
 liikmid on; agga keikil liikmettel ep olle
 gust tööd: nenda on meid paljo üks ihho se
 se sees; agga iggäuüks ennesef kohhal olleme
 teise liikmed. Agga meil on armo anded,
 armo möda, mis meile on antud, monnesuggu

Ewangelium esimesel Pühhapäwal pärrast
 kolme Kuninga Pühha.

Lut. II. 41-52 salmist sadil.

Sing temma wannemad käisid ig
 ga aasta Jerusalemmas Pasa
 ühhiks. Ning kui temma kabheteist
 umne aastafeks sai / ja nemmad ülles
 läksid Jerusalemma / selle Pasa pühha
 ombe pärrast / ja need päwad täis said / et
 temmad jälle koio pole läksid / siis jäi se
 aps Jesus Jerusalemma / ning Josep ja
 emma (Kristusse) emma ei teadnud sed
 da mitte. Agga kui nemmad mõtlefid
 edda te käiate feltsis ollewad / tullid
 nemmad ühhe päwa teed / ja otsifid
 edda suggulaste ning tutwade jures / ning
 kui nemmad tedda ei leidnud / läksid nem
 mad taggasi Jerusalemma ning otsifid ted
 da / ning se sundis kolme päwa pärrast /
 et nemmad tedda leidfid Jummalat koi
 us istmast kes teist õppetajatte seas / ja neid
 kuulmast ja neilt küsimast. Agga keit /
 es tedda kuulsid / ehmatasid ärra temma
 moistusse ja kostimiste pärrast. Ja kui
 nemmad tedda näggid / ehmatasid
 nemmad tedda ärra / ning tem
 ma emma ütles temma wasto: Poeg /
 niiks sa meile nenda olled teinud?
 G 3 wata /

wata/ sinno isfa ja minna olleme sind
te waerwaga orsinud. Ning temma
nende wasto: mis seon, et teie mind
orsinud zeks teie teadnud/et minna ses
ollemä / mis minno Isfa pärralt
ning nemmad ei moistinud sedda sanna
mis temma neile rätis. Ning temma
läks nendega alla / ja tulli Naarfara
ja kulis nende sanna. Ja temma em
piddas keik needsinnafed sanna om
süddames. Ja Jesus kaswis tarkus
pirtusfes, ja armus Jummalä ning
meste jurcs.

1.

Isfand, aita, et ma nouan Sinno digust järgeste,
Et ma sedda tehha jouan, Mis sa käsib heldeste;
Jesus! aita, et, kui sa, Minna saaksin targaks ka.

2.

Ea kuulsi, Jesuke, so wannematte sanna
Et sanna kulen ka, mull' omma armo anna,
Et minna ilka teen, mis käsib sinno Isfa,
Eiis ollen diece so pärris suguwõsfa.

3.

Kui löppeb minno nou, kui minnul' polle rõno,
Eiis ofsin, Jesus, sind; oh! anna sinno armo.
Et sind, mo Jesuke, ma leian hädda seest,
Eiis ka-ub kurtustus, kui olled abbinnees.

Epistel teisel Pühapäwal pärrast
Bunninga Pühha. Rom. XII. 6-10
salmist sadik.

Et meil on Prohweti kulusaminne, siis

usso moõdo järrel ollema; ehk meil on järrelwaat
misse ammet, siis olleme meie teie teise liikmed ses jär
relwaatmisse ammetis; ehk on, kes õppetab, se on
teie lile õppetusse sees, ehk on, kes mainitseb se on tei
se lile mainitussesse sees; kes jaggab, se tehko sedda wag
ga süddamega; kes on üllewaatja, se olgo ussin;
kes waeste ette murretseb, se tehko sedda rõmoga.
Armasus olgo ilma karwaluseta; hirm olgo
teie kurja eest; hoidke sedda head tagga. Armas
tage teie teisi ellaste kui wennad; teie joudko tei
se ette auustamisega. Urge olge laisad ses, mis teie
peate teggema. Olge tullised wainus, Pange aega
tähele. Olge rõõmsad lotusfes, kannatlikud abhas
tusfes, olge kindlad palwes. Mitke need pühhad,
kennel pudo on. Piidke heal meel woõraid was
towotta. Önnistage neid, kes teid tallakiusawad;
önnistage ja ärge wanduge mitte. Olge rõõm
sad rõõmsadega, ja nutke nutjattega. Olge üh
hemelelisfed teie teise wasto. Urge noudke kõrki
asjo, kuid heitke ennast allandikude seltsi.

Ewangelium teisel Pühapäwal pärrast kol
me Bunninga Pühha. Joan. II. 1-11.
salmist sadik.

Ning kolmandamal päwal said pul
ma Kanas Kalilea maal/ ja Je
susse emma olli seäl/ agga Jesus ja tem
ma Jangrid ollid ka pulma kutsitud. Ja
kui wina pudus/ ütles Jesusse emma tem
ma wasto: neil ep olle wina. Jesus üt
les temmale: naene/ mis mul on sinmoga
G 4 teg

teggemist? minno tund ep ölle weel tull
 Temma emma ütles sullastele: mis te
 ma teile ial ütleb/ sedda tehke. Agga
 na olli pandud kuus kirowist wee-rii
 Juda-rahwa puhhastamise pärrast
 iggauhhe sisse läts tats ehk kolm mo
 Jesus ütles neile: täitke need kirowist
 riistad weega/ ning nemmad täitsid
 äre tassfa. Ning temma ütles nende
 to: wotke nüüd nende seest/ ia wige
 ma-rahwa-tallitajale/ ja nemmad
 Agga kui pulma-rahwa/ tallitaja
 wet maitsis/ mis winaks olli sanud/
 ei teadnud mitte/ kust se olli; agga
 sullased teadsid/ kes sedda wet ollid
 kustus se pulma-rahwa-tallitaja
 meest/ ia ütles temmale: iggamees
 nab esste head wina/ ia kui nemmad
 kül sanud/ siis lahjemad/ sinna olled
 head wina tännini hoidnud. Se olli
 immeteggude hakkatus/ mis Jesus
 Kanas Kalilea-maal/ ia näitis om
 au ütles/ ia temma Jungrid uskusi
 ma sisse.

Kui sul midbägi on waia, Pallu Jesust sübdamest,
 Et ta tahhaks sulle sata, Mis sul tarwis igganeh,
 Weest teeb temma wina kül, Pallu, siis leik annab sulle.

2.
 Sa wibid saggedast, mo Jesus, hädda aial,
 Ei tunne rõno ma sin ilmas egga maial;
 Ma tean siiski se, et jouab sinno äbbi,
 Sa tassub wibimist so rohke armo läbbi.

Epistel kolmandamal Pühapäwal pärrast
 kolme Kuninga Pühha. Rom.
 XII. 17-21 salmist sadil.

Wige pange ennast isse targaks. Irge makske
 ühhelegi kurja kurjaga. Moudke häid asjo
 teikide innimeste nähhes. Kui se woib olla, siis
 piddage teige innimestega rahho, ni paljo, kui teie
 polest sünnib. Irge makske isse kurja kätte, ar-
 mad, waid andke maad Jummaia wihhale, sest kir-
 jotud on: minno pärrast on se kätte maksimine,
 minna tahhan kätte makssta, ütleb Jesand. Kui
 nüüd sinno waenlasele nälg on, siis söda tedda, kui
 temmal janno on, siis joda tedda. Seft, kui sin-
 na sedda teed, siis koggud sinna tullisid süsi tem-
 ma pea peäle. Ürra anna ennast kurjast ärrawoita,
 kuid woida sinna kurja ärra heaga.

Ewangelium kolmandamal Pühapäwal
 pärrast kolme Kuninga Pühha. Matt.
 VIII. 1-13 salmist sadil.

Agga kui temma (Jesus) mäelt mah-
 halaks/ täis paljo rahwast temma
 järrel. Ja wata/ üks piddalitöbbine
 tuli ja kummardas tedda/ ja ütles: Jes-
 and/ kui sa tahhad/ woid sa mind puh-
 tats

taks tehha. Ning kui Jesus kät' oll
rotanud/ putus temma temmasse/ ja
les: minna tahhan / sa puhtaks; ja
damaid sai temma omma piddali tö
puhtaks. Ning Jesus ütles temma
to: katsu/ et sa sedda ühhelegi ei ütles/
minne/ näita isse-ennast Preestrile/ ja
se anni/ mis Moses on kät'nud/ neile
nistusseks. Agga kui Jesus Kaper
umma sisseläts/ tulli üks söddapealik
ma jure/ pallus tedda/ ja ütles: Jesu
minno sullane on alwatud koddö ma
res wallus. Ning Jesus ütles temma
to: minna tahhan tulla ja tedda ter
tehha. Ja se söddapealik kostis ja ütles:
sand/ minna ep olle mitte wäärt/ et sa
no kattukse alla tulle/ waid ütles agga
sanna/ siis saab minno sullane ter
Sest minna ollen ka innimerne wallit
al/ ja minno al on söa mehhi/ ja minna
len ühhe wasto: minne/ siis lähhäb tem
ja teise wasto: tulle/ siis tulleb tem
ja omma sullase wasto: te sedda/ siis
temma. Agga kui Jesus sedda kullis/
metelles temma ja ütles nende wasto/
järelläisid: töest/ minna ütlen teile
Israelistke polle minna ni suurust usko
nud. Agga minna ütlen teile: mi

tullewad homiko ja dhro poolt/ ja istuwad
laudas Abrahami ja Isaki ja Jakobiga
taewa rikis; agga need kunningrigi lapsed
luffatatsse wälja keigesüggawama pim-
medusse sisse/ seäl peab ollema ulluminne
ja hammaste kirristaminne. Ning Jesus
ütles söapealikko wasto: minne/ ja sulle
sündö nenda/ kui sinna olled usknud. Ja
temma sullane sai terweks selsammal tun-
nil.

1.
Kui sind rohhud ei woi aita, Pallu Jesust süddamest;
Ei ta wotta palwet laita, Temma peästab hädda seest;
Tanna omma Jummalat, Kui sa jälle terweks saad.

2.
Kui tahhad sa, siis woid sa, Jesus, parrandada
Me wiggadust, ning mull so abbi rohkesti sata.
Ei ükski mu, kui sa, woi aita ilma peäl;
Kui sa ei aita mind, siis ollen hullas teäl.

Epistel neljandamal Pühapäwal pärrast
kolma Kuninga Pühha. Rom.
XIII. 8:10 salmist sadil.

Agga olgo teil ühtegi wölga ühhegiga, kuid et
teie teine teist armastate, sest kes teist armastab,
se on kätö täieste piddanud. Sest se: sinna ei
pea mitte abbiello ärrarikkuma; sinna ei pea mitte
tapma; sinna ei pea mitte warrastama; sinna ei
pea mitte üllekohto tunnistama; sinna ei pea mit-
te hinnustama, ja kui weel üks teine kätö on se
pannakse selle sinnatse sanna sisse ühte, se on, selle sees:
sinna

sinna pead omma liggimesi armastama kui ennast. Armastus ei te liggimesele kurja. On nüüd armastus kässo täis piddaminne.

Ewangelium neljandamal Pühapäwal pärrast kolme Runninga Pühha. Matt. VIII. 23/27 salmist sadit.

TA kui temma (Jesus) laewa läts; käisid temma Jüngrid temma rel/ ja wata/ siis toussis suur kange merre peäl/ nenda et se laew laeneda katteti/ agga temma maggas. Temma Jüngrid tullid temma jure ärratasid tedda ülles/ ja ütlesid: Jõsan aita meid/ meie lähhame hukka. Ning temma ütles nende wasto: miks pärrast olete teie ärrad/ teie nõdra-ussulissed? siis tõttid temma ülles/ ja ähwardas tuled ja merri siis sai se koggone waitseks. Agga need tulesid messid immetellesid ja ütlesid: missugune on se/ et ka need tuled ja se merri temma fanna wotwad kuulda?

I.

Aita Jesus, muido lähme hukka, kui ei aita sa; Patto pärrast waewa näme, wotta meid sest peastada. Waat! so fanna kuulwad ka tuled, tulli, merri, ma-

Siika ülles, armas Jesus, peästa meid nüüd hädda seest, Merre wo-ud katwad pea koggodusse laewokesi. Se ristri tuul on suur, teeb kanger karrinat; Oh Jõsand! waigista nüüd nende mürrinat.

Epistel wiendamal Pühapäwal pärrast kolme Runninga Pühha. Bolosf. III. 12-17 salmist sadit.

SEpärrast ehhitage ennast kui Jummalga ärra wallitsetud, pühhad ning armastud, süda dame hallastussega, heldussega, allandussega, täsandussega, pitka melega: kannatage teine teisege, ja andke andeks teine teisele, kui kellelgi on midagi kaebamist teise peäle; kui Kristus teile ka on andeks annud, nenda tehke ka teie. Agga keige se peäle ehhitage ennast armastussega, se on õige tugaw gew sidde. Ning se Jummal rahho wallitsetege teie süddamette sees, seks ollete teie ka fututud ühhe ihho sees, ning olge tännalikkud. Kristusse fanna ellago rohkesti teie sees keige tarkusse sees; õppetage ning maenitsege isse-ennast mängi laulude/kituste ning mu waimolikko lauludega; laulge kanniste Jõsandale teie süddames. Ja keik, mis teie ial wottate tehha fanna ehk tõga, sedda tehke keik Jõsanda Jesusse nimmel, ja tännage Jummalat ning Jõsa temma läbbi.

Ewangelium wiendamal Pühapäwal pärrast kolme Runninga Pühha. Matt. XIII. 24/30. salmist sadit.

SHe teise tähhendamisse fanna panni temma (Jesus) nende ette/ ja ütles: Se

Se taewa-riit on ühhe innimesse sar
 tes head semet omma põllo peäle küt
 Agga kui need innimesed magasid/
 li temma waenlane ja kütwas umbro
 kest nisso sekka / ja läks ärra. Kui
 orras kaswis ja wilja kandis / siis
 ka se umbrohhi. Agga maia-issanda
 sed tullid temma jure ja ütlesid temma
 issand / eks sa olle head semet om
 põllo peäle kütwanud / kust temmale
 se umbrohhi tulleb? agga temma ütles
 de wasto: sedda on üks waenlane te
 Siis ütlesid need sullased temma wa
 kas sa siis tahhad / et meie peame mit
 ma ja sedda kofkofogguma? agga
 ma ütles: ei mitte / et teie ühtlase
 sedda nisso wälja ei kissu / kui teie
 umbrohhto kofkofoggute. Raste molle
 ühtlase kaswada leikusseks / ja leik
 aial tahhan minna leikiattele
 kogguge eme sedda umbrohhto / ja
 sedda wihko sedda ärrapõlletada /
 sedda nisso pange kokko minno aita.

Kurrat pihab sinna sanna Meie melest kütuda,
 Jesus! woi musti meie anna, Et ei sa meid rikkuda,
 Waid hea nisso ollame, Siis kui koihto tulleme.

Head semet kütwad sa, Mo Jesus, äkfine,
 Se kurrat kütwat ka Umbrohhto kurjaste;

Mind walmista, et woin üks puhhas nisso olla,
 Umbrohhuist pühataks saan, ja woin so riki tulla.

3.
 Aita kurja wasto panna Meid, oh Jesus! keigest wäest
 Kui se kurrat wõttab anda Kurja nou, meid peasta seft,
 Et kui koihto ette tullen, Rõmus ma ning julge ollen.

Epistel kuendamal Pühapäwal pärrast kol
 me Ranninga Pühha. 1 Tesal. V. 111
 salmist sadit.

Agga, wennad, neist aegust ning tundidest ep olle
 tarwis teile kirjutada. Sest teie teate isse ot
 se diete, et se Issanda pääw nenda tulleb kui war
 kas õsel. Sest kui nemmad ütlewad: rahho on,
 ning ep olle ühtegi hädda, siis tulleb äkkinne huk
 katus nende peäle, nenda kui lapsse waero selle peä
 le, kes kaima peäl on, ning nemmad ei pease mitte.
 Agga teie, wennad, ep olle mitte pimmedusse, et se
 pääw teid peaks kui warras kinnisama. Teie keif olle
 te walgusse lapsed ning päwa lapsed; meie ep olle
 mitte õõ egga pimmedusse lapsed. Sepärrast müüd,
 ärge maggagem kui ka need teised, waid walwagem
 ning olgem kassinad. Sest, kes maggawad, need
 õõ maggawad õsel, ja kes joobnuks sawad, need on
 õõ õsel joobnud. Agga meie, kes meie päwa lapsed
 olleme, olgem kassinad, ehitud usso ja armastusse
 raudridega, ja raudkubbaraga, se on, õnnistusse
 otussiega. Sest Jummal ep olle meid seädnud
 vihha alla waid et meie peame õnnistusse kät
 e sama meie Issanda Jesusse Kristusse läbbi,
 es meie eest on surtud, et meie ehk walwa
 me

me eh' maggame, temmaga ühtlase peame ell
Sepärrast mainitsege ennast issekeskis, ning
tage teine teist, nenda kui teie ka tete.

Ewangelium kuendamal Pühapäwal
rast kolme Bunninga Pühha. Marc
XXV. 1-13 salmist sadik.

Sis on se taewa-riik künne neit
nanc/ kes ommad lampid wot
lääsid wälja peigmehe wasto. Agga
nende saast ollid targad/ ja wiis rum
lad. Kes rummalad ollid, need wot
mad lampid/ agga nemmad ei w
mitte ölli ennestega/ agga need r
wotid ölli omma astjade sisse ü
omma lampidega. Agga kui se
mees wibis/ said nemmad keik un
ja uimuid maggama. Agga kest ö
di üks heäl: wata/ peigmees tulleb/
ge wälja temma wasto; siis tou
needsammad neitsid ütles/ ja wal
sid ommad lampid. Agga need
malad ütlesid tarkade wasto: And
le teie öllist/ sest meie lampid kustr
ä/ agga need targad kostsid ning üt
ei mitte/ et teil ja meil mitte ei pudu
minge sedda enneminne kaupmeeste
ja ostte omestele. Agga kui nem

arra lääsid ostma/ tulli se peigmees / ning
kes walmis ollid, lääsid temmaga pulma/
ning üks pandi lukko. Agga wimaks
tullid ka need teised neitsid ning ütlesid:
Issand/ Issand/ te meile lahti; agga
temma kostis ning ütles: tõest minna
ütlen teile / minna ei tunne teid mitte.
Sepärrast walwage/ sest teie ei tea sedda
päwa egga sedda tundi / mil innimesse
Poeg tulleb.

1.
Alle walmis innimenne, Wõtle sure hõlega,
Et sa ollid maofenne, Surma tund on teadmata;
Isskus süddant puhhasta, Siis sa häbbisest ei sa.

2.
E, et so tullemist ma ussinaste otan,
Wõ helde Jesus, et so peäle tõest lodan,
Wing õiget usko sa mo hinges suttita,
Et keik mo ello siin woiks olla laimata.

Epistel ühheksamal Pühapäwal enne Kris
tuse üllestousmisse Pühha. 1 Bor.
IX. 24-X. 5 salmist sadik.

Ks teie tea, et need, kes woido jookswad, need
jookswad kül keik, agga üks saab jooksmisse
woido-andi. Jookste nenda et teie sedda kätte
ate. Agga iggauts, kes woitleb, on keikis asjus
kassin. Nemmad on kül sepärrast kassinad, et
nemmad kaddurwa troni sawad, agga meie kaddu
mata. Sepärrast jooksen minna nüüd nenda, ei
mitte

mitte kui teadmata asja peale. Minna wõnenda, ei mitte kui se, kes tuult peksab, wõib na summa omnia ihho, ja tallitsen sedda, et na muile jutlust ei ütse, ja isse ei sa kõlwatu. Agga minna ei tahha, wennad, et teil peab mata ollema, et meie wannemad keik on pille olnud, ja on keik merrest läbbiläänud, ja on Moosuse peale ristitud pilwe ja merre sees; on ühhesuggust waimolikkõ roga sõnud, ja on ühhesuggust waimolikkõ jonnaeega jonud, (sest mad joid sest waimolikkust järrele tullewast ka agga se kaljo olli Kristus.) Agga se suren nende seast ep olnud mitte Jummalale mele peast sest nemnad on kõrbes mahhalodud.

Ewangelium ühhesamal Pühapärawal
Kristuse üllestoumisse Pühha.
XX. 116 salmist sadit.

Sest se taewa-riik on ühhe maia-riigi da sarnane/ kes warra homikõ jalats tõteggiaid palkama omma määle. Agga kui temma nende giattega olli leppinud ühhe krossiga wa palgaks / siis lätkitas temma neid ma wina-määle. Ning temma läts kolmandamal tunnil ja näggi teisi peä tōta seismad / ja ütles nende minge ka teie wina-mäkke / ning õige on / tahhan minna teile anda /

nemnad lätsid ä. Ta läts temma wälja kuendamal ja ühhesamal tunnil / ja tegi nendafammoti. Agga ühheteiß künnemal tunnil läts temma wälja / ja leidis teisi tōta seismast / ja ütles nende wasto: mis teie siin teige päwa tōta seisate? nemnad ütlesid temmale: meid ep olle ükski palganud. Temma ütles neile: min-ge ka teie wina-mäkke / ja mis ial õige on / peate teie sama. Agga kui õhto sai / ütles se winamäe issand omma küllewaatja wasto: kuisi need tõteggiaid / ja anna neile palka / ja hakka wiimsist essimestest sadit. Ning kui need tullid / kes ühheteißkünnemal tunnil ollid palgatud / said nemnad iggaüks ühhe krossi. Agga kui need essimestest tullid / mõtlesid nemnad / et nemnad piddid ennam sama / ja need-sammad said ka iggaüks omma krossi. Agga kui nemnad sedda samud / nurrisid seid: need-sinnatsed wiimsed on agga ühhe tunni tōdd teinud / ja sinna olled neid meie arrolissets teinud / ja sinna olled neid meie ja pallawat olleme kannud; agga temma kostis / ja ütles ühhele nende seast: sõbber / minna ei te sulle mitte liga / et sa olle minnoga ühhe krossiga leppinud? wotta

wotta so omma / ning minne omma
 agga minna tahhan sellesinnatse wiim
 anda nenda kui sullegi ; ehk eks mul
 lubba minno ommaga tehha / mis
 na tahhan? ehk ons sinno silm kurr
 minna hea ollen? Nenda sawad
 wiimsed esimeseks / ja need esime
 wiimses ; sest paljo on kutsutud /
 pissut ärrawallitsetud.

1.
 Jummal winamäge harrib, Winapu on Jeesus seä.
 Redda Jummal lapsiks pärrib, Neid teeb pühaks ilu
 Te, et kui üks wõtsokse Jaan so külge, Jeesuke.

2.
 So winamäke mind, mo armas Jummal, satad ;
 Oh aita, et ma teen heal meel, mis sa tahhad,
 Ehk kül on hädda, rist, ning monni kurvastus ;
 Kui löppeb ello aeg, siis löppeb willersus.

Epistel kahhesamal Pühapäwal
 Kristusse ülestoumisses Pühha. 2
 XI, 19-XII, 9 salmist sadil.

Esst teie sallite neid rummalaid heal me
 teie targad ollete. Sest teie sallite, kui te
 sullasiks teeb, kui legi teie omma ärrasööb, kui
 palka wottab, kui legi surustelleb, kui legi teie
 to silmi lööb. Se teotusse pärrast rāgin
 sedda, kui olleksime meie nõdraks läinud.
 mis peäle legi julge on, (ma rāgin rummal
 se peäle ollen minna ka julge. Nennnad

Ehrea-mehhed, minna ka : nennnad on Israeli
 lapsed, minna ka : nennnad on Abrahami seme,
 minna ka : nennnad on Kristusse teenwid, (ma rā-
 gin rummalaste) minna ollen üllem : minna ollen en-
 nam waewa näinud, paljo enam hōpa sanud, en-
 nam wangis ning saggedaste surma häddas olnud.
 Jūda-rahwa kääst ollen minna wiiskord sanud üh-
 he hōbi wāhhem kui nellikūmmend. Kolmkord ollen
 minna wiiskord pēkstud, ükskord kirowidega lo-
 bitud, kolmkord on laew kääst ärra huffa läinud,
 terwe õ ja päwa ollen minna jūggawas meres oliud.

Saggedaste on mul teekāmissi olnud, minna ollen olnud
 jūggede peäl mitmes häddas, mitmes häddas
 mõrtsukatse seas, mitmes häddas omma rahwa se-
 as, mitmes häddas pagganatte seas, mitmes häddas
 liinas, mitmes häddas kõrbes, mitmes häddas merre
 peäl, mitmes häddas walte-wendade seas. Tõ ning
 waewa sees, saggedaste mitmes walwamisses, nālja
 ring janno sees, saggedaste paashimestes, külmas ning
 allastuses ; ilma neid asjo mis muido iggapaäw hul-
 gal minno peäle tullewad, se on : se murre keikide kog-
 goduste eest. Kes on nõdder, ja minna ei peaks
 nõdraks sama? kedda pahhandakse, ja mul ei peaks
 melehaigus sest ollema? Kui peab kiitlema, siis
 tahhan minna need asjad, mis minno nõdrus-
 ses on, eitelda. Jummal ja meie Issanda Jeesus-
 se Kristusse Issa, kes on iggaweste kidetud, se
 teab, et ma ei walleta. Tamaskusses hoibis
 meireta kunniga pealik Tamasko rahwa liina,
 ning tahtis mind kinniwõtta, ja mind lasti
 kinnast korwi sees mahha müri möda, ja peäsefin
 tem-

temma käest. Kütlemissesest ep olle mul kül
 süiski tullen minna näud ja Issanda ilmutam
 üles rägina. Ma tunnen ühe innimesse
 tusse sees neljateistkümnne aasta eest, (kas
 ma ihho sees olnud, ei tea minna, ehk kas tem
 hust ärra olnud, ei tea ma, Jummal teab.) sedda
 ma kisti kolmandamasi taewast sadif. Ning
 tunnen seddasamma innimest, (kas temma ihhu
 ihhust ärra olnud, ei tea ma, Jummal teab.)
 kisti Paradiisi sisse, ja kulis sanno, mis ei
 gida, mis innimesel ei sünni ülesrägida.
 sammast tahhan minna kitelda; agga isse -
 ei tahha minna kitelda muido, kui agga omma
 ruste sees. Sest kui minna ka tahhaksin kitel
 olle minna sepärrast rummal; sest ma tahha
 rägida; agga ma jättan sedda nenda, et ei
 ennast minnust ei arwa kui temma mind
 ollewad, ehk mis temma minnust kuleb. Ja et
 nende ipris suurte ilmutamiste pärrast ei
 rustellema, on mulle lihha sisse wat antud,
 dana ingel, et temma mind piddi rusfikaga
 et minna mitte ei surustelle. Sefamma
 ollen minna kolmkord Issandat pallunud,
 minnust peaks ärralaktuma; agga temma on
 le ütelnud: Sulle saab kül minno armast
 minno wäggi saab nõdrusse sees tait w
 Sepärrast tahhan minna paljo ennast omma
 ruste sees kitelda, et Kristusse wäggi minna
 woifs warjada.

Wäl
 m
 3 C

Ewangelium kahhesamal Pühapäwal en
 ne Kristusse illestoumissese Pühha.
 Luk. VIII. 4-15 salmist sadif.

Wagga kui paljo rahwast ühhes ko-
 us olli/ ja teikist liinadest temma jure
 kotsid / räkis temma tähhendamisse san-
 ma läbbi: üks külwaja läts wälja omma
 semer külwama / ja kui temma külwas/
 kuffus muist tee äre / ja sötkuti ärra / ja
 need linnud taewa al söid sedda ärra; ja
 muist kuffus kalso peäle / ja kui temma
 tousis / kuuwis temma ärra / sepärrast et
 temmal ep olnud marga: ja muist kuffus
 kest ohhakatte sekka / ja need ohhakatad tousid
 ühtlase üles ning lammatasid sedda ärra.
 Ja muist kuffus hea ma peäle / ja kui tem-
 ma tousis / kandis temma saakortse wil-
 ja. Kui temma sedda ütles / hüdis tem-
 ma: kel kõrwad on kuulda / kuulgo. Ag-
 ga temma Jüngrid küsifid temmalt ja
 ütlesid: mis tähhendamisse sanna se piddi
 ollema? agga temma ütles: teile on
 Jummalala rigi sallaja-asiad teada
 antud / agga neile teistele tähhenda-
 missese sannade läbbi / et nemmad nähhes
 ei nä / ja kuuldes ei moista. Agga se on
 se tähhendamisse sanna: se seme se on se

Jummala sanna. Agga need tee-
 on need / kes sedda kuulwad; pärrast
 leb se kurrat / ja wottab se sanna nende
 damest ärra / et nemmad ei pea
 egga õnsaks sama. Agga need taljo-
 sed on need / kes / kui nemmad kuul-
 sedda sanna rõmoga wastowotwad
 ga neil ei olle mitte juurt / ürrikes-
 aks uskwad nemmad / ning kiusa-
 aial taganerwad nemmad ärra.
 mis ohhakatte sekka kukkus / needsin-
 on need / kes kuulwad ja lähawad
 tõle ja neid lammatakse ärra selle
 murrest / ja rikkusfest / ja himmudest /
 kafiina walmist wilja. Agga / mis hea
 fees on, need on needsinarsed / kes
 sanna kuulwad / ning hea ja kauni süda
 fees peawad / ja kandwad wilja kannat-
 fees.

1.
 Siis so hinge seme kossub, kui sa wihtad patto tööd,
 kus se kurri hinno wõtsub, laist murrest kahjo nääd;
 kes sin risti kannatab, sedda Jummal armastab.

2.
 So sanna rõhkeste, oh Jesand! kulutakse,
 ja siiski kasjota kolm ossa õppetakse;
 So Waimo läbbi mind, oh Jesus! ärrata,
 Et woifin õigusfes ning uskus kaswada.

Epistel seitsemel Pühapäwal enne Kristus
 se illestousmisse Pühha / ehk Paasto
 Pühapäwal. 1 Kor. XIII. 1-13
 salmist sadik.

Kui minna inimeste ja Inglise keeltega vägin,
 agga minnul ei olle armastust, siis ollesin
 minna üks wast, mis kummiseb, ja kellese, mis
 helliseb. Ja kui ma woifsin ennekulutada, ja teaf-
 sin keif need sallaja-asjad, ja keif tundmist, ja
 kui mul olleks keif se usk, nenda et ma woifsin
 mäggitid assemelt ärratõsta, agga minnul ep ol-
 leks armastust, siis ei olle minnust ühtegi. Ja
 kui minna keif omma warra jaggaksin ärra,
 ja kui minna omma ihho annaksin, et ted-
 da ärrapõletakse, ja minnul ei olleks armastust,
 siis ei olleks minnul sest ühtegi kasso. Armast-
 tus on pitkamelelinne, ta näitab omma hel-
 dust illes, armastus ei olle kadde, armas-
 tus ei te wallatust, temma ei surustelle. Tem-
 ma ei näita ennast kurjaste, temma ei õtsi om-
 ma kasso, temma ei sa wihtafeks, temma ei mõt-
 le kurja peäle. Temmal ep olle rõmo sest illestoh-
 tust, agga sest tõest on temmal teistega rõdm. Tem-
 ma sallib keif, temma ussub keif, temma lodab
 keif, temma kannatab keif. Armastus ei wessi ial
 ärra. Agga olgo ennekulutamissed need lõpwad ärra,
 olgo keled, need jäwad mahha, olgo tundmine, se
 lõppeb ärra. Sest pisut on, mis meie tunne-
 me, ja pisut on, mis meie ennekulutame. Agga
 kui se täis asfi tulleb, siis lõppeb se ärra, mis pis-
 ut on. Kui minna wäeti laps ollin, siis rääk-
 sin

sin minna kui wäeti laps, ma ollin tark
wäeti laps, ja mul ollid wäetima lapsse mõttetd;
Kui minna mehheks sain, siis jätsin minna
wäetima lapsse kōmbed. Sest meie nāme
ihhe ilma-klasi lābbi moistatuses, agga siis
pallesse; niūd tunnen minna pisut, agga
minna tunda, nenda kui minna ka ollen
Agga niūd jāāb usk, lotus, armastus, need
agga surem neist on armastus.

Ewangelium seitsemel Pūhhapāwal
Aristusse ūlestousmisse Pūhha, ehk
tō Pūhhapāwal. Lut. XVII.
31-43 salmist sadik.

Agga temma (Jesus) wottis neid
teistkūmmend ennese jure / ja
nende wasto: wata / meie lābhāme
Jerusalemma / ja keik peab lõppetada
mis Prohwetide lābbi on kirjotud
nimesse Poiaist. Sest tedda antasse
ra pagganatte kätte / ja tedda naertasse
teotasse / ja temma peäle sullitasse /
kui nemmad tedda sawad piitsaga pekse
siis tapwad nemmad tedda ärra / ja
mandamal päwal peab temma jälle
tousma. Agga nemmad ei moistnud
middagi / ja sefinnane kōnne olli nende
warjule pandud / ja nemmad ei moist
mitte / mis böldi. Agga se sündis /

temma Jeriko liina liggi sai / istus üks
pimne se tee äres ja ferjas. Agga kui
temma rahwast kulis mõdaminnerwad /
kulas temma / mis se piddi ollema. Ag-
ga nemmad fulutasid temmale: Jesus
Naatsarettist lāhhāb mõda. Siis Kis-
sendas temma wägga ja ütles: Jesus /
Tawete poeg / heida armo minno peäle!
agga need / kes eel käisid / sõitlesid tedda /
et temma piddi wait ollema; agga tem-
ma kistsendas paljo ennam: Tawete poeg /
heida armo minno peäle! Agga Jesus jäi
seisma / ja kāsitis tedda ennese jure tua;
agga kui temma liggi sai / kāsitis temma
temmalt ning ütles: mis sa tahhad / et
ma sulle pean teggema? agga temma
ütles: Isand / et ma woiksin jälle näh-
ha sada. Ning Jesus ütles temmale: et
nā jälle / sinno usk on sind aitnud; ja sed-
damaid näggi temma jälle / ja kāsitis temma
järele Jummalat auustades. Ja keik rah-
was / kes sedda näggi / andis Jummalale
kitust.

Jesus läāb Jerusalemma, Teeb, et pimne jälle näāb,
Kannatada tahhad temma, Omma surma enne teāb.
Surma lāhhāb minno heaks, Et mind pattust lahti teeks.

2.
Seal melet lähhad sa, mo Jesus, surma siise,
Mind peastad patto süüft, ning leppitad mind isse;
Mo süddant ueks lo, et ma sind armastan,
So auuks woimust ka sin patto peäle saan.

Epistel essimesel Pühhapawal Paas-
2 Kor. VI. 1-10 salmist sadit.

Ugga meie kui abbimehhed mainitsene teie
et teie Jummalala armo asjata ei pea
wõtma. Sest temna ütles: minna ollen
armsal aial kuulnud, ja ollen sind õnni-
päwalaitnud. Wata, nüüd on se õige
aeg, wata, nüüd on se õnnistuspe päaw.
ei anna ühhegi asja sees ühtegi pahhand-
meie ammet ei sa ärranaertud, waid teme
ennast armsaks kui Jummalala fullased: sures
tusfes, mitmes waewas, mitmes häddas, mitmes
hastusfes, hawus, wangis, mäsamistes, mitmes
tõds, mitmes waltwamises, mitmes paast-
puhhastusfes, tundmises, pitkas meles, helbe-
puhhas Wainus, armastusfes, mis ilma k-
lusseta on, tõe sannas, Jummalala wäes, õn-
sõa-rüstade läbbi parramal ja pahhemal pole-
ja häbbi läbbi, kirja kõnne ja hea kõnne
kui eksitajad ja süisti tõsised: kui tundma-
ommeti kül tütwad: kui need, kes surewad
wata, meie ellame: kui need, kedda karristat-
kedda ommeti ei surmata: kui kurrastud, aga
ka wõmsad: kui waesed, agga kes paljo
teggewad: kui need, kannel middagi ei olle,
le kões ommeti leit on.

Ewangelium essimesel Pühhapawal Paas-
tus. Matt. IV, 1-11 salmist sadit.

Sis widi Jesust pühhas Wainust kõr-
be/ et tedda pididi sest kurratist kiusata-
na. Ja kui temna nellikümmeend pä-
wa ja nellikümmeend ööd sai paastnud/
sis tulli temmale pärrast nälg kätte. Ja
kui kiusaja tulli temna jure ja ütles: kui
Jummalala Poeg olled/ siis ütles: kui
need sinna sed kirowid leitwaks sawad.
Agga temna wastas ja ütles: kirjotud
on: inimenne ei ella mitte üks päinis
leitwast/ waid iggaühhest sannast/ mis
Jummalala su läbbi kätib. Siis wõttis
tedda se kurrat ennesega pühha liina/
ja panni tedda Jummalala kōia harja
peäle/ ja ütles temmale: kui sa Jumma-
la Poeg olled: siis kuttuta ennast mah-
ha/ sest kirjotud on: temna tahhab om-
ma Inglid sinno pärrast kaskida/ ja nem-
mad peawad sind kätte peäle wõtma/ et
sinna omma jalga kirowi wasto ei ial
pea toukama. Jesus ütles temmale: ta
on kirjotud: sinna ei pea Issandat
omma Jummalat mitte kiusama.
Ja wõttis tedda se kurrat ennesega ühhe
wägga kõrge mäe peäle/ ja näitis temma-
le

se keik ma ilma kunningriikid ja nenda
ja ütles temmale: sedda keik tahhan
sulle anda / kui sa mahhalanged ja
kummardad. Siis ütles Jesus tem
le: taggane sadan / sest kirjutud on:
na pead Issandat omma Jumma
kummardama / ja tedda ükspäin
nima. Siis jättis tedda se kurrat
ha / ja wata / Inglid tullid temma
tenisid tedda.

1.
Jesus! aita wastopanna, kui meid kurrat awawatseb,
Julgust te nima wasto anna, kui ta hirmo meile teeb.
Sinna woitfid minno heaks Tedda, et null woimus!

2.
Se kurrat näitab meil' au, rikkust, rõmo, warra,
Ning sega kinsab meid so õige tee pealt ärra;
Ma ollen nõdruke, oh Jesus! aita mind,
Et peasen temma käest, siis tannan ifka sind.

Epistel teisel Pühhapawal Paastus.
sal. IV. 1-7 salmist sadit.

Mis muud weel, wennad, kui et meie te
lume ning mainitseme Issanda Jesus
nenda kui teie ollete meie käest sanud sedda, mi
sil teie peate ellama, ning Jummalale meie
ollenra, et teie weel täiemaks sate. Sest
te, mis käsud meie teile olleme annud
Jesusse läbbi. Sest se on Jummalale tahhanud
teie pühhitseminne, et teie ennast hoiate poro

est, et iggäiks teie seast teaks omma lastja hoida
pühhitsemisse ja au sees; ei mitte himmo-tõbbes/
nenda kui pagganadke, kes Jummalat ei tunne;
met ükski ei te üllekohto, egga petta omma wenda
seinnaste asja sees, sepärrast, et Issand on kätte
maksja keige nendefinnaste asjade pärrast, nen
da kui meigi teile olleme enne ürtelnud ning tun
nistanud. Sest Jummal ep olle meid mitte kuts
nud rojusseks, waid pühhitsemisseks.

Ewangelium teisel Pühhapawal Paastus.
Matt. XV. 21-28 salmist sadit.

Sing Jesus tulli seält ärra / ja läks
Tirusse ja Sidoni raiia pole. Ning
wata / üks Kananea-ma naene tulli seält
lammalt raiialt wälja / ja kiskendas ja üt
les temmale: Issand Lawete poeg /
hallasta minno peale / minno tüttar
waewatasse kurjast waimust kuriaste.
Agga temma ei lausnud temmale sanna
gi. Siis astsid temma Jungrid temma
jure / ja pallusid tedda / ja ütlesid: sata
tedda ärra / sest temma kiskendas meid
tafka. Agga temma kostis ja ütles: Min
na ep olle mitte läkkitud kui agga Is
raeli koia ärrataddunud lammaste jure.
Agga temma (se naene) tulli ja kummar
das tedda / ja ütles: Issand aita mind!
agga

agga temma kostis ja ütles : se mitte hea / et laste leib woetakse ja ette heidetakse. Agga temma Jah / Jssand / kummatagi söwad foerokessed need rasokessed / mis Jssandatte laua peält mahhalang. Siis kostis Jesus ja ütles temma oh naene ! sinno ust on suur / sulle nenda kui sa tahhad / ja temma terweks selsammal tunnil.

1.
Kui ma karjun, Jssand, tulle appi kui ma pallun Hädda sees mul arstiks olle Lawete Poeg, aita Pat on wäggew, kurrat ka; Agga surem olled sa-

2.
Ehk wottad abbi nüüd, mo Jesus, wiwitada, Ja siiski tahhan ma so pole kiskendada; Keik mis sa tootad, kül annad tõeste, Et pattust peästad mind: ma ussun julgeste.

Epistel kolmandamal Pühapäwal tus. Ewes. V. 19 salmist sadik.

Siis olge nüüd Jummal ja äärelääd, mad lapsed, ja käige armastusse sees, kui ka Kristus meid on armastanud, ja on nast meie eest ärra annud anniks ja ohweid malale maggusaks haifuks; agga horajaks rojastus ehk ahnus olgo nimmetamata nenda kui pühadele sünnib; ning habber-

ja jölle kõnne ehk naljabeitminne, mis ei sünni, waid enneminne tännarnisi olgo teie seas. Sest kedda teate teie, et ühhelgi horapiddajal, egga ropul, egga ahnel, kes on woõra jummalatener, olle pärrimisi Kristusse ja Jummalat kunningiks. Ükski ärgo petko teid tühia sannadega, sest nende asjade pärrast tulled Jummalat wiha sanafuulmata laste peäle, seppärrast ärge sage mitte nende selttimehiks. Sest teie ollite ennemuiste immedus, agga nüüd ollite teie walgus Jssandates: ellage kui walgusse lapsed. Sest Waimo willi näitab ennast teiegeisguguse headusse ja õigusse a tõe sees.

Ewangelium kolmandamal Pühapäwal Paastus. Lul. XI/14-28 salmist sadik.

Sing temma aias ühe kurja waimo wälja / ning sesamma olli keleto; agga kui kurri waim sai wäljalainud / siis ündis / et se keleto räkis / ning rahwas panni sedda immeks. Agga monningad nende seast ütlesid: temma aiab need kurjad waimud wälja Peeltsebuli kurja waimude üllema läbbi. Agga teisid küsasiid sedda, ja küsasiid temmalt tähte taewast; agga temma moistis nende mõrted ärra / ja ütles nende wasto: igga kunningriik / mis issekestsid ridus on / lähhab hukka / ning se koddad / mis teisega ridus on, langeb; ja

*

3

ja kui se sadan ka isse ennesega ridu
 kuis woib temma kunningriik seista
 teie ütlete/ mind Peetsebuli läbbi
 kurjad wainud wälja-aiawad.
 kui minna Peetsebuli läbbi kurtad
 mud wälja-aiaw/ kelle läbbi aiawad
 lapsed neid wälja? sepärrast peawad
 mad teie kohtomoissjad ollema; agga
 minna Jummalä sorme läbbi
 wainud wälja-aiaw/ siis on Jummalä
 kunningriik teie jure tulnud. Kui se
 gew söa-riistadega ehitud söbdame
 ma kodda hoiab/siis on temma waru
 hul/ agga kui üks wäggewam tedda
 ma peäle tulleb/ ja tedda ärrawoida
 wottab temma ärra teie temma söa-
 tad/ mis peäle temma lotis/ ja
 wälja temma saki. Kes minnoga ei
 se on minno wasto/ ja kes minno
 foggu/ se pillab ärra. Kui se rojane
 sest innimesest on wäljaläinud/ siis
 temma kuiwad paigad läbbi/ ja otse
 gamist/ ja kui temma ei leia/ siis
 temma: minna tahhan ümberpö
 omma kotta/ kust ma ollen wäljaru
 Ja kui temma tulleb/ siis leiab temma
 luaga pühhitud ja ehitud ollemast.
 häb temma ja wottab ennesega teie

aino/ kes kurjemad on tedda enmast/ ja
 ai nemmad fenna sisse tullewad/ siis ei-
 wad nemad seal/ ja lähhäb selle inni-
 sse wiimne luggu pahhemaks kui essi-
 nenne. Agga se sündis kui temma sed-
 da räkis/ töstis üks naene rahwa seas
 ma heält/ ja ütles temmale: önnis on
 ihho/ mis sind on kannud/ ja need rin-
 kud/ mis sinna olled immenud. Agga
 ma ütles: Jah! önsad on need/ kes
 Jummalä sanna kuulwad ja sedda tallele
 annewad.

^{1.} Seal, kus bitse waggabus,
 agga huffa nemmad läh'wad, kus on riid ning kaddebus;
 ahho lünaad ehhitab, Rahho keil maad kosjutab.

^{2.} ärrawoitnud,
 ma läbbi on meil armo walgus koitnud;
 h! rifu minno sees ka kurja wainu tö
 is ellan sin ning seal so rikis järgeste.

Epistel neljandamal Pühapäwal Paastus.
 Galat: IV. 21, 31 salmist sadil.

Etelge mulle, kes teie käsfo al tahhate olla, et
 teie ei kule sedda käsfo? sest kirjutud on, et
 abrahamil kaks poega olnud, teine ümmardajast,
 ng teine wabhat naesest. Agga se teine sest
 ümmardajast on lihha polest sündinud, agga
 se

se teine sest wabbat naesest tootusse läbbi. Need
tähhendamad middagi. Sest need kaks naesest
on need kaks seadust, se teine Sinai ma
fullase põlweks sunnitab, se on Agar; sest
on Sinai mäggi Arabia maal, ja sunnib
rusalemmaga ühte, mis nüüd on, agga
omma lastega; agga se Jerusalemi, mis
se on se wabbat naene, mis meie keitide
Sest kirjotud on: olle rõmus sa figgim
sinna ei kaäna ilmale; tõsta heält ja k
ga, kes sinna lapsse waewas ei olle, sest
mehheta on, on paljo ennam lapsi kui
mees on. Agga, wennad, meie olleme
Isal tootusse lapsed. Agga kui sel aial se
polest olli sündinud, tedda takka iustas, kes
polest olli sündinud, nenda ka nüüd. Agga
kirvi ütles? lütkka ümmardaja ja temma
sest selle ümmardaja poeg ei peamitte
wabbat naese poiaga. Sepärrast, wennad
meie teys ümmardaja, waid selle wab
lapsed.

Ewangelium neljandamal Pühha
Paastus. Joan. VI. 1-15 salmist
Särrast sedda läks Jesus ärra
lilea merre Tiberia liina
ning paljo rahwast käis temma
sest et nemmad temma immetähh
gid / mis temma haigedele teggi.
Jesus läks ülles mäe peale / ning

al omma Jüingrittega. Agga se Pasa
uda-rahwa pühha olli liggi. Kui nüüd
Jesus onnad silmad illestõstis ning
mäggi paljo rahwast ennese jure tullewad/
üle temma Wilippusse wasto: kust pea
se meie leibo ostma / et need sinna sed
ad sua? (agga sedda ütles temma ted
ka iustades / sest ta teadis kü / mis ta pididi
aggema.) Wilippus wastas temmale:
kui kahhe saa tinga eest / ei lö neile ette /
iggaüks neist agga pissut wottaks. Üks
omma Jüingrittest Andreas Simona
seetrusse wend ütles temmale: siin on
s poisike / sel on wiis ohrast leiba ja kaks
Uokesi / agga mis se on ni mitmele? ag
Jesus ütles: saatte need innimesed
mahha-istma / agga seäl paikas olli paljo
sho; siis istusid mahha arro järrele lig
wiis tuhhat meest. Agga Jesus wot
s need leiwad / ning tännas ja andis
Jüingrittele / agga need Jüingrid neile / kes
laas istid; selsammal kõmbel ka neist kal
kesist / ni paljo kui nemmad tahsid. Ag
kui nende kõhjud täis sanud / ütles
anna omma Jüingrittele: korristage
sed illejäanud pallokesed kokko / et ühte
ei sa hukka. Siis korristasid nemmad
koko ning täitsid kaksteistkümmend kor
wi

wi tait pallokesi neist wiest ohra lei-
 mis ollid illejanud neist/ kes ollid
 Kui niid need innimesed se imm-
 naggid / mis J:sus teggi/ ütlesid
 mad: sefinnane on töest se Prohwe-
 ma-ilma sisse peab tullesma. Kui
 J:sus moistis / et nemmad tahtsid
 ning tedda wäggise wotta / et neist
 tedda piddid kunningaks töstima /
 temma jälle kõrwale mäe peäle ai-
 nud, ripputasse, pühaks teeb lihha puhastus-

^{1.}
 Kui sull Jummal ridid annab, Eia, jua, rahha ka,
 Waat, et südda murret kannab Sedda mitte raiskama
 Kui sa sedda pillatab, Siis sa wimaks huffa saab.

^{2.}
 Et sa woid toita mind, Käl olled J:sus näitaud.
 Kui wie leitwaga wiis tuhhat meest sa täitaud;
 Dns südda usmata? oh sedda parranda!
 Sest mis on tarwis mull, keik, J:sand, annab sa.

Epistel wiendamal Pühapäwal
 Ebr. IX. 11-15 salmist sadil.

Agga kui Kristus sai tulnud kui nende
 te hea asjade üllem Preester, siis on
 ühhe surema ja täiema telgi läbbi, mis ei
 tega tehtud, se on, mis nenda ei olle ehitat
 ga sikkade egga wasfikatte werre läbbi,
 omma werre läbbi, üksford senna
 paiga sisse läinud, ja iggawesse ärral-
 misse leidnud. Sest kui hargade ja
 werri ja lehma tuht, mis nende peäle, kes

anud, ripputasse, pühaks teeb lihha puhastus-
 kes: kui paljo ennam puhastab Kristusse werri,
 kes iggawesse Waimo läbbi ennast isse ilma wig-
 mata Jummalale on ohwrinud, teie süddame tur-
 mistust neist furno teggudest sedda ellawat Jum-
 malat tenida. Ja sepärrast on temma ue seadus-
 e wahhemees, et need, kes on kutsutud, iggawes-
 e parrandusse tootust piddid sama parrast sedda,
 kui Kristusse furn on sündinud ärralummastamis-
 kes neist eksitusist, mis essinesse seadusse al ollid.

Ewangelium wiendamal Pühapäwal
 Paastus. Jo. VIII. 46-59 salmist
 sadil.

Tes teie seast woib patto minno peäle
 töeks tunnistada? agga kui minna
 or rägin / miispärrast ei ussu teie mind
 mitte? kes Jummalast on / se kuleb Jum-
 mala sanna / sepärrast ei kule teie mitte /
 est et teie Jummalast ei olle. Siis kostsid
 J:uda-rahwas ja ütlesid temmale: eks
 meie öiete ei ütlesid / et sinna Somaria-mees
 öllid / ning et sul kurri waim on? J:sus
 kostis: mul ei olle kurria Waimo / waid
 minna auustan omma J:ssa / ja teie teota-
 te mind. Agga minna ei orsi mitte omma
 au / üks on / kes sedda orsi ja kättemat-
 ab. Töest / töest minna ütlen teile / kui kes
 ei minno sanna saab piddanud / se ei pea
 mitte

mitte surma naggema iggaweste.
 ütlesid Juda-rahwas temma wasto:
 olleme meie tunnud/et sinnul kurri
 on. Abraham on surnud ja need
 wetid/ ja sinna ütled: kui feigi
 fanna saab piddanud/ se ei pea mitte
 ma maitsma iggaweste. Sinnat
 rem olled kui meie isfa Abrahami
 on surnud? ja need Prohwetid on
 nud/ kelleks sinna isfe-ennast panned
 sus kostis: kui minna isfe ennast
 tan/ siis ei olle minno au middagi:
 no Isfa on/ kes mind auustab/ kedda
 ütlete/ et temma teie Jummal on.
 teie ei olle tedda mitte tunnud; agga
 na tunnen tedda/ ja kui ma peaksin
 ma: et minna tedda ei tunne/ siis
 minna teie sarnane/ üks wallelik
 minna tunnen tedda/ ja pean teie
 fanna. Abraham teie isfa sai
 rõõmsaks/ et temma minno päwa
 naggema/ ja temma naggi sedda,
 rõmus. Sepärrasi ütlesid Juda-rahwa
 temma wasto: sinna ei olle weel
 kimmend aastat wanna/ ja olled
 rahami näinud? Jesus ütles nende
 to: tõest/ tõest/ minna ütlen teile/
 kui Abraham sai/ ollen minna.

otsid nemmad kiwwa ülles/ et nemmad
 oda piddid lopima; agga Jesus pettis
 nast ärra/ ja läks keskelt nende wahhelt
 minnes Jummalala koiastwälja; ja nenda
 easis temma ärra.

1.
 ni sind piljad ärrapõlgwad, Eht sind wotwad laitada,
 ning kui nemmad teotawad, ärra wasto sõima sa;
 kellel ei te laitja feel Rahjo, kel on wagga meel.

2.
 Eolba ennesest need waesed innimesed,
 need on keik pattused ning alwad maofesed;
 ja üffi pattota, mo kallis Jesufe,
 kind pattusi puhhasta, ning bigeks, waggaks te.

Epistel kuendamal Pühhapawal Paastus/
 eht Palmipude Pühhapawal. Wilip:
 II, 5. 11 salmist sadik.

Eht sesannasuggune meel olgo teie sees, mis
 Kristusse Jesusse sees ka olli, kes, kui temma
 Jummalaga näul olli, sedda ei arwand sagiks, et
 temma Jummalaga ühhesuggune olli; waid al-
 andas isfe-ennast ja wottis sullase näggo, ja sai
 minneste sarnatseks, ja leiti wäljaspiddisest kom-
 pest kui innimenne, ja allandas isfe-ennast, ja sai
 annawotlikuks surmani, peälegi ristil surmani.
 Sepärrast on ka Jummal tedda wagga üllenda-
 tud, ja on temmale annud ühhe nimme, mis ül-
 e feige nimme on, et Jesusse nimmel keik nende
 tõlweid peatwad ennast nikkutama, kes taewas, ja ma
 peal

peäl, ja ma al on, ja keikide keel peab illes
tama, et Jesus Kristus on se Issand
Issa auuks.

Ewangelium kuendamal Pühapäwal
tu: ehk Palmipude Pühapäwal, on
ma, mis leitakse esimesse Kristusse
misse Pühäl. Matt. XXI. 1-9

salmist sadik.

Ning kui nemmad Jerusalemmi
gi said. n. t. s. wata 80 lehhe küljes.

Epistel Surel Neljapäwal. 1 Kor.
23-32 salmist sadik.

Sest minna ollen Issandalt sedda sanud,
minna teilegi ollen annud, et se Issand
sel õsel, mil tedda ärra-anti, leiba wottis, ni
nas, ja murdis ja ütles: wotke, söge, se on
no ihho, mis teie eest murtakse; sedda tehke
mällestusfeks. Selsammal kombel wottis
Ea karrifa pärrast õhto söma aega, ja ütles:
nane karrifas on se uus seadus minno werre
sedda tehke, ni mittokord kui teie ial sedda jote
no mällestusfeks. Sest ni mittokord, kui te
sedda leiba söte, ja sedda karrifast jote, siis
tage Issanda surma, senni kui temma tulles
pärrast kes ial sedda leiba sööb ehk Issanda
kasti joob kõwatamal wiisil, sel on Issanda ihho
werrest siid. Agga innimenne katsko isse
jääbi ja nenda sögo temma sest leiwast, ja
karrifa seest. Sest kes kõwatato sööb ja joob, se

joob. isse-ennesele nuhtlust, sest et temma ei te
wahhet Issanda ihho wahhel. Sepärrast on ka
dallo nõdraid ja haigid teie seas, ja paljo magga-
wad. Sest kui meie isse-enneste peäle kōhhut mois-
tame, siis ei moisteta meie peäle kōhhut. Agga
kui meie peäle kōhhut moistetaks, siis antaks meie
Issandast hirmo, et meid ma-ilmaga ei pea huk-
ka moistetama.

Ewangelium surel Neljapäwal on pühha
Ewangelisti Joannese ramatus XIII.
peatükis / 1-15 salmist sadik.

Agga enne Pasa pühha/ kui Jesus
teadis -- -- -- -- kui minna teile
ollen teinud. wata 278. lehhe küljes.

Mo heaks Jesus wottab tulla; Sest mo kōhhus põlgada,
weis woib ma peäl kallis olla, Et mo sees woib elada
Jesus, kes null, annab ka. Danna ihho werrega.

Kui tahhad Jesussefti sin kasso, katse läbbi
Eo jäbdant kōwwaste, sest muido saad sa häbbi;
Kes patto armastab, ning wihtab waggadust,
Ei suuni ueste, se sööb, joob hullkatusi.

Ewangelium Surel Kedel
Meie Issanda Jesusse Kristusse
Matmisest/
mis on se wiinne tük meie Issanda Jesusse Kris-
se Kannatamisest ning surmast. wata 308. lehhe
küljes.

Agga kui õhto kätte tulnud -- -- --
ia

--- ja pannid se kiwwi
rīga finni.

1.
Jesust puaks risti külge, Minno heaks teif kannatab,
Wallo, teotust ning külge, patta woimust ka-utab.
Kui ma nüüd saan pühaks siin, Lahtub iggawenne

2.
Mo kallis Jesus on suurt hädda, waewa näinud,
Et minna peäksin, on temma surma läinud.
Kui temma läbbi nüüd ma pattud suretan,
Ning ellan temmale, siis taewa rõmp saan.

Epistel Kristusse Üllestousmisse Pühha
Simesfel Päwal. 1. Kor. V. 6-8 salmist sadik.

Teie kiitleminne ep olle mitte hea. Eks teie
et pissut happotaignat teif taignat happo-
teeb? Sepärrast pühkige wälja se wanna hap-
taigen, et teie uus taigen woiksite olla, ni
kui teie hapnemata ollete; sest ka meie Päwal
Kristus on meie eest tappetud. Sepärrast
dagem pühhad, ei mitte wanna happotaignat
ga kurjusse ning kawwalusse happotaignas,
puhta mele ja töe hapnemata taignas.

Ewangelium Kristusse Üllestousmisse
ha essimesfel Päwal. Mark. XVI. 1-7
salmist sadik.

Ning kui se pühha sai mödaläin
Nostis Maria Mahdalena/ ja Maria
Jakobusse emma /ja Salome kallid rohke
et nemmad piddid tullema ja tedda wä

ma. Ning essimesfel näddali päwal tul-
lid nemmad wägga warra päwa toustes
haua jure ning ütlesid isfeketis: kes we-
retab meile se kiwwi haua ukse peält är-
ra? ning kui nemmad senna waatsid/ näg-
gid nemmad/ et se kiwwi olli ärrawere-
tud; sest temma olli wägga suur. Ning
nemmad läksid haua sisse ja näggid ühhe
noremehhe parramal polet istwa/ sel ol-
li wikk walge rie selgas/ ja nemmad ehmatas-
sid wägga. Agga temma ütles nende was-
to: ärge ehmatage/ teie ostsite Jesust Naat-
saretist/ kes olli risti lödud. Temma
on üllestousnud/ temma ep olle siin/ wa-
ta sedda asset/ kuhho nemmad tedda ollid
pannud. Agga minge/ üttelge temma
Jungrittele ja Peetrussele/ et temma teie
eel lähhäb Kalilea-male/ seal sate teie ted-
da nähha/ nenda kui temma teile on üt-
telnud. Ning nemmad läksid ruttuste
wälja/ ja jooksid haua jurest ärra; sest
nende peäle olli wärriseminne ja ehmata-
minne tulnud/ ja ei ütelnud ühhelegi üh-
tegi/ sest nemmad kartsid.

1.
Länna päwis surmast lahki Jesus daniistegaia;
Nenda ustmeil tehti lahki Patti, surmast peäkseda;
Kui sa sured temmaga, siis sind wöttab ärrata.

2.
 Oh Jeesus! meie heaks sa kandsid risti koorma,
 Et ello saak sine, ja läksid meel surma
 Te, et ma patto tööd keif jättan süddamest;
 Ehk surren, ommeti ma ellan iggawest.

Epistel Bristusse üllestousmisse Püh
 teisel Päwal. Apost. Tegg. Kani
 X. 34-43 salmist sadik.

Agga Peetrus teggi omma su lahti ja ütles:
 moistan minna tõeste, et Jummal ei pu
 gu, mis suggusest so-ust inimenne on, wai
 ge rahwa seast on se, kes tedda kardab ja
 teeb, armas temma meles. Se on se sanna
 temma Israeli lastele on läkkitanud, ja on
 nud rahho kulutada Jeesuse Kristusse läbbi
 samma on keifide Jeesand. Teie teate se
 mis on sündinud keige se Judaama läbbi, ja
 ganud Kabilia-maal pärrast sedda ristamis
 Joannes kulutas; sest Jeesusest Naatfari
 fuida Jummal tedda on woidnud pühha
 ja wäega, kes on möda maad käinud, ja hea
 nud, ja terwist saatnud keifile, kelle peäle
 olli wointust sanud, sest Jummal olli tem
 Ning meie olleme keige nende asjade tunnistaj
 mis temma on teinud Juda-rahwa-maal ja
 lemmas, sedda nemmad on tapnud ja pu
 ponud. Sedda on Jummal ülleärratanud kol
 damal päwal, ja on tedda lastnud ilmsiks sada ei
 Feige rahwale, waid neile tunnistajatele, sedda
 mal enne olli ärrawallitsenud, meile, kes me
 magä olleme sõnud ja jonud pärrast sedda, kui

rnust sai üllestousnud. Ja temma on meid kästnud
 ahwale kulutada ja tunnistada, et sesamma on se
 Jummalast seätud ellawatte ja surnutte kohtomoist
 a. Sessinnastest tunnistawad keif Prohwetid, et
 emma niinne läbbi keif, kes temma sisse ussuwad,
 eawad pattude andeks andmist sama.

Ewangelium Bristusse üllestousmisse Püh
 ha teisel Päwal. Luk. XXIV. 13-35
 salmist sadik.

Sing wata/ kaks nende seast olli min
 nemas selsammal päwal ühhe alle
 misse/ mis Jerusalemmas liggi kuustüm
 nend waggo maad olli, selle nimmi olli E
 ma-us/ ja nemmad rääksid issekestis keifist
 keifist asjust, mis olli sündinud. Ja se sündis/
 kui nemmad teine teifega jutto aiasid/ ja
 eine teifest klüssid/ siis tulli ka Jeesus is
 e nende jure ja käis nendega. Agga nen
 e silmad peti/ et nemmad tedda ei tun
 nud. Ja temma ütles nende wasto:
 mis kõnned need on, mis teie issekestis kõn
 telete käies/ ja ollete kurwanädliised. Ag
 ga üks/ kelle nimmi Kleopas/ wastas ja
 ütles temmale: sinnaks ütsti kui woõras
 Uad Jerusalemmas/ ja ei olle teada sa
 nud/ mis neil päiwil seälsammis on
 sündinud? ja temma ütles neile: mis siis?
 Agga nemmad ütlesid temmale: sedda
 Jea

Jesusest Naatsaretist/ kes olli üks
 wet wäggew teust ja sannast Jum
 ja keige rahwa ees/ kuida meie ütlesid
 Preestrid ja wannemad tedda on
 hukkamoiשמיעהs ärra-annud/ ja
 risti pomud. Agga meie loottime/ et
 piddi sesamma ollema/ kes Israeli
 piddi ärralunnastama/ ja peäse se
 tanna se kolmas pääw/ kui se on sünd
 Agga ka monningad naesed meie
 meid ärraehinatunud/ kes warra
 hana jures ollid/ ja kui nemmad tem
 ho ei leidnud/ tullid nemmad ja ütlesid
 nast ka Inglise näo näinud/ kes ütlesid
 tedda ellawad. Ja monningad
 läksid hana jure / ja leidsid nende
 need naesed ka ütelnud; agga tedda
 nast ei näinud nemmad mitte. Ja
 ma ütles nende wasto: oh! teie
 malad ja südamest rasked sedda
 kuida/ mis need Prohwetid on rää
 Eks Kristus sedda piddand kannat
 ja omma au sisse minnema? ning
 ma hakkas Mosesest ja teikist Pro
 dest/ ja selletas neile ärra keige kirj
 sedda/ mis temmast olli kirjutud. Ja
 mad said se allewi liggi/ kuhho nem
 läksid. Ja temma teggi ennast

minnema. Ja nemmad pallusid tedda
 wägge ja ütlesid: ja meie jure / sest õhto
 ouab / ja pääw werib; ja temma läks
 sisse nende jure jäma. Ja se sündis/ kui
 temma nendega laudas istas/ wottis tem
 ma leiba/ õnnistas ja murdis ja andis
 neile; siis peäsid nende silmad lahti / ja
 nemmad tundsid tedda / ja temma kad
 us nende eest ärra. Ja nemmad ütlesid
 teine teise wasto: eks meie südda meie
 kes ei põllend / kui temma meiega rätis
 te peäl/ ja kui temma meile need kirjad
 arafelletas? Ja nemmad tousid sel
 ammal tunnil ülles / ja läksid taggast
 Jerusalemma/ ja leidsid neid ükssteisküm
 mend/ ja neid/ kes nende jures ollid, ko-us
 ollemast/ kes ütlesid: se Isfand on tões
 tedde üllestousnud ja ennast Simonale näit
 nud. Ja nemmad rääksid ülles sedda/
 mis tee peäl olli sündinud, ja kuida nem
 mad tedda leiwa-murdmissest ollid tun
 nud.

1.
 1. Ehf sind kurtvastus siin waewab, Wihka ilka patto tō,
 2. Ehf aitab, kui sa kaebab Omma hädda temmale.
 3. Ehf ütles: usu mind, Keigesi häddast peästan sind.

Nääd löppeb ilma pääw, ning õhto kätte jouab,
Käl lastwab pinnedus, ning woimust sada nouab;
Et ei ma effi nüüd. mind, Jesus, juhata,
Eest rummal, pinnne on keit ilma sinnota.

Epistel Kristuse ülestoumisese
kolmandamal Päwal. Apost. Tegg.
XIII, 26-32 salmist sadit.

Sõhked, wennad, Abrahami sugu
ja kes teie seast Jummatat kartwad,
sest teie seast Jummatat kartwad,
Jerusalemmas ellawad, ja nende üllemad,
mad seddasinnast Jesust ei tunnud, siis on
mad nende Prohwetide sarnad, mis igga
päwal loetakse, tedda hukkamoiestes tõeks
ning kui nemmad ühtegi surma süüd ei
pallusid nemmad Pilatust, et tedda pididi
katama. Agga kui nemmad keit said löppe
mis temmast olli kirjotud, wotsid nemmad
pu peält mahha, ja pannid tedda hauda.
Jummal on tedda üllesäratanud surmusest.
on nähtud mitto päwa neist, kes temmaga
läinud Galilea-maalt Jerusalemma, kes on
tunnistajad rahwa ees. Ning meie fulutame
sedda tootust, mis meie wannemile on sarn
Jummal sedda meile, nende lastele, on täie
teinud, kui temma Jesust olli äratanud.

Ewangelium Kristuse ülestoumisese
kolmandamal Päwal. Lut.
XXIV, 36-47 salmist sadit.

Agga kui nemmad sedda rääksid

Jesust isse keit nende wahhel/ ja ütles nende
wasto: rahho olgo teile! agga nemmad
kohkufid ja kartsid/ ja mõtlesid ennast wai-
mo nägeward. Ja temma ütles neile: Miks
teie ollete ni wägga ärraehmatand? ja
miskpärast touswad misuggused mõtle mis-
sed teie süddamette sees? et wadage minno
käed ja minno jallad/ sest et minna sesam-
ma ollen/ katske mind kättega ja wadage/
sest et waimul ey olle mitte lihha ja luud/
nenda kui teie näte mul ollewad. Ja kui
temma sedda sai ütelnud/ näitis temma
neile ommad käed ning jallad. Agga kui
nemmad rõmo pärrast weel ei usknuwad/ ja
imneks pannid/ siis ütles temma nende
wasto: kas teil on siin middagi süa? ja
nemmad pannid temma ette tükki küps-
tud kalla ja kerje-met. Ja temma wot-
tis ja söi nende ees. Agga temma ütles
nende wasto: need on need kõnned/ mis
minna teile rääksin/ kui minna alles teie
jures olin: Keit peab tõeks sama/ mis
Mosesse käskus ja Prohwetide ja lau-
ramatus miinust on kirjotud. Siis teg-
gi temma nende moistust lahti/ et nem-
mad need kirjad moistid. Ning temma
ütles neile: nenda on kirjotud/ ja nenda
pididi Kristus kannatama/ ja ülestou-

ma surnußt kolmandamal päwal
temma nimme peäle piddi kulutam
tustpödmist ja pattude andeks-
keige rahwa seas / ja algama Jerus
maß.

1.
Kes so heldust hilja, warra, Armas Jesus, kulutab,
Kes ei lahku sinnust ära, Murres temma rõmo saad
Sind ma püan, Jesuke, anna rahho sinuante.

2.
Oh helde Jesuke! sa kässi, jalgo näitab,
Sa sure rõmoga nüüd ommad wengad täidab.
Ma ollen usmata, sest wiggasti peästa mind,
Et omnas süddames ma saaksin nähha sind.

Epistel esimesel Pühapäwal pä
ristusse illestousmisse Pühha.
1 Joan.V. 4. 12 salmist sadit.

Est keif, mis Jummalast on sündinud,
dab ma ilma ärra, ja meie usk, se on se
mus, mis ma ilma on ärrawoitnud. Kes
on, kes ma ilma ärrawoidab, kui agga se
usub, et Jesus Jummal Poeg on. Se
samma, kes tulleb wee ja werre läbbi, J
Kristus, ei mitte weega ükspäinis, kuid
werrega. Ning se Waim on, kes tunnista
se waim on tõdde. Sest kolm on, kes tun
wad taewas, se Issa, se Sanna, ning se
Waim, ja need kolm on üks. Ja kolm on
tunnistawad ma peäl, se Waim, ja se we
se werri, ja need kolm on ühheks tunnistaseta.

neie inimeste tunnistust wastowottame, siis on
Jummal tunnistus surem, sest se on Jummal
tunnistus, mis temma on tunnistanud ommast
Poiaß. Kes usub Jummal Poia sisse, sel
in tunnistust ennese sees. Kes ei usfu Jum
malat se on tedda walleikkuks teinud, sest tem
na ei olle mitte uskud sedda tunnistust, mis
Jummal on tunnistanud ommast Poiaß. Ja
on se tunnistus, et Jummal meile on ig
jawest ello annud, ja sesamma ello on temma
Poia sees. Kellel se Poeg on, sellel on se ello,
ellel Jummal Poega ei olle, sellel ei olle sedda
llo mitte.

Ewangelium esimesel Pühapäwal pä
rast Aristusse illestousmisse Pühha.
Joan. XX. 19. 31 salmist sadit.

Li nüüd õho-aeg olli selsammal es
imesel nädali päwal / ning usfed
ustus ollid seäl / kus need Jüngrid üh
kesko-us ollid kartusse pärrast Juda-rah
wa eest / siis tuli Jesus ning seisis keß
nende wahhele / ning ütles neile: Rahho
olgo teile! ning kui temma sedda sai üttel
tud / näitis temma neile ommad käed ja
süße / siis said need Jüngrid rõõmsaks / kui
temmad Issandat näggid; siis ütles Je
sus neile jälle: rahho olgo teile! nenda kui
Issa mind on läkitanud / nende läkki
tan

tan minna teid ka. Ning kui teid
 fedda sai ütlemud / vubhus temma
 de peäle / ja ütles neile : worke
 Waino. Kellele teie ial pattud
 annate / neile on need andeks antud.
 lele teie ial pattud kinnitate / neile on
 kinnitud. Agga Tomas üks neist
 hestreibkümnest / fedda nimmetakse
 tuks / ei olnud mitte nendega / kui
 tulnud : siis ütlesid need teised
 temmale : meie olleme Jesandat nä
 Agga temna ütles neile : ei minna
 mitte / kui minna ei nä temna kätte
 naelte asfet / ning pannen omma
 naelte asfeme sisse / ning pannen
 kät temna külje sisse. Ning k
 päwa pärrast ollid need Jügrid
 seälsammas ning Tomas nendega.
 tulleb Jesus / kui need uksest luktus
 ning seisist seest nende wahhele / ning
 rahho olgo teile ! Pärrast ütles
 Tomale : pista omma sõrme seie /
 wata minno käed / ning anna omma
 seie / ning panne minno külje sisse /
 ärra olle usmata waid usklik. Ning
 mas wastas ja ütles temmale :
 Jesand / ning minno Jummal !
 ütles temmale : Tomas / sinna olled

nud / seest et sinna mind olled näinud ;
 sad on need / kes ei nä ning süski uskwad.
 Agga Jesus on küi muid valio immetäh-
 tä teinud omma Jügritte ees / mis ep olle
 illestkirjotud seimatsse ramato sees ; agga
 need sinatsed on kirjotud / et teie peate
 uskma / et Jesus on se Kristus se Jummal
 Poeg / ning et teie peate uskma ning ello
 sama temna nimme sees.

1.
 Jesus! rahho saatid meile, kui sa toudid hana seest ;
 Dind ka rahho annad neile, kes sind nouwad süddamest.
 Jummalaga leppitad Dind, ning häddas rõmustad.

2.
 Ma tänaan, Jesus, sind, et olled leppitanud
 Dind omma Jesaga, keif wiha ka-utanud ;
 Dind pattust lahii te, ning hoia keige eest,
 Dind sin wip aiada so rahho süddamest.

Epistel teisel Pühapäwal pärrast Kris-
 tusse illestousmisse Pühha. I. Peet.
 II. 21-25 salmist sadit.

Seest seest ollete teie kutsutud, seest et ka Kristus
 on teie eest kannatanud, ja teile tähte jät-
 nud, et teie peate temna jälgede sees käima, kes
 ep olle patto teinud, ning kelle suust polle pettust
 leitud, kes ei sõimand wasto, kui tedda sõimati,
 kes ei ahwardand, kui temna kannatas; waid
 andis selle holeks, kes oiete kōhnut moistab.
 Res meie pattud isse on kannud ommas
 ihhus

ihhus ülles pu peäle, et meie piddime
lahti sama ning digussele ellama, kelle weerne
teie ollete terweks sanud. Sest teie ollite kui
lambad, agga müüd ollete teie pöördud omma
karjatse ja üllewaatja pole.

Ewangelium teisel Pühapäwal pä-
ristusese üllestousmisse Pühä-
Joan. X. 11/16. salmist sadil.

Sinna ollen se hea karjane / se hea
jane jättab omma ello lammas-
eest. Agga se palgalinne / kes ei olle
jane / kelle ommad need lambad ei
näab hunti tulleswad / ning jättab
lambad mahha ja põggeneb / ja
wottab neid kinni / ning pillab need
bad laiale. Agga se palgalinne põggene-
sest et temma on palgalinne / ja tem-
ei holi lammastest mitte. Minna
se hea karjane ja tunnen ommad / ja
no ommad tundwad mind / nenda
mind se Issa tunneb ja minna tunneb
da Issa / ning annan omma ello
maste eest. Ja minnul on weel teiss
baid / neid ei olle mitte sestinnatsest lam-
ja neid pean minna ka seie toma / ja
mad kuulwad minno heale / ning
üks karri ja üks karjane ollema.

Sinno eest kui murret kannab,
Jesús woimust sulle annab. Sinno hinge karjane;
Kes siin lodab temma peäl, Selles on üks julge meel.

^{2.}
Kui pääb iggapäaw se põrgo hunt mind neelba,
Kes wägga ablas on, siis wotta, Jesús, keelba;
Sest peastnud olled sa mind temma kurgu seest
Düüd kaitse, hoia mind kui omma tallekest.

Epistel tolmendamal Pühapäwal pä-
rast Kristusese üllestousmisse Pühä-
1 Peetr. II. 11/20 salmist sadil.

Momad, minna mainitsen teid kui maialised
ning woõrad, et teie ennast hoiate lihhalikko
himmude eest, mis hinge wasto söddiwad, ja pea-
te head ello pagganatte seas, et nemmad se eest,
mis nemmad teist kui karjateggiatsest pahha rāgi-
wad, teie hea teggude pärvast, mis nemmad teist
nawad, Jummalat auustawad kastmisse päwal.
Sepärast heitke ennast leikide innimeste seadmis-
se alla Issanda pärvast, olgo kunninga kui ülle-
ma alla; ellik pealikfude kui nende alla, kes tem-
mast on läkkitud, karjateggiatsele kui nuhtlus-
seks, agga heateggiatsele kitusseks. Sest nenda
on se Jummalat tahtminne, et teie head tehhes
moistmata innimeste rummalust kinnisullute; kui
wabbad, ja ei mitte otsego ollets teil se wabbadus
karjusse kateks, waid kui Jummalat sullased.
Auustage leiki, armastage need wennad, kartke
Jummalat, auustage kunningast. Teie sullased,
kuulge keige kartussega omma issandatte
san-

fanna, ei mitte ükspäinis nende heade ja teie
waid ka nende tiggedatte fanna. Sest se on arm
tegi süddame-tunnistusse pärrast Jummal
teit kurwastust heaks wõttab ja üllekohh
natab. Sest mis ütus on se, kui teid sü
peksetakse, ning teie nende kannatlikkud ollete
ga kui teie head tehhes ja kurja nähhes kann
se on arm Jummal jures.

Ewangelium kolmandamal Pühapä
pärrast Kristusse ülestoumissse Pühä
Joan, XVI. 16/23 salmist sadit.

Sirikesse aia pärrast / siis ei nä
mind mitte / ning ta ürrikesse aia
rast / siis näte teie mind / sest minna
hän Jesa jure. Siis ütlesid mõn
temma Jüngeritest isfeskis: mis se
mis temma meile ütleb: ürrikesse
pärrast siis ei nä teie mind mitte / ning
ürrikesse aia pärrast / siis näte teie mi
ning et minna Jesa jure lähän? Sest
rast ütlesid nemmad: mis se on /
temma ütleb: ürrikesse aia pärrast?
ei tea mitte: mis temma rägib.
moistis Jesus / et nemmad temmalt
sid küsida / ja ütles nende wasto: te
küsüte teie isfeskis / et minna ollen
telnud: ürrikesse aia pärrast / siis ei

teie mind mitte / ning ta ürrikesse aia pärrast /
siis näte teie mind. Tõest / tõest / minna
ütlen teile / teie peate nutma ja ulluma /
agga ma-ilm on rõmus. Teid peab kurwastama;
agga teie kurwastus peab rõmuks minnema.
Ühbel naesel / kui temma lapse ilmale toob /
on kurwastust / sest temma tund on tulnud /
agga kui temma saab lapse sanud / ei mõtse temma ennam
ahvastusse peäle se rõmo pärrast / et inni-
menne ilmale on sündinud. Ning teil on kü
han teid jälle nähha / ning teie südda peab rõmus
õllema / ning ükski ei pea teie rõmo teist
ärarawotma. Ja selfamunal päwal ei küsü
teie mult middagi.

¹ Eht kül pühha rahwa hädda näisse raske ollewad:
Eiiski Jesus pörab sedda, kui need taewa tullewad:
Risti aeg on ürike, Rõõm on taewas allate.

² Ma tahhan, Jeesuke, so järrel' risti kanda,
Ning willetusse sees' sul' ilka tänno anda.
Kes wihlab patto tööd, ning külwab nuttoga:
Kui löppend ära rist, siis leitab rõmoga.

Epistel neljandamal Pühapäwal pärrast
Christusse ülestoumissse Pühä.
Jat. I. 16 / 21. salmist sadit.

Auge ehjige mitte, minno armsad wennad. Sest
hea

hea andminne, ja feik täis and on üllerelt
tulleb mahha walguſte Jſfaſt, kelle jures ep
muutmist egga wahhetamisse warjo. Temma
meid ſunnitanud omma tahtmiſſe järrele tõe
läbbi, et meie yiddime kui monned eſtimeſed
temma lomade ſeaſt. Sepärraſt, minno armad
nad, olgo igga innimenne nobbe kuulma,
linne rägima, pitkalinne wiuhale; ſeſt innim
wiuhha ei te mitte, miſ Jummalat ees õige on.
pärraſt heitke enneſeſt ärra feik rojuſt ja
miſ wägga paljo on, ning wõtke taſaſe
wasto ſe ſanna, miſ teie ſiſe on iſtutud,
woib teie hinged õnſaks tehha.

Ewangelium neljandamal Pühapäeval
raſt Ariſtuſe ülleſtrouſmiſſe Pühapäeval
Joan. XVI. 5-15. ſalmiſt ſadik.

Agga nüüd lähhän minna ſelle
kes mind on läkkitanud/ ning
teie ſeaſt ei küſſi mult; kuhho ſa lähhän
waid et minna teie ſedda ollen ſittel
on teie ſüdda täis kurwaſtuſt ſanud. Agga
minna ütlen teie ſedda tõt: ſe tulleb
heats/ et minna ärralähhän/ ſeſt kui
na ärra ei lähhän/ ſiis ei tulle ſe rōmm
ja teie jure; Agga kui minna ſaan ärra
läimud, tahhan minna tedda teie jure
ſitada. Ning kui ſeſamma ſaab tuln
nomib temma ſedda ma- ilma patto

raſt/ ning õiguste pärraſt/ ja kōhto pärraſt.
raſt. Patto pärraſt/ et nemmad ei us
ſu minno ſiſe: agga õiguste pärraſt/
et minna Jſfa jure lähhän ning teie mind
ennam ei nä: Ja kōhto pärraſt/ et ſe
ſinnatſe ma- ilma wūrſti peäle kōhhut on
moiſterud. Minnul on teie weel paljo
ütlemiſt/ agga teie ei woi ſedda nüüd
mitte kanda. Agga kui temma/ ſe tõe
Waim/ tulleb/ ſe juhatab teid keige tõe
ſiſe/ ſeſt temma ei rāgi mitte iſſe- enne
ſeſt/ wōid miſ temma kuleb/ ſedda rā-
gib temma/ ja tullewad aſjad kulutab
temma teie. ſeſamma auuſtab mind/
ſeſt minno ommast wottab temma ning
kulutab teie. Keik ſe/ miſ Jſfal on/ ſe on
minno/ ſepärraſt ollen minna ütlenud/
et temma peab minno ommast wotma
ning teie kulutama.

1.
E- ma-ilm ei karda hiimo, Wainiſuſeſt hõlige,
Pärraſt ei ſa enam armo, Waewataſſe järgeste,
Tõt mind tundma õppeta; Sata pühha Waimoga.

2.
Kes kerdab Jummalat, ſel polle tarwis karta
Siin hädda ſuema ſeſ: ſeſt patto unneſt ärika
Nüüd ülles, ännime; ſo helbe Jēfufe
On teed ſall walmiſtand, ſind peäſinud kalliste.

Epistel wiendamal Pühhapäwal
 Kristusse illestousmisse Pühha.
 Jak. I. 22-27 salmist sadit.

Agga olge sanna teggiad ja ei writte ühes
 kuuljad, et teie wallemõtlemisse läbbi ei
 petta. Sest kui kegi on sanna kuulja, ja ei
 teggia, se on ühhe mehhe sarnane, kes om
 holikko paltet peeglis katsub: sest temma on
 katsnud ja ärvalainud, ja seddamaid ärvalai
 tanud, mis süggune temma olli. Agga, kes
 badusse täre kässo siise kummardades w
 selle jure jääb, se sinne ei olle mitte un
 kuulja, waid teo teggia, se sinne on õ
 ma teggemisse sees. Kui kegi teie seast
 Jummalat tenia ollewad, ja ei tallitse om
 waid pettab omma süddant, selle Jummal
 tus on tühhine. üks puhhas ja laitmata
 Jummalat ning Jesa ees on se: waeste laste
 kede järrele kuulama nende willetsusses, ja
 nast puhtast sest ma-ilmast piddama.

Ewangelium wiendamal Pühhapäwal
 wast Kristusse illestousmisse Pühha.
 Joan. XVI, 23-30 salmist sadit.

Sest/ tõest minna ütlen teile: min
 ial Jesalt pallute minno nim
 sedda annab temma teile. Tännim
 olle teie middagi pallunud minno
 mel: Palluge siis peate teie wõ
 minna teile tähhendamisse-
 sanna dega rää-
 gendamis-
 sanna dega ennam teile ei räägi/
 Selsammal päwal peate teie palluma
 minno nimmet/ ning minna ei ütlen teile
 üda/ sest se Jesa isse armastab teid/ sest
 et teie mind ollete armastanud/ ning us-
 ainud. Minna ollen Jesast wäljalainud/
 ning tulnud ma-ilmast sisse/ ta jättan min-
 ma ma-ilmast mahha/ ning lähän Jesa
 ure. Siis ütlesid temma Jüngerid tem-
 ma wasto: wata/ niid rägid sinna jul-
 geste/ ning ei ütlen ühregi tähhendamis-
 sanna. Niid teame meie/ et sinna
 eif asjad tead/ ja sulle ei olle tarwis/ et
 innult kegi küsib. Sest ushume meie/
 et sinna Jummalast olled wäljalainud.

ning Epistlid. 159

¹ Selde Jesus, meie palwet kuulda armust tootab;
 Pakud pühha Waino anded, Jesa jure juhatab,
 Et, kui teida pallume, abbi same rohkesti.

² Kes wihkab patto tõdd, so tahmist tehha püab,
 Oh Jummal! appi ka sind leiges häddas hüab;
 Baar teida tahhad sa ka ilka aidata,
 Ja käsid teida ka sind pärrast tännada

Epistel Kristuse Taewaminnemise
hal. Apost. Tegg. ram: I. 11 salmist

Sessinesse ramato ollen minna kül te
Teorvilus, feigest sest, mis Jesus hakkas
ma ja õppetama se päwani, mil tedda ülles
ti, kui temma neile Apostlilede (tedda temma
äravallitsenud) pühha Waino läbbi sai
annud. Kennele temma ka pärrasi omma ka
tamist isse ennast ellawalt olli näitnud mitm
fise märgiga, ja olli neist nähtud nelliküm
päwa, ja räkis Jummal kunningrigi asjo.
Kui temma nendega kokko sai, käskis
neid, et nemmad ei piddand Jerusalemmi
minnema, waid Issa tootust ootma, mis
(ütles temma) minnust ollete kuulnud. See
annes on kül weega ristitud, agga teid peab
ha Waimoga ristitama ei mitte kaua pärrasi
sinnatsid päini. Kes nüüd ollid kokkotulnud, kui
temmalt ja ütlesid: Issand, kas sinna se sin
aial jälle Israelele üllesehitad kunningrigi?
temma ütles neile: teile ei sinni aego egga tulla
teada, mis se Issand omma ennese melen
pannud, waid teie peate pühha Waino
sama, kui temma teie peäle saab tulnud, ja
minno turnistajad ollema ni hästi Jerusalemmi
kui feige se Juda ja Samaria maal, ja ma
otsani. Ja kui temma tedda sai ütelnud
tedda nendenähhes ülles, ja pilw wottis tedda
nende silma eest ärra. Ja kui nemmad
taewa pole waatsid, kui temma ärvaläks,

ka, siis seisd nende jures kaks meest walgis widis,
kes ka ütlesid: Kalileama mehed, mis teie seisa-
te ja watate ülles taewa? se sinne Jesus, kes teilt on
üllestootud taewa, peab tullema se sinmal kom-
bel, kui teie tedda ollete näinud taewa ärraminne-
wad.

Ewangelium Kristuse Taewaminnemise
Pühhal. Mark. XVI. 14-20 salmist sadik.

SImaks kui need ütsteistkümmend
laudas istid / näitis temma ennast /
ja soitles nende usmata ning kange süd-
dant / et nemmad neid ei olnud usknud /
kes tedda ollid näinud üllestousnud olle-
wad. Ning temma ütles neile: minge
keif ma ilma / ja kulutoge tedda armo-õp-
perust feige lomale. Kes ussub ning tedda
ristitakse / se peab õnsaks sama; agga kes
ei ussu / tedda peab hukka moistetama.
Agga neil / kes uskwad / peawad ni sug-
gused tähhed jures ollema: minno nim-
mel peawad nemmad kurjad waimud
wälia-aiama / usi keli rägima / ussa ülles-
wotima / ja kui nemmad ka ühhe surmajo-
maata peaksid joma / ei pea neile sest ühtegi
wigga sama. Haigede peäle peawad nem-
mad käed pannema / siis sawad nemmad
parremats. Ning se Issand / kui temma
nen-

nendega sai rägitud / woeti ütles ta
ja istub Jummalal parramal polel.
ga nemmad läksid wälja / ning ütles
lust teikis paikus / ja se Issand aitab
ja finnitab se fanna nende tähte
mis järrele tullid.

1.
Taewa olled läinud sinna Meie õnneks, Jesuse,
Te, et ifka tunnen minna Eddames sind tõeste;
Iggapäwa taewa lään, Kui so järrel iggatsen.

2.
Sa, Jesus, taewa läinud, nüüd pean ifka nõudma,
Mis iggawenne on, ning sinu jure jõudma;
Oh! ella minno sees, mind tundma õppeta,
Mis sa mul saatnud taewaminneisega.

Epistel kuendamal Pühapäwal
Aristuse ülestoumisese Pühapäwal
1 Peetr. IV. 7. salmist sadil.

Agga keige asjade ots on liggi sanud,
Kolge moistlikkud ning walwsad palwettele
keige ennamiste piddage issekestis ühte
mastust: sest armastus kattab pattude hulka.
issekestis woõraste wastowõtjad, ilmanurmi
sedda mõda kui iggäiks on armo andi sanud,
aidage teine teist sellega kui Jummalal mõne
armo anni head maiapiddajad, Kui kegi räägib
Jummalal fannad rägigo temma sedda, kui kegi
tenigo kui sest jou-ust, mis Jummal annab,
kis Jummalat auustakse Jesusse Kristusse

llet on se au ning se wäggi iggaweste iggawesefes
laks, Amen.

Ewangelium kuendamal Pühapäwal pä-
rast Aristuse ülestoumisese Pühapä.
Jo. XV. 26. XVI. 4. salmist sadil.

Agga kui se rõmustaja saab tulnud/
sedda minna teile tahhan läkkitada
Issast / se tõde Waim / kes Issast wälja-
abhab / sesamma peab minnust tunnis-
tama / ning teie peate ka tunnistama / sest
teie ollete algmissesest minnoga olnud. Sed-
da ollen minna teile rägitud / et teie en-
nast ei pahhanda. Ja nemmad liitka-
wad teid foggodussest wälja; agga tund-
malleb / et iggäiks / kes teid tappab / mõt-
leb ennast Jummalale melehead kui ühe
õhwriga teggewad. Ja sedda worwad
nemmad teile tehha sepärrast / et nemmad
ei olle tunnud sedda Issa egga mind.
Agga sedda ollen minna teile rägitud /
et kui se tund saab tulnud / teie se peäle
mõtlete / et minna teile sedda ollen ütles-
te. Agga sedda ep olle minna algmis-
sese ollen. Ja ollen.

1.
 Kes siad, Jeesus! armastawad, neid siin naerufe
 Siano töt kes tunnistawad, kohto ette metakse;
 Ei woi ial seppida waggad rummalattega.

2.
 Kes julgest, selgeste so fanna kulutawad,
 Oh Jummal! teotust siin ilmas palgaks sawad.
 Sest Jeesus, Jeesa ka ma-ilm ei tunnege,
 Ei jowa arwata, mis dige, tösfine.

Epistel Nellipühhi essimesel Päwal
 postl. Tegg. rom. II. 1-13 salmist sadil.

Sing kui se Nellipühhi-pääw kätte sai,
 nemmad keif ühhel meel ko-us. Ja
 sündis äkkiselt üks kohhiseminne otsego kande
 olleks puhhunud, ja täitis keif sedda kande
 nemmad istisid. Ja neist nähti kui löhbitud
 keled, ja istus iggaühhe peäle nende sealt
 nemmad said keif täis pühha Waimo, ja
 sid rägima teisi keli, nenda kui se Waim
 dis üllestägida. Agga Jerusalemmas ollid
 rahwas ellamas Jummalakartlikud meshed
 sugguse rahwa seast, mis taewa al on. Sest
 seinnane heäl sündis, siis tuli se hull kof
 said ommas mõttes seggaseks, sest iggaüks
 neid omma kele-murde rägivad. Agga nem
 ehmatasid keif ärra, ja pannid immeks, ja
 teine teise wasto: wata, eks need-sinnast
 kes rägivad, Kalilea-ma mehhed ei olle? E
 meie iggaüks kuleme omma kele murde,
 meie olleme sündinud. Olgo meie Partia
 ja Media, ja Elamita-rahwas, ja kes meie

Mesopotamia, ja Juda ja Kappadokia, Pon-
 tuse ja Asia-maal, Bregia ja Panwolia, E-
 iptusse ja Libia rigi sees Kirene kaudo, ja
 Roma-rahwa woörad, Juda-rahwas, ni hästi
 ni need kes Juda-rahwa usko ennast heitnud, Kre-
 a- ja Arabia-rahwas, siis kuleme meie need rägi-
 bad meie omma keli Jummalata sured asjad. Ag-
 ja nemmad ehmatasid keif ärra, ja ollid otsego
 abhe peäl, ja ütlesid teine teise wasto: mis se kül-
 peaks ollema? agga teised pannid sedda naerufe
 a ütlesid: nemmad on täis maggusat wina.

Ewangelium Nellipühhi essimesel Päwal.
 Joan. XIV. 23-31 salmist sadil.

Jeesus wastas ja ütles temmale: kui ke-
 gi mind armastab/ kül se peab min-
 no sanna/ ja minno Jeesa armastab ted-
 da/ ja meie tahhame temma jure tulla/
 a ello-asset temma jures tehha. Kes
 mind ei armasta/ se ei pea minno sanno/
 me minno/ mis teie kulete/ ep olle mit-
 äkkitanud. Sedda ollen minna teile rä-
 ginud teie jures olles. Agga se römus-
 aja/ se pühha Waim/ kedda minno Jee-
 sa tahhab läkkitada minno nimme/ se
 amma peab teid õppetama keif/ ja teie
 mele tulletama keif/ mis minna teile ol-
 len

len ütelnud. Rahho jättan minna omma rahho annan minna teile/ minna anna teile mitte nenda/ kui ma-ilmna Teie südda ärgo ehmatago/ egga sa raks mitte. Teie ollete kuulnud/ et na teile ollen ütelnud: minna ärra/ ja tullen jälle teie jure. mind armastaksite/ küil teie ollete röömsad/ et minna ollen ütelnud/ na lähhan Jäsa jure/ fests minno surem mind. Ning nüüd ollen teile ütelnud enne kui se sünnib/ et teie fute/ kui se sünnib. Minna ei sa paljo teiega rägida/ fests festsinnatse ma Würst tulleb/ ja ei sa minnust ägga et ma-ilm moistaks/ et minna Jäsa armastan/ ja nenda teen/ kui sa mind on kästnud; touste ülles niigi ki siit ärra.

1.

Jäsand seu kolko armus risti-rahwa hinged, meelt, Et need teniwad sind waimus, andiwad sulle süddant. Sinno Waim meid pühhitsego, meie süddant pühhitse.

2.

Kes Jesust armastab, ning temma sanna peab, On armas Jummalal, se temma palwe wottab, Ning tulleb temmale, teeb asfet temma sees, Ei rikku tedda risti, waat! se on ännis mees.

Epistel Tellipühhi teisel Päwal. Apost. Tegud. ram. X. 42-48 salmist sadil.

Temma (Jesús) on meid kästnud rahwale kuulutada ja tunnistada, et sesamma on se Jummalast seätud ellawatte ja surnutte kohtomoisija. Sestsinnatsest tunnistawad keik Prohwetid, et temma nimme läbbi keik, kes temma sisse usuwad, saawad pattude andeks-andmist sama. Kui Peetrus need sannad alles rätis, langes se pühha Waim keikide peäle, kes sedda sanna kuulsid, ning need uselikud umberleikamisest, ni mitto kui Peetrus seega ollid tulnud, ehmatasid ärra, et ka pagananatte peäle se pühha Waimo and olli wallatud. Seit nemmad kuulsid neid woöraid keli rägirwad, et Jummalat wägga auustawad; siis kostis Peetrus: kas tegi woib wet keelda, et neid ei peiks ristitama, kes pühha Waimo on sanud nenda kui meiege? Ning temma kästis neid ristida Jäsanda nimmel.

Ewangelium Tellipühhi teisel Päwal.
Joan. III. 16-21 salmist sadil.

Seit nenda on Jummal ma-ilmna armastanud/ et temma omma äinö sindinud Poia on annud/ et ükski/ kes temma sisse ussub/ ei pea hukka sama/waid et iggawenne ello temmal peab olla ma. Seit Jummal ep olle omma Poia mitte läftitanud ma-ilmna/ et temma ma-

ilma piddi hukkamoiſtima / waid et
 ilin temma läbbi piddi önsaks sama.
 temma ſiſſe uſſub / tedda ei moifteta
 te hukka; agga kes ei uſſi mitte /
 ſe on hukkamoiſtetud / ſeſt et temma
 olle uſſnud Jummalala ainofundinud
 nimme ſiſſe. Agga ſe on ſe hukkam
 minne / et ſe walgus on tulnud ma-
 ilma / ja need innimeſſed armastaſſid
 pinned uſſt ennam kui ſedda walguſſi.
 nende teud ollid kurjad. Seſt iggaur
 kurja teeb / wihtab ſedda walguſſi
 ei tulle walguſſe jure / et temma teeb
 ei pea laidetama. Agga / kes töt
 tulleb walguſſe jure / et temma teud
 ſid atwalikkuks ſada / ſeſt et nemmad
 Jummalala ſeſs tehtud.

1.

Wöttelge öh innimeſſed! et meid Jummal armastaſſid
 Temma Poeg keif häbdaliſſed on jo kallist lunnaſſid
 Waggad ſawad taewaſſe, kurjad lähwad pörguſſe.

2.

Mi wägga Jummal on ma-ilma armastaſſid,
 Et omma Poia meil on iſſe läkkitand;
 Seſamma römuſtab, kes mures ellawad,
 Seſamma walguſtab keif waſſed pinnedad.

Epistel Wöllipühhi kolmandamal
 Apoſt. Tegg. ram. VIII. 14-17 ſalmiſſe

Agga kui need Apoſtolid, kes Jeruſalemma
 ſaid kuulda, et Samaria-lin Jummalala

ja olli waſtorwotnud, läkkitasid nemmad nende
 jure Peetrust ja Joanneſt. Kui need ſenna ſaid,
 ſalluſid nemmad Jummalat nende eest, et nem-
 mad pühha Waimo piddid sama. (Seſt temma
 ei olnud weel ühhegi peale nende ſeaſt langenud,
 waid nemmad ollid agga Jſſanda Jefuſſe nim-
 mel riſtitud.) Siis panniſſid nemmad käed neni-
 de peale, ja nemmad ſaid pühha Waimo.

Ewangelium Wöllipühhi kolmandamal Pä-
 wal. Joan. X. 1-10 ſalmiſſe ſadil.

Seſt / töeſt minna ütlen teile / kes ei
 lähhä ukſeſt ſiſſe lammaste lauta /
 waid aſtub maiale ſiſſe / ſe on warras ja
 öwel. Agga kes ukſeſt ſiſſelähhäb / ſe
 on lammaste karjane. Sellele teeb ukſe-
 hoidja lahti / ja need lambad kuulwad
 temma heäle / ja temma kutsub omnad
 lambad nimme pärraſt / ja wiib neid wal-
 ga. Ja kui temma omnad lambad ſaab
 wäljaanud / ſiis käib temma nende eel /
 ning need lambad käiwad temma järrel /
 ſeſt nemmad tundwad temma heält. Ag-
 ga woora järrel ei käi nemmad mitte /
 waid pöggenewad temma eest / ſeſt nem-
 mad ei tunne wooraſte heält mitte. Se-
 tähhendamisse ſanna ütles Jefuſus neile;
 Agga nemmad ei moiftnud mitte / miſ ſe
 piddi

piddi ollema/ mis temma neile rätis.
párrast ütles Jesus jälle. nende w
tdest/ tdest minna ütlen teile: minna
len lamnaste uks. Keif/ kes enne minna
tulnud / need on wargad ja rödwilid:
ga need lambad ei olle neid mitte
nud. Minna ollen se uks / kui kegi
no läbbi sisselähhab / se peab õnfa
ma / ja peab sisse ja wäljaminnema
sõmist leidma. Üks warras ei tulle
párrast / kui warrastama ja tapma
hukkama. Minna ollen tulnud / et
piddi ello ja keif rohkeste ollema.

1.

Isse tahhad kurja tehha, püäd olla karjane,
Kristussest ka armo nähha; ei sa kolba kuhhoge;
Sellel üks on Kristus isse, kes jääb kindlast temma

2.

Warras, röwel olled sinna, kes sa meel patto teeb;
Ei sa tahha lorda minna, et sa karja lihha sööb;
Sest üks õige karjane on, kui Jesus, tõsine.

Epistel kolm-aino Jummala Pühha
Rom. XI. 33-36 salmist sadil.

Et sedda Jummala rikkusse ning tarkusse
tundmisse süggawust! kuis ärra-arr
on temma kohtomõistmised, ning ärramõ
temma teede jäljed! sest kes on Isanda me
nud? ehk kes on temma nouandja olnud? ehk

temmale müddagi enne-annud, et sedda peaks tem
male jälle tassutama? sest temma seest, ning tem
ma läbbi, ning temma sisse on keif asjad; temma
le olgo au iggaweste, Amen.

Ewangelium kolm-aino Jummala Pühhal.
Joan. III. 1-15 salmist sadil.

Et ga üks inimenne olli Wariseride
seast / selle nimmi olli Nikodemus/
Juda-rahwa ütlem. Sefinnane tulli
Jesusse jure õsel / ning ütles temmale:
õppetaja / meie teame / et sinna olled Jum
malast tulnud õppetajaks: sest ükski ei
woi neid immetähetsid tehha / mis sinna
teed / kui Jummal ei olle temmaga. Je
sus wastas ning ütles temmale: tdest / tdest /
minna ütlen sulle / kui kegi ei sinni ütles
west / ei woi temma mitte Jummala kun
ningrifi nähha. Nikodemus ütles tem
ma wasto: kuis woib inimenne sün
dida / kui ta wamma on? kas temma woib
teistkorda omma emma ihho sisse minna
ning sündida? Jesus wastas: tdest / tdest
minna ütlen sulle / kui kegi ei sinni weest
ning Waimust / siis ei woi temma mitte
Jummala kunning-rigi sisse sada. Mis lih
hast sündinud / se on lihha / ning mis Wai
must sündinud / se on Waim. Ärra pan
ne

ne immeks/ et minna sulle ollen üttele
 teie peate üllewelt sündina. Se tulla
 hub/ kuhho ta tahhab/ ja sinna kuled
 ma heäle/ agga sinna ei tea mitte/
 fast temma tulleb/ ning kuhho teie
 lähhab: nenda on iggawenne/ kes w
 on sündinud. Nikodemus wastas n
 les temmale: kuidas se woib sündida
 kus wastas ning ütles temmale: olla
 na üks Israeli-rahwa õppetaja/ mis
 moista sedda mitte? tõest/ tõest
 ütlen sulle: meie rägine/ mis meie
 me/ ja tunnistame/ mis meie ollen
 nud/ ning teie ei wotta meie tunni
 mitte wasto. Kui minna teile rägine
 asjust/ mis ma peäl on/ ning teie ei
 mitte/ kuidas wottaksite teie uskuda
 minna teile rägiksin neist asjust/ mis
 wel taewas on? sest ükski ei olle
 läinud/ kui agga se/ kes taewast
 hatulnud/ se innimesse Poeg/ kes taew
 on. Ja nenda kui Moses ühhe ussi on
 bes üllendanud; nenda peab se innim
 Poeg üllendatama/ et ükski/ kes tem
 sisse ussub/ ei pea hukka sama/ w
 temmal iggawenne ello peab ollema.

I.

Ei sa waerne innimenne moista pühha Waimo tõ,

kes on helde, armolinne, sünnitab meid ueste;
 kui sind Jummal walgustab, siis wassi õiget tarkust saad.

2.
 Meis kurrat rikkunud, peab Jeesus parrandama,
 sest meie peame sin ilmas pühhaks sama;
 Bee, pühha Wainoga meid lasta, Jeesule,
 et meie sünnime sin ilmas ueste.

Epistel esimesel Pühhapäwal parrast
 tolm-aino Jummal Pühha. 1 Joan.
 IV. 16-21 salmist sadit.

Jummal on armastus, ja kes armastusse sisse
 jääb, se jääb Jummal sisse, ja Jummal temma
 sisse. Ses on se armastus täieks sanud meie jures,
 et meil woiks julgust olla kohto päwal, sest otsego
 emma on, nenda olleme ka meie seshinnatfes ma-
 lmas. Kartust ep olle mitte armastuses, waid
 on wallo; agga kes kardab, se ei olle mitte täieks
 anud armastuses. Armastagem tedda, sest
 emma on meid enne armastanud. Kui feigi üt-
 eb: minna armastan Jummalat, ja wihtab om-
 na wenda, se on wallelik; sest kes ei armasta om-
 ma wenda, kedda temma näab, kuidas se woib
 Jummalat armastada, kedda temma ei nä mitte?
 ja seshinnane käsosanna on meil temmalt, et se, kes
 Jummalat armastab, ka omma wenda peab ar-
 nastama.

Ewangelium esimesel Pühhapäwal parrast
 tolm-aino Jummal Pühha.
 Luk. XVI. 19-31 salmist sadit.

1.
 Aga üks rikkas innimenne olli/ ja se
 ehhi

ehhitas ennast purpuri ja kalli linnu-
dega / ja ellas iggapaaw rõõmsa-
sureste. Agga üks waene olli Laatsar
nimmi / se olli maas temma warran-
täis paissid / ja püdis omma kōh-
sada neist leiwa rasokesist / mis rikk-
peält mahhalangsid / agga ta koer-
lid ja lakkusid temma paissed. Agga
sündis / et se waene surri / ja et tedda
ti neist Inglise Abrahami rüppe /
ga ta se rikkas surri ja maeti mahhal-
kui temma põrgus süres wallus ell-
omnad silmad ülestõstis / näggi ta
Abrahami kaugele ja Laatsarust te-
rüppes. Ning temma hüdis ja ütles
Issa Abraham / heida armo minna
le / ja lakkita Laatsarust / et temma
ma sõrme otsokest wette kastaks / ja
no keelt jahhutaks / sest et mind wõ-
takse wägga sesinnatse tulle lekes.
Abraham ütles : poeg / mõtle / et
omna hea ommas ellus olled kōh-
nud / ja nendafammoti Laatsarust
agga nüüd rõmustakse tedda siin / ja
waewatakse. Ja peäle keit on ma-
teie wahhel suur wahhe kinnitud / et
kes siit tahtwad senna teie jure miina-
woi mitte / egga need / kes seäw-

ält temma meie jure tulla. Agga tem-
ma ütles : ma pallun siis sind / isfa / et
tedda lakkitad minno isfa kotta / sest
mul on wiis wenda / et temma neile kin-
nitaks / et ta nemmad ei sa seie wallo pai-
sa. Abraham ütles temmale : neil on
Moses ja Prohwetid / kuulgo nemmad
leid. Agga temma ütles : ei mitte isfa
Abraham / waid kui fegi surnust nende
järe lähhaks / siis pōraksid nemmad pat-
ust. Agga temma ütles temma wasto :
kui nemmad Moses ja Prohwetid ei ku-
lgi fegi surnust siis ta wotta uskuda /
kui fegi surnust ülestõuseks.

1.
Ira noua rikkusi tagga, kahjo polle waesussest ;
se on rikkus, kui sa wägga olled feigest süddamest,
waesuses sa rikkaks saad, kui sa kardad Jummalat.

2.
Kes ellab sureste ning sureb patto ellus,
ei ennast armo sa, waid maggab põrgo wallus.
Oh Jummal ! hoi mind se hullo mele eest ;
oh te, et rikka tõbb ma põlgan iggawest.

Epistel teisel Pühapäwal pärrast kolm-ai-
no Jummal Pühha. 1 Joan. III. 13-18
salmist sadit.

Äge pange immeks, minno wennad, kui teid
ma ilm wihkab. Meie teame, et meie sur-
ast olleme tulnud ello sisse, sest et meie armasta-
me

me need wendad; kes wenda ei armasta, surma sisse. Iggauks, kes omma wenna on innimesse tapja, ja teie teate, et ühhesmesse tapjal ep olle iggawest ello ennese sisse. Ses ollenie meie sedda Jummal armastust, et temma omma ello meie eest on jätnud, peame ka ello wendade eest jätna. Iggawilma peatoidust on, ja naab ommal wendadagi tarwis ollewad, ja panneb omma südamma eest kinni, kuidas jääb Jummal armastemina sisse? minno lapsokessed, ärge armagem mitte sannaga egga kelega, waid teo ja

Ewangelium teisel Pühapäwal
Kolm-aino Jummal Pühha.
XIV. 16:24 salmist sadil.

Ses innimenne teggi sure õhto-õia/ ja kutsus paljo/ ning kutsus omma sullast õhto-õma-õia tunniks kes ollid kutsutud/ ütlemä: tulge/ on jo walmis. Ning nemmad ennast keik ühhest suust wabbandamessimenne ütles temmale: minna põido ofnud/ ja pean wäljaminn sedda waatma; ma pallun sind/ banda mind. Ning teine ütles: ollen wiis pari härgi ofnud/ ja neid katsima/ ma pallun sind/ wada mind. Ning üks teine ütles:

ollen naese wotnud/ ja sepärrast ei woi minna tulla. Ja sesamina sullane tullit iggase/ ja kulutas sedda omma issanda-
siss wihhastas koia-issand/ ja ütles minna sullasele: minne warsti wälja liha laia ulitsatte ja poik-ulitsatte peäle/ te seie sisse need waesed/ ja wiggased/ ja allotumad ja pimmedad. Ning se sul-
me ütles: Issand/ se on sundinud nenda sa käsksid/ agga weel on maad. Ning issand ütles sullase wasto: minne wäl-
tede peäle ning aedade äre/ ja sata neid esse tullemä/ et minno kodda täis saaks. Best minna ütlen teile/ et ükski neist meha-
st/ kes on kutsutud/ ei pea minno õhto-õia aega maitsema.

1.
aat, keik rahwast kutsus Jummal õhto-õma-õiale,
õga surem hull on rummal, Ning ei tulle polege;
ulle murret näggemist, Tühja tööd on teggemist.
2.
ure Jummal meie eest kül tahhab murret kanda,
ning taewa warrandust meil hinge kasuks anda.
ai nouad üksnes naest, ning härgi, põllo tööd,
siss pimmedusse ja kül iggaweste jääb.

Epistel kolmandamal Pühapäwal pärrast
Kolm-aino Jummal Pühha. 1 Peetr.
V. 6:11 salmist sadil.

Sis allandage ennast nüüd Jummal wägge
* M wa

wa kae alla, et temma teid woiks üllen-
mal aial. Heitke keik omma murret temma
sest temma murretsch teie ette. Olge
waltwage, sest teie waenlane, kurrat,
ber kui moiraja loufoer, ja oisib, tedda
woiks ärraneelba. Selle wasto seiske
te uskus, ja teädke, et needfaminad
misset teie wendade peäle kes ma-ilmast on
Alga se keige armo Jummal, kes meid on
omma iggawe esse au sisse Kristusse Jესusse
parrandago, tehko wäggewaks, kinnitago,
teid wahwaks, kui teie ürrifeste sate karm
Sellefammale olgo au ja wäggi iggawe
wessels aiaks, Amen.

Ewangelium kolmandamal pühapäeval
parrast kolm-aino Jummal pühapäeval
Lut. XV. 1, 10 salmist sadit.

Ulga keik Eolnerid ja pattused
temma jure tedda kuulma.
Waisferid ja Kirjatundjad nur-
ütlesid: sestinnane wottab pattused
ja soob nendega. Alga temma rää-
le se tähhendamisse-sanna/ ja ütles:
fuggune innimenne teie seast on/ temma
da lammast on/ ja kui temma ühhe
ärraka-utab/ eks temma jätta neid
sakummend peäle ühheksa kõrbe/ ja
lähhä selle järrele/ mis on ärraka-

ud/ kummi temma sedda leiab: ning kui
omma saab temma leidnud/ siis panned temma
tedda omma ollade peäle rõmoga. Ning
kui temma foio saab/ siis kutsub temma
okko sõbrad ja naabred/ ja ütleb neile:
olge minnoga rõõmsad/ sest et minna ol-
le on leidnud omma lamba/ mis olli ärra-
adunud. Minna ütlen teile/ et nenda
on rõõm taewas ühhe pattuse parrast/ kes
pattust pörab/ ennam kui ühheksa küm-
mend peäle ühheksa õige parrast/ kellel
pattustpõdermist ei olle tarwis. Eht mis-
aggune naene on, kummel kummel krossi on/
kui temma ühhe krossi ärraka-utab/ eks
temma künast ei süta/ ja eks ta kodda ei
ühhi/ ja eks ta hõlega ei oksi/ senni kui
temma sedda leiab. Ning kui temma saab
leidnud/ siis kutsub temma kokko sõbrad
ja naabred/ ja ütleb: olge minnoga rõõm-
sad/ sest et minna ollen se krossi leidnud/
mis ma ollen ärraka-utanud. Nenda/
ütlen minna teile/ on rõõm Jummal
Snglide ees ühhe pattuse parrast/ kes pat-
ust pörab.

1.
Ärra olle sureline, ärra arwa ollewad
essi kurramad; eht sinna ennast mõtleb kolbawad;
kes sin ommas meles kolbab, Tedda Jummal tdest põlgad.
M 2
2. Keik

2.
 Keif waesed pättused sin ekfiwad kui lambad,
 Weid põrgo hundi täest sa, helde Jeesus, tommad.
 Kes kuulwad sinno heält, so jure tullerwad.
 Waat, Jummal, Inglid ka, siis rõmustellerwad.

Epistel neljandamal Pühapäawal
 kolm-aino Jummal Pühha.
 VIII. 18, 23 salmist sadil.

Sest minna arwan, et sellesinnatse aia
 tamisfed ep olle ühtegi wäärt selle
 mis meie peab ilmutadama. Eest se loo
 piffi filmi Jummal laste au ilmunust.
 loom on tühja põlwe alla heidetud, ei
 melega, waid selle pärrast, kes tedda on
 heitnud se lotusse peäle, et ka sesamma
 peästetud sama sest kadduwa asia
 Jummal laste au ilmunust möda.
 teame, et keif loom ühtlase äggab, ning
 sures waewas on tännini. Agga mitte
 se, waid ka need isse, kettel Waino es
 nid on, ning meie isse aggame isse-eme
 otame laste wigust, se on: meie ihho ärrap

Ewangelium neljandamal Pühapäawal
 rast kolm-aino Jummal Pühha.
 Luk. VI. 36, 42 salmist sadil.

Sepärrast olge armolissed ne
 teie Jessa ka armolinne on.
 ge moistke kohhut / siis ei moisteta

teie peäle kohhut; ärge moistke hukka/
 is ei moisteta ka teid mitte hukka. And
 e andeks / siis antakse teile andeks: and
 e / siis peab teile antama / siis hea kinni
 wa-utud / ja tühja peaga ja puistatud /
 unodt peab teie rüppe antama; sest sel
 sesamma moõdoga / misga teie moõdate /
 peab teile jälle moõdetama. Agga tem
 na ütles neile tähhendamisse-
 sanna: kas
 jumme woib pimmedale teed juhhatada:
 kes nemmad mollemad auto ei lange? ei
 Jünger olle mitte üllem kui temma õppe
 aja; agga iggatiks täieste õppetud peab
 ülema kui temma õppetaja. Agga mis
 sedda pinda nääd / mis so wenna sil
 mas on / agga sedda palki / mis sinno om
 mas filmas on / ei panne sa mitte tähhele.
 Ehf kuis woid sa omma wennale võlda
 wend / lasse ma kissun sedda pinda wälja /
 mis so filmas on / ja isse ei nä sa palki / mis
 so filmas on? oh sinna kawwal! kissu esfite
 se palk ommast filmast wälja / ja siis selletad
 sinna wätjakiskuda sedda pinda / mis so
 wenna filmas on.

1.
 Teiste peäle ärra tõsta Kurja kōnnet; pattune
 kes se olled, wotta pesta Pattust omna sübdane;
 kui sa teisi teotad, Seddasamma palka saad.

2.
 Kui sögge söggedat siin tahhab juhhatada
 Siis wottab, teine teist idest ango siise sata.
 Mind Jesus walgusta, siis löppeb pimmedus,
 Kui sa mind juhhatad, siis ka-ub rummalus.

Epistel wiendamal Pühhapäwal
 kolm-aino Jummalala Pühha. 1 Pe
 III. 8-15 salmist sadil.

Agga wiinak's olge keif ühhomelelisid,
 lega teiste wasto, wendade armastada
 daneft halledad, lahked. Arge mak'ske mitte
 jaga, ehk söimamist söimamisega, waid
 õnnistage, sest et teie teate, et teie seks ollat
 tud, et teie õnnistus peate pärrima.
 ello tahhab armastada, ja häid päirwi
 waigistago omma keelt kurja eest, ja omma
 kad kawwalusi rägimast. Temma pöörgo
 kurjast ärra, ja tehko head, temma ot'siga
 ja noudko sedda tarka. Sest Issanda silm
 tawad õigede peäle, ja temma kõrwad kuul
 de pallumist; agga Issanda palle on wasto
 kes kurja tewad. Ja kes on, kes teise peale
 teggema, kui teie head talkanouate? Ja kui
 peaksite kannatama õigusse pärrast, siis ollat
 sad; agga ärge kartke nende hirno, ja ärge
 tage mitte wägga ärra. Agga pühhitsege
 dat Jummalat omma südamette sees.

Ewangelium wiendamal Pühhapäwal
 rast kolm-aino Jummalala Pühha
 Luk. V. 1-11 salmist sadil.

Agga se sundis / kui rahwas

Jesuse) sure tungis Jummalala sanna kuul-
 na/ ja temma isse seisis Kenetsfaret'i jär-
 we äres/ ja näggi kaks laewa järwe äres
 eistwad/ agga need kallamehhed ollid neist
 wäljaläinud / ja loyputasid need nodad ä.
 Siis läks temma ühhe laewa peäle / mis
 Simona pärralt olli / ja pallus tedda / et
 temma mäelt nattufest pididi ärrasond-
 ma. Ning temma istus mahha / ja õp-
 petas rahwast laewa seest. Agga kui
 temma löppes rägimast / ütles temna
 Simona wasto: soua senna süggawa koh-
 ta / ja wistage ommad nodad siise ühhe lo-
 ma katsets. Ja Simon wastas ja ütles
 temmale: Dpperaja / meie olleme teige se
 õd tööd teinud / ja ep olle ühtegi sanud / ag-
 ga sinno sanna peäle tahhan minna nota
 siise wisata. Ning kui nemmad sedda
 teggid / said nemmad sure hulga kalle;
 agga nende noot karrises löhti / ja nem-
 mad tombasid kägega ommad seltsimeh-
 hed / kes teises laewas ollid / et nemmad
 pididid tullema / ja nendega weddama.
 Ja nemmad tullid ja täitsid mollemad
 laewad täide / nenda et nemmad wa-ustid.
 Agga kui Simon Peetrus sedda näggi /
 langis temma Jesuse põlwede ette mah-
 ha / ja ütles: Issand / minne minnust är-
 ra /

ra/ sest minna ollen üts pattune inni
ne. Sest suur ehmatuſ olli temma
le tulnud/ ja keitide peäle/ kes temma
ollid/ se kallafagi pärrast/ mis nemme
ühhes ollid sanud. Nendasammas
tulli suur ehmatuſ Jakobusse ja Joann
Sebedeusse poegade peäle/ kes sell
feltimehhed ollid. Ja Jesus ütles
na wasto: ärra karda/ sest aiaſi
sinna innimesſi püüdma. Ning
mad aiaſid laewadega mäele/ ja
keit mahha/ ja käisid temma järrel.

1.
Mis ſa ial wottad tehha, kui ei Jummal ſiggita.
Kül ſa ſiis ſaad pea nähha, Et ſo waew on aſjata.
Pallu kowwaſt Jummalat, Ommaſt tööſt ſiis kaſta.

2.
Kes kardab Jummalat ning tuleb temma ſanna,
Sell tahhab temma ka, mis ihhul tarwis, anda.
Oh Jesus! aita mind, et järgest murretſen
Mo waſe hinge eest, ſo tahmist ilka teen.

Epistel kuendamal Pühhapäwal
kolm-aino Jummal Pühha.
VI. 3. u ſalmiſt ſadit.

Et eks teie ei tea, mitto meid Kristuſe
ſiſe on riſtitud, et meie temma ſurma
me riſtitud? ſiis olleme meie temmaga
maetud riſtimisſe läbbi ſurma ſiſe, et otſega
on üllesärratud ſurnuſt. Iſſa au läbbi, meie ſa

peame ües ellus käima. Sest kui meie temmaga
olleme iſtutud temma ſurma ſarnatſeks, ſiis pea
me meie ka temma üllestouſimisſe ſarnatſed ollema.
Et meie ſedda teame, et meie wanna innimenne
temmaga on riſti pobud, et ſe patto ihho peab tuh
atſ minnema, et meie tepeſ patto ei teni; ſest kes
ſurnud on, ſe on õigeks tehtud ſest pattuſt. Ag
ga kui meie Kristuſega olleme ſurnud, ſiis us
tume meie, et meie ka temmaga peame ellama, ſest
et meie teame, et Kristuſ ſurnuſt üllesärratud tepeſ
ei ſurce, ſurn ei walliſe tepeſ temma üle. Sest,
mis temma on ſurnud, ſedda on temma pattule
ſurnud ükſkõrd; agga mis temma ellab, ſedda eh
lab temma Jummalale. Nenda arwage ka teie
ennast pattule kül ſurnud ollewad, agga Jummalale
le ellawad Kristuſe Jēſuſe meie Iſſanda ſees.

Ewangelium kuendamal Pühhapäwal pä
raſt kolm-aino Jummal Pühha.
Matt. V. 20. 26 ſalmiſt ſadit.

Sest minna (Jesus) ütlen teile: kui
teie õigus ew olle paljo üllem kui
Kirjatuſdiatte ja Wariferide õigus, ſiis ei
ſa teie mitte taewa riſi. Teie ollete kuuſ
nud/ et wannemile on rāgitud: ſinna ei
pea mitte tapma; agga kes ial tappab/
on kōhto wāart. Agga minna ütlen teie
le/ et iggāiſks/ kes omma wenna peale il
ma-aſjata wiſha kannab / on kōhto
wāart;

wäärt; agga kes ial omma wenna
 ütleb: Kaka/ se on sure kohto wäärt
 ga kes ial ütleb: sa jölle/ se on pör-
 le wäärt. Sepärrast/ kui sinna
 anni altari peäle tood/ ja seäl so ma-
 leb / et sinno wennal middagi on
 wasto; siis jätta senna omma and-
 ri ette / ja minne / ja leppi enne
 wennaga ärra/ ja siis tulle ja to-
 and. Olle pea heamelelinne omma
 ha mehhe wasto / kunni sinna tem-
 tee peäl olled/ et se wiha-mees sin-
 na ärra kohtomoistia kätte/ ja kohto
 ja sind ei anna ärra fullase kätte/
 ei wisfata wangitorni. Töest/
 ütlen sulle: sinna ei peäse seält wäl-
 go sinna ka wiimse tinga saad
 maksnud.

1.
 Janimenne, noua talka digust, pühha ello ka,
 Silma kirjaks olled wagga, kui ei südda ueks ja:
 Walle-uff seäl töeste, Kus on nähha patto tö-

2.
 Kes wihtab liggimest, ei tahha andeks anda
 Siin temmal ekstus, peab pärrast wallo pandma.
 Oh Jesus! targaaks mind, ning digeks, pühhaks ka
 Et andeks annan süüd mo liggimesele.

Epistel seitsemel Pühhapawal pärrast kolm-
 aino Jummala Pühha. Rom.

VI. 19-23 salmist sadit.

Anna rägin innimesse kombel teie lihha nõd-
 russe pärrast; sest otsego teie ommad liimmed
 ollete annud rojastussele ja illekohtule orjaks
 illekohtuks: nenda andte nüüd ommad liimmed
 digussele orjaks pühhitsemisfeks. Sest kui teie
 patto fullased ollite, siis ollite teie digussest lahti.
 Mis kasso olli teil siis neist asjust, mis pärrast teil
 niid häbbi on? sest nende ots on surm. Agga
 niid, et teie ollete pattust lahti ning Jummala
 orjaks sanud, on teil omma kasso, et teie pühhaks
 kate, ja se ots on iggawenne ello. Sest patto pal-
 on surm, agga Jummala armo and on iggawen-
 ne ello Kristusse Jesusse meie Issanda sees.

Ewangelium seitsemel Pühhapawal pärrast
 kolm-aino Jummala Pühha. Mart.
 VII. 19. salmist sadit.

Sil päiwil/ kui wagga paljo rahwast
 ko-us olli/ ning neil ep olnud mid-
 dagi süa/ kutsus Jesus ommad Jüingrid
 ennese jure ja ütles neile: mul on wagga
 halle meel se rahwa peäle/ sest nemmad
 on jo kolm päwa minno jures olnud/ ja
 neil ep olle middagi süa. Ning kui min-
 na neid lassen koto minna somato/ siis nõd-
 guvad nemmad ärra tee peäl/ sest mon-
 ned neist ollid kaugeit tulnud. Ning tem-

temma Jüingrid wastasid temmale
woib tegi siin kõrbes neid leiwaga
ning temma küssis neit: mitto lei-
on? ja nemmad ütlesid: seitse. Ning
ma käs kis rahwast mahha-istuda
wottis neid seitse leiba/ tännas/
ja andis omma Jüingrittele/ et nem-
pidid ettepannema. Ning nem-
pannid rahwa ette/ ning neil olli
kallokesi/ ja temma önnistas ja
ka neid ettepanna/ agga nemmad
nende kõhjud said täis/ ja korjasid
üllejäanud pallokesi seitse korwi täit-
ga neid/ kes ollid sõnud / olli ligi
tuhhat/ ja temma lastis neid minna

^{1.}
Kes siin usso saana hoiab, Ning, mis Jummal
Teddä Jummal ifka toidab, Et ka pisut ette lööb
Mis on tarwis annab ka Omma lastel' feelmata.

^{2.}
Kes annud paremat, se wähermat ka annab,
Kes hinge ehhitab, hoolt ihho eest ka kannab.
Wind õige ussoaga, oh Jesus! ehhita;
Kül ihho toidust saab, kui pühhasi ellan ma.

Ewangelium / mis Birriko-seädusse
järrel selsinnatsel seitsemel Pühhapäral
rast kolm-aino Jummal Pühha
talse erteluggeda/ ja ärrafelletada

Matt. XVII. 129 salmist sadit.

JA kwe päwa pärrast wottis

nesega Peetrust ning Jakobust ja Joan-
nest temma wenda / ja wiis neid ülles-
ühhe kõrge mäe peäle issepäinis / ja mu-
deti nende ees / ja temma palle paistis
otsego se päilit / ja temma rided said wal-
gets otsego walgus. Ning wata / Mo-
ses ning Elias näitsid ennast neile / ning
kõnnelesid temmaga. Agga Peetrus
wastas ja ütles Jesussele: Issand / se or-
hea / et meie siin olleme / kui sa tahhad /
siis tahhame meie seie kolm maia rehha /
ühhe sinnule / ja ühhe Mosessele / ja ühhe
Ehiale. Kui temma alles rätis / wata /
siis warjas nende ülle üks selge pilw / ja
wata üks heäl pilwest ütles: se sinne
on mo armas Poeg / kes minno mele pära-
rast on / tedda kuulge. Ja kui need Jüing-
rid sedda kuulsi / langsid nemmad silmil-
mahha ja kartsid wägga. Ja Jesus kul-
li nende jure / putus neisse ning ütles:
touste ülles ning ärge kartte mitte. Ag-
ga kui nemmad omnad silmad üllest õst-
sid / ei näinud nemmad teddagi / kuid Je-
sus ütles päinis. Ning kui nemmad mäelt
allalätsid / käs kis neid Jesus ja ütles:
teie ei pea sedda näitmist ühhelegi ütlemä /
kummi se inimesse Poeg surrust saab ül-
lest rousnud.

Hea on so jures olla, Armas helde Jesuke!
 Kes so jure tahhab tulla, Sella annad selgusse.
 Oh! mind wotta armastada, So au mo sees sellend.

Epistel lahhesamal Pühapäwal
 Kolm-aino Jummal Pühha.

VIII. 12, 17 salmist sadit.

Epärrast niid, wennad, ep olle meid
 lihaga, et meie peaksime lihha järvele.
 Sest kui teie lihha järvele wottate ellada,
 te teie surrema; agga kui teie Waimo läbi
 teud wottate surretada, siis peate teie ellama.
 ni mitto kui Jummal Waimo läbi juba
 needsumatsed on Jummal lapsed. Sest
 olle sanud sullase põlwe waimo, et teie jälle
 te kartma, waid teie ollete laps põlwe
 sanud, felle läbbi meie kiskendame: Abba,
 samma Waim tunnistab meie waimoga,
 olleme Jummal lapsed. Olleme meie niid
 siis olleme meie ka pärriad, jah Jummal
 ning Kristussega pärriad, kui meie temmaga
 natame, et meie ka temmaga au sisse same.

Ewangelium lahhesamal Pühapäwal
 pärrast kolm-aino Jummal Pühha.

Matt. VII. 15-23 salmist sadit.

Agga hoidke ennast walle-
 te eest/kes teie jure tullewad lam-
 ad hundid. Nende wiljast peate teie
 tundma. Kas wina-marjo nopp-
 uksid?

bbowitsust / ehk wigi-marjo ohhast?
 enda igga hea pu kannab head wilja/
 gga pähha pu kannab pähha wilja.
 Hea pu ei woi pähha wilja kanda / egga
 pähha pu woi head wilja kanda. Igga
 Kõnu / mis head wilja ei kanna / raiutakse
 nahha ja wisatatakse tullese. Sepär-
 ast nende wiljast peate teie neid tundma.
 Ei sa teit / kes minno wasto ütleb: J-
 and, Jssand / taewa riki / waid kes teeb
 minno Jssa tahtmist / kes taewas on.
 Paljo ütlewad minno wasto selsammal
 päwal: Jssand / Jssand / eks meie olle
 minno nimmel tullewad asjad ennetu-
 utanud / ja sinno nimmel kurjad waimud
 wälja-aianud / ja sinno nimmel paljo
 wäggeroid teggusid teinud? Ja siis tun-
 nistan minna neile: minna ei olle teid el-
 ades tunnud / tagganega minnust ärra-
 kes teie illekohto tete.

Ballato! mis surustelled, Et kaid Jesu lauatale,
 Dinge kahjuts römustelled, Et ja risti-innime;
 Kui, mis Jummal tahhab, teed, Siis wast taewa riki laad.

1.
 2.
 Ei ial kibbowits woi wina-marjo anda,
 Ei woi üks ohhast sin wigi-marjo kanda.
 Kes ellab patto sees, se seggab õppetust,
 King satab nendele, kes kuulwad, hullkatus.

Pattune, mis ennast mõtled Laewa riki tulleswad?
 Pattus ellad, süski kiitled Jesu last end ollewad?
 Jesus ütles sinnule: Sind ei tunne, taggane.

Epistel ühheksamal Pühapäwal
 kolm-aino Jummal Pühha, 1 Kor.
 X. 6-13 salmist sadit.

Agga need asjad on meie ettetähendama
 sündinud, et meie kurse asjo ei pea hirmu-
 ma, nenda kui nemmadle on hirmu-
 ürge sage ka mitte woõva Jummal teenri-
 da kui monningad neist, kui kirjotud on:
 was istus mahha söma ja joma, ja toõne
 mängima. Urge piddagem ka hora
 kui monningad neist on hora ello piddama
 langsid ühhel päwal kolm tuhhat kolm-
 mend. Urge kiufagem ka Kristust, nem-
 ka monningad neist kiufasid, ja neid rikk-
 sidadest ärra. Urge nurrisege ka mitte
 ka monningad neist nurrisefid ja said hukka
 ja labbi. Agga se keik on sündinud neile
 hendamisfeks. Agga se on kirjotud meile
 kusfeks, kelle peale ma ilma ots on tulnud.
 pärrast, kes ennast armab seiswad, se ka
 temma ei lange. Teile ei olle weel muid
 nimesse kiufatus kätte tulnud. Agga
 on tru, kes teid ei lasse kiufata ennast
 date kanda, waid tahhab kiufatussega ka
 sa tehha, et teie sudente kanda.

Ewangelium ühheksamal Pühapäwal pä-
 rast kolm-aino Jummal Pühha. Lut.
 XVI. 1-9 salmist sadit.

Agga temma ütles ka omma Jüngerit-
 te wasto: üks inimenne olli rik-
 ras / sel olli üks maiapiddaja / ja selle peä-
 e olli temma ette kõnne tõstetud / kui pe-
 üks temma temma warra ärrahukkama.
 Ja temma kutsus tedda / ja ütles temma-
 e: kuis ma sedda sinnust kulen? te arro-
 minast maiapiddamisfekt / sest sinna ei
 woi ennast mitte maia piddada; agga
 e maiapiddaja ütles isse-enneses: mis
 bean minna teggema? minno Issand
 wottab maiapiddamisse minnust ärra;
 aewada ei suda minna? häbbi on mul
 erjades. Minna tean / mis ma tahhan
 ehha / et kui minna maiapiddamisfekt
 saan / nemmad mind wastowotwad
 omma koddade sisse. Ning temma kuts-
 us enese jure iggaihhe omma Issanda
 wõlgasid / ja ütles esimesse wasto: pal-
 üks sul mo Issandaga wõlgo on? ning
 e ütles: sadda wati õlli. Ja temma üt-
 tes temmale: wotta omma ramat / ja
 stu mahha / ja kirjota warsi wiistum-
 nend. Pärrast ütles temma teisele: ag-
 ga

ga paljuks sul wólgo on? temma
 fadda wákka nisso. Ja temma ütles
 male: wotta omma ramat/ ja
 kahheksakymmend. Ning se isfann
 sedda üllekohrust maiapiddajad/ et
 targaste olli teinud/ sest sesinnatse
 ma lapsed on targemad/ kui wõ
 lapsed omma sou-rahwa seas.
 minna ütlen teile ka: tehke enne
 ro üllekohrust Mammonast/ et
 teikist lahti sate/ nemmad teid wõ
 wad iggawesse maiadesse.

1.

Waat, ma ilma lapsed tewad üllekohrut iffa peäl
 Petwad, kunn wannaks lawad Teine teist kíl kerm
 Wimak's löppeb kawwalus, Lulleb kange huffatun

2.

Kui teist nésinast se ahne wottab petta,
 Di kermest lasse mind mo wannal' appi tötta;
 Mind peästa ahnusfest, et head teen waestels
 Kes woiwad wotta mind so taewa maiasse.

Epistel künneamal Pühhapäwal
 kolm-aino Jummalä Pühha. 1
 XII. 1-11 salmist sadil.

Agga waimolikkust andist, wennad,
 minna mitte, et teil peab teadmata
 Teie teate, et teie ollite pagganad, ja läst
 matte wõdraste Jummalatte juwe, nenda
 sadeti. Separrast annan minna teile

Utski, kes Jummalä Waimo läbbi rägib, Jesust
 üerra ei nea. Ja ütski ei woi Jesust Isfandaks
 nimmetada kui agga pühha Waimo läbbi. Käl
 karmo-annid on mitmesuggused, agga sesamma
 Waim. Ja ammetid on mitmesuggused, agga
 sesamma Isfand. Ja teud on mitmesuggused,
 agga sesamma Jummal on, kes keil keitide sees
 weeb. Agga iggauhhele antakse Waimo walgu-
 tamist teiste kassuks. Sest ühhele antakse Wai-
 mo läbbi tarkusse sanna, agga teisele tundmisse
 lanna sesamma Waimo järrel; agga teisele antakse
 sesamma Waimo sees; agga teisele annid
 erweks tehha sesamma Waimo sees; agga teisele
 wäggeraid teggusid tehha; agga teisele tullerra as-
 ade emekulutaminne; agga teisele waimusid ärra-
 wõwata; agga teisele antakse monnesuggusid keli; ag-
 ja teisele keelte ärrafelletamist. Agga sedda keil
 weeb se üks ja sesamma Waim, ja jaggab iggauh-
 tele omma, nenda kui temma tahhab.

Ewangelium künneamal Pühhapäwal pä-
 rast kolm-aino Jummalä Pühha. Lul.
 XIX. 41, 48 salmist sadil.

W kui temma (Jesust) liggi sai/ ja lii-
 na näggi/ nuttis temma temma
 ärrast/ ja ütles: kui ka sinna teaksid sedda
 ja weelgi seisinnatset ommal päwal/ mis
 sinno rahhule tarwis lähhäks! agga nüüd
 on se sinno silma eest warfule pandud. Sest
 aeg tulleb sinno peäle/ et sinno waenla-
 sed

sed sinno ümber walli tewad / ja
ümber piirwad / ja sind ketti
waetawad; ja nemnad löwad
mahha / ja sinno lapsed sinno sees
jätta kiwwi kiwwi peäle / sepärrast
na ei olle tunnud omma armo-kata
aega. Ja temma läks Jummalala
ja hakkas wälja-aiama neid / kes
müsid ja ostsid / ja ütles nende
kirjutud on: minno kodda on paltu
da / agga teie ollete sedda rõdwi
teinud. Ning temma olli igga
Jummalala koias õppetamas. Agga
üllemad Preestrid ja need Kiriatud
ja need rahwa üllemad piidid
hukka sata / ja ei leidnud mitte / mis
mad piddid tegegema; sest teie
mis tedda kulis / hoidsid temma

1.
Kui sa pallud, loed kirja, Patto sisse siiski jääb,
Siis so paltwe lähhab nurja, Süddant rõdwi
Süddant pattust puhhast, Siis wast wagga

2.
Kes pölgab Jummalat ning patto sanna kuleb,
Se lähhab sögedaks, ka kummi nuhtlus tulleb.
Dh Jesus! aita, et ma wotta mainitust,
Siis polle karta mul siin, ei seal õnnetust.

Epistel ühbetestkümneal Pühhapäwal
pärrast kolm-aino Jummalala Pühha.
1 Kor. XV. 1-10 salmist sadit.

Agga minna annan teile teada, wennad, sed
da armo-õppetust, mis minna teile ollen ku-
lutanud, mis teie ka ollete wastowotnud, mis sees
teie ka seisate, mis läbbi teie ka õnsaks sate, kui
teie sedda nenda peate, mil wiisil minna teile ollen
kulutanud; olgo siis, et teie ollete ilma-asjata usk-
nud. Sest minna ollen keige-essite teile sedda an-
nud, mis minna ka ollen sarud, et Kristus on
surnud meie pattude eest kirjade järrele, ja et tem-
ma on maetud, ja et temma on ülestõusnud kol-
mandamal päwal kirja järrele. Ning et temma
on nähtud Kewast, pärrast neist kahhestestküm-
nest. Pärrast on temma nähtud ennam kui wiis
sa-ast wennast ühhel hobil, kelle seast weel sütsadil
sürem hull ellus on, agga monningad on ka mag-
gama läinud omma ello seest. Pärrast on temma
nähtud Jakobusest, pärrast keikist Apostlidest. Ag-
ga waimaks keikide järrel on temma ka minnust kui
ühhest enneaegsest nähtud. Sest minna ollen se kei-
gewähhem Apostlide seast, kes ep olle wäärt, et
mind Apostlike hütakse, sepärrast, et minna Jum-
malala koggodust ollen takkakiusanud. Agga Jum-
malala armust ollen minna, mis ma ollen, ja tem-
ma arm minno wasto ep olle mitte rühhine olnud,
waid minna ollen paljo ennam tööd teinud kui
nenmad keik; agga ei mitte minna, waid Jum-
malala arm, mis minnoga on.

Ewangelium ühhereistlunnemal Pühhapäwal pärrast kolm-aino Jummalala Pühha. Lut. XVIII. 9-14 salmist sadit.

Agga temma (Jesus) ütles ka muud
de wasto / kes isse ennest peäle
sid / et nemmad piddid õiged ollema
muud põlgfid / se tähhendamisse - san
Kaks innimest läksid ülles Jummalala
ta palwet teggema / teine olli üks
seer / ja teine üks Tõlner. Se Waino
seisis / ja lugges isse - enneses sedda
Jummal! minna tannan sind / et
na ey olle nenda kui muud innim
rifusjad / ülletohtrused / abbielloritjad /
nenda kui seinnane Tõlner.
paastun kaksford nåddalas /
annan kunnest keikist / mis mul
Ja se Tõlner seisis emalt / ja ei tal
omma silmige taewa pole üllestõ
waid löi omma rinna wasto / ja üt
oh Jummal / olle mulle selle par
armolinne! minna ütlen teile; se
läts alla omma kotta parreminne
moistetud kui teine. Sest / iggaitse
näst isse üllendab / tedda allandafse
ga / kes ennast isse allandab / tedda
dakse.

1.
Kerra ennast õigeks arwa Teisi ärrapõigades,
Ei sa polle ühte karwa Parram omma: siddames;
Kaites näitad karwalust, Ning ka omma tiggedust.

2.
Kes ennast üllendab, kõi tedda allandafse,
Kes ennast allandab, tõest tedda üllendafse.
Oh olle allandik, ning ütse usso sees:
Mõ peäle hallasta, oh Jesus abbimees!

Epistel kahhereistlunnemal Pühhapäwal
pärrast kolm-aino Jummalala Pühha.
2 Kor. II. 4-9 salmist sadit.

Agga nifuggune lotus on meil Kristusse läbbi
Jummalala pole, ei mitte, et meie isse-enneses
sest kõlbame midagi arwata kui isse-ennestest,
waid meie kõlbub tules Jummalast, kes meid ka
õn teinud kõlbawaks ue seadusse sullasiks, ei mitte
kirja tähhe, waid Waino sullasiks. Sest kirja täht
wärratab, agga Waino teeb ellawaks. Ja kui
mõnema ammet kirja tähtes, mis kirwide sisse olli
mõnitud, au sees olnud, nenda et Israeli lapsed ei
wainud mitte üffi silmi Mosesse pallet wadata, tem
ma palle au pärrast, mis süski piddi ärralõpma:
Kus ei peaks paljo ennam Waino ammet au sees
wainud, paljo ennam Waino ammetil au ol
õiguse ammet.

Ewangelium kahhereistlunnemal Pühhapä
wal pärrast kolm-aino Jummalala Pühha
Mark. VII. 31-37 salmist sadit.

Ning kui temma (Jesus) jälle Tirusse
N 4 se

se ning Sidoni raiadest wäljalaks /
temma Kalilea merre äre keft künna
na raiä peäle. Ning neimnad töid
ma jure ühhe kurdi / kel kida keel
pallusid tedda / et temma piddi kün
ma peäle ponnema. Ning temma
tis tedda rahwa seast ärra kõrwa
pistis ommad sõrmed temma kõrwa
süllitas / ja putus temma kelesse / ning
tis ütles taewa / ohkas ning ütles ta
le: Ewata! se on: sa lahti! ning
maid said temma kõrwad lahti /
temma kele-kõidik peasis lahti / ja
rääkis selgeste. Ning temma keft
sedda ühhelegi rägimast; agga sedda
nam temma neid kelis / sedda enna
lutasid neimnad sedda. Ning ne
ehmatafid üpres wägga ärra / ning
sid: Temma on keft hästi teinud
kurdidke teeb temma kuulma / ja
letumad rägima.

1.
Keleto ning kurt ma ollen, Kes mind wottab aidata
Sinno jure minna tullen, Jeesus oh! mind parandada
Et so sanna kule ma, Sind ka jouan kirada.

2.
Mul on suur hädda kä, et minno enna sanud
Mind patto himmo sees, ning ilma ni tonud;
Sest rummal on mo meel, mo moistus, mõtled sa;
Sels ütles, Jeesus, sa mo wasto: ewata!

Epistel kolmeteistkümmemal Pühapäwal
pärrast kolm-aino Jummalä Pühha.
Balat. III. 15. 22 salmist saidit.

1. Ennad, minna rägiminnemest kombel. Ei
innimessege wimist seadust põlga süski ärra,
kui se kinnitud on, egga panne middagi senna kõr
wa. Agga nüüd on need tootused Abrahamile
ja temma seemnele rägitud. Temma ei ütles mitte:
ja sinno seemetle, kui mitmest, waid kui ühhest:
ja sinno seemnele, kes on Kristus. Agga min
na ütlen sedda: se käst, mis nellisadda peäle
kolmkümmend aastat pärrast on antud, ei te mitte
kolwatumaks sedda seadust, mis Jummalast Kris
tusse peäle on enne kinnitud, et se käst sedda tootust
pidi tühjaks teggema. Sest kui pärandus käst
sust olleks, ei se siis olleks enam tootusfest; agga
Jummal on sedda Abrahamile tootusse läbbi ar
must annud. Mis tarwis on siis se käst? se on
ülleasimiste pärrast senna jure antud, (kunni se se me
pidi tullema, kennele se tootus olli sündinud) ja on
seatud Ingilde läbbi ühhe wahhemehhe käe läbbi.
Agga wahhemees ep olle mitte ühhe ainuwa wahhe
mees, agga Jummal on üks. Kas siis käst on Jum
mala tootuste wasto? ei olle mitte. Sest kui
käst olleks antud, mis woiks ellawaks tehha, siis
tulleks digus tõeste kästust. Agga kirri on keft
patto alla kinnipannud, et tootus piddi ussust Je
susse Kristusse sisse antama neile, kes ussuwad.

Ewangelium kolmeteistkümmemal Pühapäeval pärast kolme-aino Jummalal Pühapäeval
Lut. X, 23-37 sahmist sadit.

Sing temma (Jesus) võis emm
Jüngerite pole/ ja ütles neile isse
ranis: õnsad on need silmad/ kes näinud
mis teie näte. Sest minna ütlen teile
paljo prohvetid ja kuningaid on
nud näha/ mis teie näte / ja ei ollu
mitte näinud / ja kuulda/ mis teie kuul-
ja ei ollu sedda mitte kuulnud. Ja
ta/ üks kassotundja toussis ütles /
tedda ja ütles: õppetaja/ mis pean
teggema/ et minna iggawesse elda
rin? agga temma ütles temmale:
on kassus kirjutud? kuidas sa loed?
temma wastas ja ütles: sinna pead
sandat omma Jummalat armastama
keigest ommaist süddamest/ ja keigest
mast hingest/ ja keigest ommaist wä-
keigest ommaist melest/ ja omma lig-
kui isse-ennast. Agga temma ütles
male: sinna olled diete wastanud/
da/ siis pead sa ellama. Agga tem-
tachtis isse-ennast õigeks panna ja
Jesusse wasto: kes siis on minno
menne? agga Jesus wastas se samma

le / ja ütles: üks inimenne läks Jerusa-
lemmast alla Jeriko pole/ ja sattus rõdwa-
litte kätte: kui need temma rided said är-
rarisunud ja peälegi peksnud/ läksid nem-
mad ärra / ja jätsid tedda pool surnud
mahha. Agga üks Preester läks fogge-
mata seddasamma teed alla/ ja kui tem-
ma tedda näggi/ läks temma möda/ ja
nendasammoti ka üks temma möda/ ja
temma paika sai/ ütles temma / ja watis/
ja läks möda. Agga üks Samaria mees/
kes sedda teed/ kätis tulli temma juure;
temma tedda näggi / sai temma südda
halledaks. Ja temma tulli temma juure/
ja süddus temma hawad finni/ ja wallas
õlli ja wina sisse / tõstis tedda ka omma
õnnese weikse selga / ja wiis tedda kõrts-
ma teisel pool ärraläks/ wõttis temma
keest krossi wäsi/ ja andis kortsmitkule/
ning ütles temmale: kanna hoolt temma
keest/ ja mis sa iai weel peaksid tullutama/
tahhan minna taggasi tülles sulle maks-
ta. Sedda sa nüüd neist kolmest arwad
kätte olli sattund. Agga temma ütles:
kes sedda peäle hallastas. Siis üt-
les

les Jeesus temma wasto: minne
sinna nendasammoti.

1.

Armasta sa keigest melest, Keigest ommast sabbat
Jummalat ning keigest hingest, Pärast omma liggim
Dei kui isse ennast sa Armastad hea melega.

2.

Sees ial ilma peäl, se on so liggimenne;
Eul olgo halle meel, kui on üks inimenne,
Sel hädda, waewa sees so abbi tarwis läab,
Dei tedda armasta, et ta so abbi näab.

Epistel neljateistkümneal Pühapä
pärrast kolm-aino Jummala Pühä
Balat. V. 16:24 salmist sadit.

Agga minna ütlen; käige Wainust
teie mitte lihha himmo järrele.
himmustab Waino wasto, ja Wain
to, agga needfimmast on teine teise wasto
sedda mitte ei te, mis teie ial tahhate.
teid Wainust juhatakse, süs ei olle teie
so al. Agga arwalikkud on need lihha
on needfimmast: abbiellorikminne, horu
kimalus, wõdra Jummala tenistus, noid
riud, kadde wihha, wihhastellenisfed, w
lahkunnisfed, seggased õppetused, kadde
nisfed, liigjominne, prašiminne, ja mis
nastfed on, mis minna teile enne ütlen, nenda
na ka enne ollen ütelnud, et kes nisuggust
pea Jummala riki pärrima. Agga Wain
armastus, rõõm, rahho, pitk meel, hel

s, tru-us, tassandus, kassinus; nisugguste wisi
wasto ep olle käst mitte. Agga kes Kristusse
raat on, need on omma lihha risti ponud him
ide ja ihhaldamistega.

wangelium neljateistkümneal Pühapä
wal pärrast kolm-aino Jummala Pühä.
Lut. XVII. 11:19 salmist sadit.

Agga se sündis/ kui temma (Jeesus)
Jerusalemma läks/ siis täis temma
st Samaria ja Galilea-ma läbbi/ ning
kui temma lihhe allewisse sai/ tullid tem
a wasto kümme piddalidobbist meest/
s emast seisid. Ja nemmad tõssid
ama heäle ja ütlesid: Jeesus õppetaja/
ida armo meie peäle! ning kui temma
id näggi/ ütles temma neile: minge är
ja näirte ennast Preestridele. Ja se
ndis/ kui nemmad ärraläksid/ said nem
ad puhtaks. Agga üks nende seast/ kui
näggi/et ta olli terwets sanud/ läks tem
a taggasi/ ja auustas Jummalat sure
älega; ja temma langes palle peäle mah
temma jalge ette/ ja tännas tedda/ ja
temma olli üks Samaria-ma mees Ag
Jeesus wastas ja ütles: efs kümme
olle puhtaks sanud? agga kus need ihh
hetfa

hefä on? efs muud polle leitud/ kes
sid taggast tulnud Jummalale au
kui agga sefinnane wodras? ning
ütles temmale: touse üles/ ja min
no ust on sind aitud.

^{1.}
Nemas Jesus, te mind puhtaks, Minna ollen ro
Sinna Island oh! mind pühaks Ding ka pattu
Jesus kallis õppia, Minno peale hallasta.

^{2.}
Mo usfo kinnita, sest neso peäle waatwad
So filmad Jesule; sa neile abbi satad,
Kes dige usfoga so peäle lodawad
Ding abbi sinno kääsi üfepäinis otawad.

Epistel wieteistkümmemal Pühapä
rast kolm-aino Jummal Pühha.
lat. V. 25. VI. 10 salmist sadil.

Uli meie Waimus ellame, käigem ka
Ärge olgem tühia au peäle ahned, te
ärritades, ja teine teist kaetsedes. Waimu
innimenne ka ühhe ekfatusse sisse sattuks,
randage nisuggust jälle tasfase Waimoga,
waimolikud olete, ja wata hästi isse-ennese
et sind ka ei kiusata. Kandke teine teise te
ja nenda täitke Kristusse käsko. Sest
mõtleb, ennast middagi ollewad, kui
ühtegi ep olle, se pettab ennast omma
Aggo iggäiks näitko omma teggo lattu
lewad, ja siis on temmal ennesest
küttemist, ja ei mitte teifest. Sest iggäiks

anna foorma kandma. Agga kedda õppetab
sannaga, se jaggago teif head sellele, kes
õdda õppetab. Ärge ekfige mitte, Jummal ei
anna ennast mitte pilkada; sest mis inimenne ial
kultwab, sedda temma ka leitab. Sest kes omma
õhha peäle kultwab, se leitab lihhasi hukkatust; ag
a kes wainto peäle kultwab, se leitab Waimust
õgawest ello. Agga kui meie head teme, siis ärge
õgawest mitte ärra, sest meie peame ommal
kol leitama, kui meie järrele ei anna. Sepärrast
müü, et meil aega on, tehkem head teifile, agga
õige-ennamiste neile, kes meiega ühhes uskus
n.

ewangelium wieteistkümmemal Pühapä
wal pärrast kolm-aino Jummal Pühha.
Matt. VI. 24-34 salmist sadil.

Kesti ei woi kahte Isfandat tenida/
sest ehk temma wihtab ühhe / ja ar
astab teise; ehk hoiab ühhe pole/ ja põl
ab teist ärra. Teie ei woi mitte Jum
malat tenida ja Mammonat. Sepärrast
tlen minna ja teie teie:
omma ello ette/ mis teie peate söma/
mis teie peate joma/ egga omma ihho
te / mis teie peate selga pannema. Efs
lo ennast olle kui toidus/ ja ihho ennam
ai rided? pange tähhele need linnud-tae
a al: sest nemmad ei kühwa egga leika/
egga

egga panne tokko aitade sisse / ja teie
 wane Issa toidab neid. Ets teie
 paljo illemad kui need? agga teie
 teie seast / kes omma murrega ennest
 se jure woib ühhe küünra jätkata?
 mis murretsete teie riete pärrast?
 tähhele need lillikesed wälja peal
 nemmad kaswawad / nemmad ei teie
 ga tehra. Agga minna ütlen teile / et
 monki keige omma au sees ey olle min-
 da olnud ehitud kui üks neist sinna
 nüüd Jummal sedda rohto wälja
 mis tanna on / ja home ahjo wälja
 nenda ehitab / ets siis paljo ennam
 teie nõdra-ustlittud? sepärrast ei
 mitte murretsema ja ütlima: mis
 meie soma? ehk mis peame meie
 ehk misga peame meie ennast katma
 sedda keik noudwad need paggand
 sest teie taewane Issa teab / et teie
 keik tarwis lähhab? Agga noudke
 Jummal kunningriki ja temna
 siis sedda keik peab teile peälegi
 Sepärrast ärge murretsge mitte
 ette / sest kül hoomne pääw omma
 murret peab. Iggal päwal sa
 omnast waewast.

1. sa waene inimenne, Kes sa liast murretsed,
 sa olle inimenne, Et sa mures waewa naad;
 Jummal ommaid armatsed, Nende eesi sa murretsed.

2. murre setta on, mis inimenne kannab.
 in omma ihho eesi, kül Jummal toidust annab.
 h! Jummal aita mind, et nouan sinno digust,
 ellad hinge sees, ei pudu ihul toidust.

Epistel tuereist Jummal Pühapäwal pär-
 rast kolm-aino Jummal Pühha.
 Ewef. III, 13=21 salmist sadit

Sepärrast pallun minna, et teie ei wassi ärra min-
 no willetsuste sees teie pärrast, mis teie au on.
 Sepärrast niikutan minna omnad põlweid meie
 sända Jeesuse Kristusse Issa pole, kellest keik
 agguwõssa taewas ja ma peal nimmetakse, et
 omma teile annaks omma au rikkusse järvel wäg-
 tangeks sada temna Waimo läbbi seestpiddise
 nimesse polest, et Kristus usso läbbi teie südda-
 ette sees woiks ellada, ning et teie Jummal ar-
 astusse sees juretud ja finitud ollete, et teie woik-
 te ärramoista keige pühadega, mähhardune se
 mastuse laius, ja pitkus, ja süggawus ja kõrgus
 ja tunda Kristusse armastust, mis üllem on
 keik moistus, et teie keige Jummal rohke an-
 ettega saaksite täidetud. Agga sellele, kes ennam
 ei rohkesti woib tehha ülle keige se, mis meie pal-
 me ehk moistame, sedda wägge möda, mis
 teie sees wägget on; sellesammale olgo au koggo-
 dusses

dusses Kristusse Jესusse sees keiges rahwa
iggawesfets aiaks iggaweste, Amen.

Ewangelium seitsmeteistkümmemal Pühha
pärrast kolm-aino Jummalal Pühha

Lut. VII. 11-17 salmist sadit.

Sing se sündis teisel päwal / et
(Jesus) ühte liina läks / mis
Ma-inits / ja temnaga läksid pä
ma Jüngerid ja paljo rahwast.

temna liggi liina wärrawat sal
siis kanti surnud wässa / se olli om
ma ainus poeg / ja temna isse olli
ja paljo liina rahwast olli tem

ning kui Jēssand tedda näggi / ha
temna temna peäle / ja ütles tem
ära nutta. Ning kui temna

hakkas temna pufarkist kinni / ag
kandjad seifid. Ja temna ütles
mees / minna ütlen sulle touse
se surnud touse istina / ja hakkas

ja temna andis tedda temna
Ja nende teikide peäle tuli hirm
ustasid Jummalat / ja ütlesid: surn
wet on meie seas touse nud / ja

on omma rahwast tulnud katsma
sefennane kõnne temnast wida
keige Jüda-ma läbbi / ja teikti pa
ümberkaudo.

1. **S**ing se sündis, kui temna (Jesus)
ühtel pühhapäwal ühhe Wariseri-
üllema totta tuli leiba wõtna / siis
wahr

2. **S**ing se sündis, kui temna (Jesus)
ühtel pühhapäwal ühhe Wariseri-
üllema totta tuli leiba wõtna / siis
wahr

3. **S**ing se sündis, kui temna (Jesus)
ühtel pühhapäwal ühhe Wariseri-
üllema totta tuli leiba wõtna / siis
wahr

4. **S**ing se sündis, kui temna (Jesus)
ühtel pühhapäwal ühhe Wariseri-
üllema totta tuli leiba wõtna / siis
wahr

5. **S**ing se sündis, kui temna (Jesus)
ühtel pühhapäwal ühhe Wariseri-
üllema totta tuli leiba wõtna / siis
wahr

6. **S**ing se sündis, kui temna (Jesus)
ühtel pühhapäwal ühhe Wariseri-
üllema totta tuli leiba wõtna / siis
wahr

7. **S**ing se sündis, kui temna (Jesus)
ühtel pühhapäwal ühhe Wariseri-
üllema totta tuli leiba wõtna / siis
wahr

8. **S**ing se sündis, kui temna (Jesus)
ühtel pühhapäwal ühhe Wariseri-
üllema totta tuli leiba wõtna / siis
wahr

9. **S**ing se sündis, kui temna (Jesus)
ühtel pühhapäwal ühhe Wariseri-
üllema totta tuli leiba wõtna / siis
wahr

wahrsid nemmad tedda. Ja w
weetõbbine innimenne olli temma
Jesus wastas ja rätis Kässotund
Wariferide wasto/ ja ütles: kas
pawal sünnis terweks tehha? ag
mad jäid wait. Ning temma
temmast finni/ ja teggi tedda ter
lastis tedda miina. Ning temma
tas neile/ ja ütles: kes on teie se
esel ehk härg kaewo langeb/ et tem
da warsi wälja ei tomma pühhap
nemmad ei woinud temmale se
te wastada. Agga temma ütles
kes ollid kutsitud/ ühhe tähhend
sanna/ et temma moistsis/ k
mad wallitsesid üllemas paikas
ja ütles neile: kui sind kellesti
kutsitud/ siis ärra istu mitte ül
ka mahha/ et ei olle wahhest
sind temmast kutsitud/ ja se/ kes
tedda on kutsnud/ tullets ja ütles
anna sellesinnatsese maad/ ja
peaksid häbbiga allama paika ist
ga kui sinna olled kutsitud/ siis
istu allama paika mahha/ et
leb/ kes sind on kutsnud/ ütlets
ber/ minne senna üllemale/ siis
nende ees/ kes sinnoga laudas

est iggäüts/ kes ennast isse üllendab/
da peab allandatama/ ja kes ennast
se allandab/ tedda üllendatse.

1. Olle innimenne Dmmas meles kõrk ning uhl;
olle sureline, Kõllab pea tulles puht,
sind Jummal allandab, Allandikko üllendab.

2. Ääta kaewalus; se langeb kaewo sisse,
tedda muindele on kaewand; temma isse
hukka äktsifelt, ta ka-ub ärra ka,
ei nisuggust woi suur Jummal sallida.

3. Äärra pattuks tedda, Kui ja aitad liggimest,
mel on suur rist ning hädda, Olle helde süddamest;
pühapäwa pühitsed, Kui head ommal wemmal teed.

4. Surelisesed on, neid tahhab allandada
suur Jummal; agga neid ta tahhab üllendada,
no udiwad allandust, ning digust teggewad,
tarkust üllemelt heal meel õppiwad.

Epistel Tahhelsateistkünnemal Pühapä
wal pärrast kolm-aino Jummal Pühha.
1 Kor. I. 4-9 salmist sadit.

Janna tärnan ikka omma Jummalat teie pär
rast se Jummal armo eest, mis teile on an
Kristusse Jesusse sees, et teie temma sees
ist ollete rikkaks sanud keige õppetuse ja keige
dmisse sees. Nenda kui Kristusse tunnis
teie sees on Finnitud, nenda et teil ühhestki ar
andest ei olle püdo, ning otate meie Jesanda
D 3 Jesus

Jesuse Kristusse ilmunist; kes ka teie
 kinnitada otsari, et teie laimata wõiksite olla
 sanda Jesuse Kristusse päwal. Jummal
 kelle läbbi teie ollete kutsutud temma Poia
 sanda Jesuse Kristusse osasamiseks.

Ewangelium kahelkateistkümnemal
 päwal pärrast kolm-aino Jummalal
 Matt. XXII, 34-46 salmist sadit.

Sga need Bariserid/ kui mi
 said kuulda/ et temma (Jesuse)
 duseride suud olki kinnisulgnud/ kelle
 nemmad ühhel meel tokko.

de seast üks käsforundia küsis ja
 tedda/ ja ütles: õpperaja/ mis
 on se suur käsfofanna kästus? ag
 sus ütles temma wasto: sinna pe
 sandat omma Jummalat arm
 keigest ommast südamest/ ja keig
 mast hingest/ ja keigest ommast
 Gefumma on se esimehe ja suur
 fanna. Agga se teine on temma
 ne: sinna wead omma liggimest
 tama kui isse-ennast. Neis kahel
 sannas on teie se käst ning Prohw
 us. Agga kui need Bariserid ühhe
 ollid/ küsis neilt Jesus/ ja ütles
 arwate teie Kristussest/ kelle poeg

na on? nemmad ütlesid temmale: Ta
 peete poeg. Temma ütles nende wasto:
 tuida siis. Tawed tedda waimus Issan-
 aks hüab/ kui temma ütles: Issand
 n ütelnud minno Issandale: istu min-
 so parrema pole/ kinni minna sinno
 waenlased saan pannud sinno jalge allu-
 aks järjeks. Kui miid Tawed tedda Is-
 andaks hüab/ tuida ta siis temma poeg
 on? ja ütsti ei woinud temmale sannagi
 wastada/ egga julgnud ütsti sest päwast
 emmale middagi ennast küsida.

Ja ütles
 * * *
 Sa olled innime ning Jummal, Jesuse;
 Sa olled sindinud, ning siesti iggawenne;
 Suur on so wallitus, suur on ka sinu au.
 H! rikku waenlased, ning nende kurja nou.

Epistel ühkelkateistkümnemal Pühapäwal
 pärrast kolm-aino Jummalal Pühha.
 Ewef. IV, 22-28 salmist sadit.

S teie ennest pealt peate arraheitma endise ello
 polest sedda wana inimest, sedda rikutatse
 pettusse hirmude läbbi; agga et teie peate uels
 ama omma meele waimus, ja ennest peale wõtma
 sedda uut inimest, kes Jummalal sarnatseks on
 odud tõsise digusse ja pühitusse sees. Sewar-
 ast jätke mahha waltet ja rägige töt, iggawest om-
 ma liggimestega, sest et meie ollenme teie teise lii-
 med.

med. Olge wihhased, agga ärge tehke patto
ge andke päwa loja miina teie wihhastam
ja ärge andke maad kurratile. Kes warrast
on, ärge warrastago ennam teys, waid
neminne tööd, ja saatko kättega head, et
olleks sellele jaggada, kennel tarwis on.

Ewangelium ühheksateistkümmemal
päwal pärrast kolm-aino Jummalal
Matt. IX. 1-8 salmist sadil.

JA temma (Jesus) läks la
läks ülle järwe? ja sai om
na. Ja wata/ nemmad kand
ma jure ühhe alwatud/ kes wodie
olli. Ja kui Jesus nende usko nä
les temma selle alwatud wasto:
ge minno poeg/ sinno pattud on
deks antud. Ja wata/ monning
jatundiatte seast räätsid isse-enn
sinnane teotab Jummalat.
Jesus nende mõtted näggi/ ütles
mikspärrast mõtlete teie kurja
süddames? Sest mis on kergem
need pattud on sulle andeks antud
õõlda: touse ülles ja kõnni.
teie peate teadma/ et innimesse
melewald on pattud ma peäl and
da/ (siis ütles temma selle alwatud

o:) touse ülles/ tõsta omma wodi ülles/
a minne omma kotta. Ning temma
ousis ülles/ ja läks omma kotta. Agga
ui se rahwas sedda näggi/ pannid nem-
nad sedda innimes/ ja auustasid Jumma-
at/ kes nisuggust melewalda neile inni-
nestele annab.

1.
Kui on minno hinge hädda, Ei woi ükski pärrata,
kui ei Jesus pöra sedda, Siis lään hulka häbbiga.
alle, Jesus, arsti mind; Siis ma tahhan kita sind.

2.
Kui woi üks innime neid patto andeks anda,
Kui Jummal ükspäinis woi sedda head meil tehha.
a peastab pattusi meid, kui tedda palume,
ning pühha Waino wäest la kindlast ussime.

Epistel tahbekümmemal Pühapäwal pärrast
kolm-aino Jummalal Pühha.
Ewes. V. 15-21 salmist sadil.

Epärrasi katske, kuidas teie öiete käite, ei mitte
kui rummalad, waid kui targad. Ja pidage
ega kalliste, sest need päwad on pahhad. Se-
pärrast ärge olge rummalad, waid moisi ke, mis
sõsanda tahminne on. Ja ärge joge enmast täis wi-
na, kust üks õnneto ello tulleb, waid sage täis Wai-
no, ja rägige issekeskis laulude ja kitusse luggude-
des Jssandale ommas süddames, ja tännage ilka
ige asiade eest Jummalat ja Jssä meie Jssanda
D s

fusse Kristusse nimmel. Ja olge allandikk
teise wasto Jummalta kartusse sees.

Ewangelium tähekümneal Pühha
pärast kolm-aino Jummalta Pühha
Matt. XXII. 1-14 salmist sadu

Jesus wastas ning rakis
tähhendamisse-sannade läbbi
ütles: se taewariit on ühhe
sarnane / kes omma poiale pulmad
ning temma lakkitas omma
ja neid kutsutud pulma kutsma /
mad ei tahtnud mitte tulla. Ja
temma teist sullast wälja / ja
telge neile kes on kutsutud: wata
soma-aita ollen minna walmistanud
to härijad ja nuumweitsed on tapetud
ja keif on walmis / tulge pulma
nemmad ei holind sest / ja lakkis
ne omma põllule / teine omma
re. Agga need teised wõtsid
lased kinni / naersid ja tapsid
Agga kui se kunningas sedda
temma wihaseks / ja lakkitas
wäed wälja / ja hukkas
jad ärra / ja sitas nende
Siis ütles temma omma
to: pulmad on küi walmistud / agga

kutsutud ep olnud mitte sedda wäart. Se
pärast minge tee-lahemide peäle / ja kut-
uge pulma ni mitto kui teie ial leiare. Ja
needsammad sullased lakkis wälja tede
peäle / ja koggusid keif kotto / ni mitto kui
nemmad seidsid / kurje ning häid / ja pul-
ma-kodda sai täis neist / kes laudas
Siis läks kunningas sisse neid waatma /
kes laudas istid / ja näggi seal ühhe in-
messe / kenne pulma-riet ep olnud selges.
Ja temma ütles temma wasto: sööber /
kuida sinna seie olled tulnud / ja sin-
mul ep olle pulma-riet? agga temma ei sa-
wad sannagi suust. Siis ütles se kunnin-
gas sullaste wasto: sidduge temma käd-
ing jallad / ning wotke tedda / ja heitke
sedda keigesuggawama pimmedusse sis-
se / seal on ulluminne ja hammaste kirrista-
ne. Sest palju on neid kutsutud / ag-
ga pisut on neid ärrawallisetud.

1.
Jummal, armust olled sinna Pulmale mind kutsunud,
aita, et woin senna minna Pulma ridis ehitud.
Keif ma:lm on kutsutud, Agga pisut wallistetud.

2.
Iks suur au kunningas sa olled Jesuse,
Ja wottad siiski mind so prudiks heldeste;
Ei ydu rõno mul mo sures ristis teäl,
Ja soga igawest ma ollen ühhes seal.

Epistel esimesel Pühapäwal kolm-
mend pärrast kolm-aino Jummalala
Ewes. VI. 10 - 17 salmist sadil.

Jes muud, mo wennad, kui sage wõid
Jesanda sees, ja temma kange wäe sees
ke ennest peale keif Jummalala sba-riistad,
woite seista kurrati karwalatte nouude wõid
et meil ep olle mitte woitlemist werre ja liib-
to, kuid suurte wårsti-riide ja waldade wõid
finnatse ma-ilmia pinnedusse wallitsejate
selle waimolikko kurrusse wasto taewaste
sees. Sepärrast wõtte keif Jummalala sba-
kätte, et teie woite wastopanna sel kurrat-
ja woite seisma jada, kui teie keif sate ar-
nud. Sepärrast seiske, ja teie niuded olg
kui wõga ümberpandud, ja ehhitage enma-
se raudriidega, ja kingad olgo teie jalges
kes walmis on rahho kui ühhe rõõmsa
kulutama. Keige-ennamiste wõtte usko
te, misga teie woite ärrakustutada keif selle
tullised noled. Ja wõtte õnnistusse raud-
rat ja waimo mooda, mis on Jummalala

Ewangelium esimesel Pühapäwal kolm-
münd pärrast kolm-aino Jummalala
Pühha. Joan. IV. 47-54 salmist sadil.

Sing üks kunninga-meess olli
poeg olli haige Kapernaumi
Kui sesimane sai kuulnud / et Jeesus

ulnud Juida-maalt Kalilea-male / läks
temma jure / ning pallus tedda / et tem-
na piddi alla tullemä / ning temma poja
erweks teggema / sest ta piddi jo ärrasurre-
na. Siis ütles Jeesus temma wasto:
ui teie ei nä immetähtä ning immeteg-
usid / siis ei ussu teie mitte. Se kun-
ninga-meess ütles temma wasto: Jesand
ulle alla / ennego minno poiokse surred.
Jeesus ütles temmale: minne / sinno poeg
llab. Ning se innimenne uskus se sanna /
nis Jeesus temmale ütles / ja läks ärra.
Kui temma jo olli alla tullemas / tullid
temma sullased temma wasto / ja kuluta-
id ja ütlesid: sinno poeg ellab. Siis
ullas temma neilt sedda tundi / mil tem-
na olli parramaks sanud / ning nemmad
ütlesid temmale: eile seitsme tunni aial
ahkus se soerõbbi temmast ärra / siis mois-
is se isä / et se olli sündinud selsannal
unnil / mil Jeesus temmale ütelnud: sin-
no poeg ellab. Ning temma uskus / ja
keit temma kodda. Sessinnatse teise im-
metähtähe teggi Jeesus jälle kui temma Ju-
da-maalt tulli Kalilea-male.

1.
 Mis sull Jummal wägga armast Dinnas lammis
 Sedda ussu sinna kün last, Jummal usko kinnitab
 Kuisa ussüd hädda fees, Siis on Jummal abbinud

2.
 Eht rüsti hädda ka, kui raske rist sind waevab,
 Kui Jummal pealegi sull ennast hirmfaks näitab;
 Sa, ille kannatid, siis sull ei mille häbbi,
 Kui loodad, pallud ka, küll siis sa tunned abbi.

Epistel teisel Pühapäeval kolmatümme
 pärrast kolm-aino Jummal Pühapäeval
 Wilip. I. 3 = II salmist sadik.

Minna tännan omma Jummalat ni sa
 kui minna teie peale mötlen, kes minna
 ga kord keiges minno palwes teie keitve
 ga palwed teen) teie osasamisest pärrast
 petusfest, esimesest pärrast sät sadik.
 se peale julge, et se, kes teie fees on algam
 head tööd, sedda lõppetab Jeesuse Kristuse
 ni, nenda kui se ka minno kohhus on
 keitist möttelda, sepärrast et teie ollete min
 dantes minno wangivõlwe ja minno kofim
 mo-dõpetusse kinnitamise fees, sest et teie
 noga sest armust ossa fate. Sest Jummal
 minno tunnistaia kuida minna teid keit
 iggatsen Jeesuse Kristuse südamelikko
 sega. Ja sedda pallun minna, et teie arm
 weel ennam ja ennam rohtemaks saats
 ses ja keiges tundmises, et teie woite kofim
 parrem on, et teie ollete selged, ja teie ei
 da Kristuse pärrast sadik, taidetud diguuse

Jeesuse Kristuse läbbi tulled Jummal aauks
 titusjeks.

Ewangellium teisel Pühapäeval kolmatümme
 mend pärrast kolm-aino Jummal Pühä
 ha. Matt. XVIII. 23 = 35 salmist
 sadik.

Sepärrast on taewariit ühhe kunnin
 ga sarnane / kes omma sullastega
 abhtis arro piddada. Agga kui temma
 pakkas arwama / todi üks temma ette / sel
 li temmaga kumme tuhhat Talenti
 võlgo. Agga kui temmal ep olnud maks-
 / kästis temma Jeesand minna tedda ja
 minna naest ja lapsed / ning keit / mis tem-
 mal olli / ja makssta. Siis langes se sul-
 sine mahha / kummardas tedda / ja ütles:
 Jeesand kannata minnoga / ja minna tah-
 an sulle keit kannata minnoga / ja minna tah-
 alle meel makssta. Siis olli Jeesand
 dda lahki / ja se woilla jättis temma
 kummale mahha. Agga sesamma sullane
 wälja / ja leidis ühhe omnast ka-
 wälja / sel olli temmaga sadda krossi
 stas tedda ja ütles: makssta mulle / mis
 I wõlgo on minnoga. Siis langes tem-
 ma kasullane temma, jalge ette mahha /
 pallus

pallus tedda / ja ütles : kannata
ga / ja minna tahhan sulle keif
Agga temma ei tahnud mitte /
ärä / ja heitis tedda wangitorni
temma omma wõlga ärramafse
ga kui temma kasullased näggid /
dis / said nemmad wägga tur
tullid ning öördasid omma Jssand
mis olli sundinud. Siis katsus
Jssand tedda ennese ette / ja ütles
wasto : sinna tigde sullane /
wõlga ollen minna sulle mahha
sest et sinna mind pallusid /
ka piddand armo heitma omma
peäle / nenda kui minna ka
ollen armo heitnud ? ja temma
fai wihaseks / ja andis tedda
wajatte kätte / kurni temma pidd
ma keif / mis temmal temnaga
olli. Nenda teeb ka minno taew
fa teile / kui teie iggäüks omma
mest andeks ei anna omma wenna
ma ekstusfed.

1.
Kristus meie pattud maksnud. Annab andeks
Meil, kes rahho te peält ekfind. Kui need pattust
Nenda peab sinust ka Wenna andeks antama.

2.
Sii raske on se wõlg, mis minna ollen teinud,
Sest on so wiha mull ni wägga kangeks löinud.

ha pallun : hallasta, ei joua minna makssta,
h! anna järele, mind patto koormast peasta.
piste kolmandamal Pühapäwal kolmat
kümme pärrast kolm-aino Jummal
Pühha. Wilip. III. 17-21 sal
mist sadil.

Täige minno järrel, wennad, ja wadage nen-
de peäle, kes nenda käiwad, kui meie teile mär-
ks olleme. Sest mitto käiwad, kellest minna
saggedaste ollen ütelnud, agga nüüd ütlen
minna ka nuttes, neid Kristusse risti waenlased
ewad, kelle ots on hukatus, kelle Jummal on se
ot, ja kelle au on nende häbbi sees, kes mapealsed
wad nouwad. Sest meie ka otame önnisteggiat Jssandat
esust Kristus, kes meie alwa ihho tahhab nuta,
se temma ärraselletud ihho sarnatseks peab sama
wa wägge möda, misga temma ka keif asjad
wob ennese alla heita.

Ewangelium kolmandamal Pühapäwal
kolmekümme pärrast kolm-aino Jum-
mala Pühha. Matt. XXII. 15-22 sal
mist sadil.

Jis läksid need Wariserid ärra / ja
piddasid need uuhhesko-us / kuida
emmad tedda (Jesust) temma sannast
iddid wõrtutama / ja läkkitasid temma ju-
ommad Jüngrid Herodese seltsiga /
ing ütlesid : Öppetaja / meie teame / et
sin

sinna tõsine olled / ja õppetad Jum-
teed tõe sees, ja ei holi ühheffki /
na ei pea inimeste surusfest luggu-
pärast ütle meile / mis sinna arm-
sunnib kofto-rahha Keisrile anda /
te? agga kui Jesus nende tiggedu-
tis / ütles temma: teie kairwala-
teie mind kiusate? näitke mulle üh-
to-rahha tükki / ning neminad tõid
kätte ühhe krossi. Ja temma üt-
de wasto: kelle kuis ning pealekir-
nemmad ütlesid temma wasto:
Siis ütles temma nende wasto:
siis Keisrile / mis Keisri kohhus / ja
malale / mis Jummal kohhus on-
kui nemmad sedda kuulsid / pan-
mad imneks / ning jätsid temma
ja lätsid ärra.

^{1.}
Oh armas Jummal! äita mind, Et armastan ja karm-
Ja, et ma wannematte sanna Ei ial põlga, armo arm-
Siis teen ma, kurni ellan teäl, Mis sinna tabhadu-

^{2.}
Ei lihha tarkus woi so walgust, Jesus, petta,
Ea selle kairwalust ei ilmunata jätta;
Ea temma kurja woi jo kungelt ärranaad,
Kes tark on, pimmedaks, kes pimme, targaks teeb.

Epistel neljandamal Pühapäwal kolma-
tümme pärrast kolm-aino Jummal Püh-
ha. Koloss. I. 9¹⁴ salmist sadit.

Epärast ka meie fest pärvast, kui meie sedda õh-
leme kuulnud, ei jätta meie mitte mahha teie
est palwet teggemata, ja pallumata, et teid peab
kaidetama temma tahtmisega tundmisega keiges
tarkuses ja waimolikko moistmises. Et teie neri-
da woiksite ellada kui kohhus on Jssanda ees keige
temma meleheaks, ja wilja kanda keige hea tõ sees,
a kairwada Jummal tundmisega sees, ja keige
päega wäggewaks sada temma au wägge möda
keiges kannatuses ja pitkas meles rõmoga; sedda
Jssa tännades, kes meid on kolbaraks teinud,
et meil piddi ossa ollema pühade pärandusfest
walguse sees. Kes meid on ärrapeastnud pim-
medusse woimusfest, ja on meid saatnud omma
pensa poia kunningrifi, kelle sees meil on se lun-
astaminne temma werre läbbi, se on pattude an-
dus-andminne.

Ewangelium neljandamal Pühapäwal kol-
märkümme pärrast kolm-aino Jummal
Pühha. Matt. IX. 18²⁶ salmist sadit.

Li temma (Jesus) sedda neile räkis/
wata / siis tulli üks üllem / ja kum-
lardas sedda ja ütles: minno tüttar on
raego ärrafurnud / agga tulle ja panne
minna kät temma peäle / siis saab temma
ella.

ellawaks. Ning Jesus toussis
 kais temma järrel/ ja temma
 (Ja wata/ üks naene/ kannel kaks
 mend aastat werritöbbi olli olud
 temma selja tahha/ ja putus temma
 listusse. Sest temma ütles isse
 saaksin minna agga temma kuesse
 siis saan minna terweks. Agga
 pöris ennast umber/ ja näggi tedda
 les: olle julge/ tüttar/ sinno
 aitud. Ja se naene sai terweks
 mal tunnil.) Ning kui Jesus selle
 totta sai/ ja näggi need willepuh
 rahwast másawad/ siis ütles tem
 de wasto: tagganege/ sest se neit
 le mitte surnud/ waid temma
 Ja nemmad naersid tedda.
 rahwast wälja-aeti/ läks temma
 hakkas temma kätte kinni/ ja se
 toussis ülles. Ja sefinnane kõnne
 keige sesamma ma läbbi.

1.
 Wende surm on maggus unne, Kes sin wagaast
 Ei need surmast kahjo tunne, Et kül ära surm
 Kelle ello Kristus isse, Weid surm satab ello isse.

2.
 Ma putun sinusse mo usso kääga
 Oh Jesus! wotta sa mind heldest putuda
 So kalli abbiga, siis lahkeb hädda ära,
 Sest sino wäggi on kül surem tuhhat wõrra.

pistel wiendamal Pühapäwal kolmat-
 kümme pärrast kolm-aino Jummal
 Pühha. 1 Tessal. IV. 13-18 sal
 mist sadit.

Agga minna ei tahha, et teil peab teadmata ol-
 lema, wennad, nende järg, kes maggama läinud
 minna ello seest, et teie ei lähha kurwaks, nenda ka kui
 need teised, kannel ep olle lotust. Sest kui meie us-
 tume, et Jesus on surnud ning ülestousnud, nenda
 rahhab Jummal ka neid, kes Jesusse läbbi on
 surnud maggama, temmaga ettetua. Sest sedda
 elme meie teile kui Jofanda sanna, et meie, kes
 meie ellame ning üllejame Jofanda tullemisse aiani,
 pea nende ette joudma, kes on maggama läi-
 nud. Sest et Jofand isse tahhab mahhatulla tae-
 wast, soa küssendamisse, pea Ingli heäle ning
 Jummal passinaga, ning need surnud Kristusse
 kes peawad ülestousma esmalt; pärrast peab
 meid, kes meie ellame ning üllejame, ühtlase nen-
 naga pilwede sees kistama Jofanda wasto taewa
 ta; ja nenda peame meie ikka Jofandaga olle-
 ma. Nõmustage nüüd teine teist nendesinnaste
 ummadega.

Ewangelium wiendamal Pühapäwal kol-
 me kümme pärrast kolm-aino Jummal
 Pühha. Matt. XXIV. 15-28 sal
 mist sadit.

Li teie nüüd näte sedda ka-utamisse
 hirmo/ mis döldud on Prohweti
 P 3

Danielt läbbi / et temma seifab se
 has paikas! (kes sedda loeb / se pang
 le) siis pöagenego need / kes ju
 on / mäggede peäle. Kes kattusse
 ärgo tulgo se mitte mahha midda
 wõtma ommast koiast; ning kes
 on, ärgo mingo se mitte taggasi
 ribed ärrawõtma. Agga hädda
 kes kaima peäl on / ja neile / kes
 wad neil päiwil. Agga palluge
 pögeneminne ei juhtu talwel / ega
 hapawal. Sest siis tulleb suur
 sus / mähhärdust ep olle olnud
 algnisest siit sadit / egga peage
 lema. Ning kui need päwad
 lühhendatud / siis ei peäseks üks
 agga nende pärrast / kes on ärran
 tud / lühhendatakse need päwad.
 tegi teile ütleb: wata / siin on se
 eht seäl / ärge uskuge mitte. Sest
 Kristused / ja walle Prohwertid
 ülestouma / ja suri tähta
 meteggusid teggema / et nemmad
 sid ärra-eksitada ka need ärraw
 (kui se woiks sündida.) Wata / min
 teile sedda enneüttelnud. Sepärr
 nemmad teile litlewad: wata /
 on kõrbes / ärge minge mitte wälja.

1.
 hea meles, inimenne, Et saab Jeesus tulles,
 Seige inimeste peäle kohhut moifima auuga,
 Siks ja enast walmista, Siis saad taewast päriba.

2.
 Oh Jeesus! aitamind, siis ollen sinno karias
 Siin ma peäl laimata, üks hea ning wagga lammas,
 Ning ollen õnnistud, ei putu minnukse
 Se hirmus pörge piin, ma saan sorigisse.

Matteuse Kamato seitimes Peatükis
 24. 27 salmist sadit,

ütleb meie Jeesus Kristus:

Sepärrast iggaüks / kes need minno san
 nad kuleb / ja teeb neid / tedda pean
 ninna ühhe / ja teeb neid / tedda pean
 üks / kes omma moiflikko mehhe sarnat
 ehitanud.

Ja raske saddo tulli mahha / ja wolas
 wesi tulli / ja tuled puhhusid ja käisid sel
 e koi peäle / ja temma ei langend mitte
 mahha; sest temma allus olli ühhe kaljo
 peäle tehtud. Ja iggaüks / kes needsinnat
 ed minno sannad kuleb / ja neid ei te / tedda
 peab jölleda mehhe sarnatseks petama / kes
 omma kooda liwa peäle ehitanud;

Ja raske saddo tulli mahha / ja wolas
 wesi tulli / ja tuled puhhusid / ja löid was
 sedda kooda / ja temma langes mahha /
 ja temma langminne olli suur.

(o)

Swangeliumm

ja
Epistlid

mis

Apostlide ning mu Pühhad
wil ärrafelletakse.

Epistel pühha Andrea Päwal.
X. 9-18 salmist sadil.

Sest kui sinna omma suga saad
nistanud Jesandat Jesust, mis
usfnud ommas süddames, et
tedda on surnuft üllesärratama
pead sinna õnsaks sama. Sest süddame
se õigusfeks, ning suga tunnistafse ülles-
tusfeks. Sest se kirri ütleb: ükski, kes
sisse ussub, ei pea mitte häbbi sisse sama.

ahhet ep olle Juda ning Kreka mehhe wahhel,
st sesamma on keikide Jesand, rikkas keikide heaks,
es tedda appi hüüwad. Sest iggauts, kes ial
Jesanda nimme appi hüab, peab õnsaks sama.
Kuida peawad nemmad nüüd appi hüüdma tedda,
elle sisse nemmad ep olle usfnud? Agga kudda
peawad nemmad usfma, mis nemmad ep olle kuul-
nud? agga kudda peawad nemmad kuulma ilma
ulutajata? agga kudda peawad nemmad kuluta-
ma, kui neid ei olle lakkitud? nenda kui kirjutud
on: kui illusad on nende jallad, kes rahho kuluta-
wad, kes head kulutawad. Agga keik ei wotta
armo õppetuse sanna mitte kuulda. Sest Esaias
ütleb: Jesand, kes on meie kulutamist usfnud?
eparrast tulles usf kulutamisest, agga kulutamin-
ne Jummalä sanna läbbi. Agga minna ütlen:
kes nemmad polle tedda kuulnud? Käl ilka, sest
eige ma sisse on nende heäl wäljalainud, ning nen-
ne sannad ma ilma otsani.

Swangelium pühha Andrea Päwal.
Matt. IV. 18-22 salmist sadil.

Agga kui Jesus Kalilea merre äres
fõndis / näggi temma kaks wenda /
Simonat / tedda nimmetakse Petrusfeks /
ja Andrea temma wenda wõrko merres-
se heitwad / sest nemmad ollid kallameh-
sed. Ning temma ütles neile: tulge min-
no järrele / ja minna tahhan teid innimes-
te

te püüdjaks teha. Ja ni kōhhe
nemmad need wōrgud mahha / ja
temma järrel. Ning kui temma
male läts/ näggi temma teist kaks
da/ Jakobust Sebedeusse poega ja
neist temma wenda laewas ommad
Sebedeussega ommad wōrgud
dawad; ja temma kutsus neid.
kōhhe jätsid nemmad laewa ja
sa mahha/ ja käisid temma järrel.

Epistel Toma Päwal. Ewes. I. 24.
salmist sadit.

Tõdetud olgo Jummal ja meie
Kristusse Jēsa, kes meid on õnnistam
ge waimolikko õnnistamisega, mis ta
Kristusse sees: nenda kui temma meid on
litsenud temma sees enne maailma as
meie piddime ollema pühhad ja ilmalait
ma ees armastusse sees, ja on meile enne
laste õigust Jēsusse Kristusse läbbi enne
õnna tahtmisē hea mele järrel, omma
kitusēs, misga temma meid on emesele
teinud se armsa poia sees.

Ewangelium Toma Päwal. Joan.
24. 31 salmist sadit.

Nõgga Tomas üks neist kahhest
neist n. t. s. wata 150 lehye

ning ello sama temma
nimme sees.

Epistel Tehwanusse Päwal ehk teisel Joulo
Pühhal. Apost. Tegg. rom. VI. 8. 15.
VII. 51. 60 salmist sadit.

Nõgga Tehwanus täis usko ning wägge teggi
immeteggusid ning suri immetähta rahwa
ees. Siis toufid monned illes neist, kes olid sest koge
obusēs, mis hütaksē Ripertinide, Rivenide, ning
Ulfandride kōggobusēs, ning neist, kes olid Kilitia
ing Asia maalt, kes waidlesid Tehwanussega,
ing ei woinud mitte seista selle tarkusse ning Wai
ro wasto, kelle läbbi temma rāfis. Siis seādsid
nemmad kawwalaste mehhi, kes ütlesid: meie olle
me tedda kuulnud teotamisē sanno rāginwad. Mo
se ning Jummal wasto. Ning nemmad kih
utasid ni hästi rahwast kui need wannemad, ning
eed Kirjatundjad, ning kippusid temma peäle, kis
usid ning wiisid tedda sure kōhto ette. Nemmad
adsid ka senna waltetunnistusse mehhi, need üt
sid: sefinnane inninenne ei jätta järrele teotamisē
anno rāginata sefinnatse ei jätta järrele teotamisē
wasto. Sest meie olleme kuulnud tedda ütlewad,
sefamma Jēsus Naatsaretist peab sefinnatse pai
a ararikkuna, ja teisiti seādima need kōmbed, mis
nosēs meie kätte on annud. Ning kui keit, kes su
s kōhtus isid, üksi silmi temma peäle waatsid,
is näggid nemmad temma palle otsego Ingli pal
slewad. Kui näid Tehwanus paljo nende wasto sai
rāgi-

rõginud, ütles temma: Teie kangekaelsed ja
 lamata süddamest ja kõrvust, teie pannete
 ha Waimo wasto, kui teie wannemad
 teiege. Kedda Prohwetide seast ei olle teie
 mad taffakiusanud? ja tapnud neid, kes
 lutasid selle õige tullemist, kelle ärra-and
 jaks teie nüüd ollete sanud; kes teie olle
 sanud Inglise tenistusse läbbi, ja teie ei
 mitte pidanud. Agga kui nemmad sedda
 leikas se läbbi nende süddamette, ja firri
 bad temma peäle. Agga kui temma püh
 mo täis olli, ja üfsi filni taewa pole
 näggi temma Jummal a, ja Jeesus
 Jummal parramal polel, ja ütles: en
 naän taewad lahti ollewad, ja innime
 Jummal parramal polel seiswa. En
 dasid nemmad sure heäleaga, piddasid om
 wad kinni, ja keik ühhes nouus kargasid
 peäle, ja lükkasid tedda liinast wälja,
 tedda kirowidega; ja need tunnistusse me
 nid ommad rided mahha ühhe nore me
 ette, kedda huti Saulusseks. Ja nem
 sid Tehwanust kirowidega, kes appi
 ütles: Jssand Jeesus, wotta minno waimu
 Agga temma langes põlweli mahha, ja fi
 sure heäleaga: Jssand, ärra arwa sedda
 mitte süüks! ja kui temma sedda sai ütlem
 temma maggama.

ewangelium Tehwanusse Päwal, eht Teisel
 Joulo Pühhal. Matt. XXIII. 34-39
 salmist sadik.

Epärrast/ wata/ minna läkkitan teie
 jure Prohwetid/ ja targaid/ ja firja
 andiaid/ ja muist neist tappate teie ärra/
 löte risti / ja muist neist pekstate teie
 otsisaga omma koggoduste koddade sees/
 ing kiusate neid taffa liinast liinna. Et
 te peäle tulleb keik se wagga werri/ mis
 rrawallatud on ma peäl/ selle wagga
 wbeli werrest on ma peäl/ selle wagga
 werrest sadik/ Sakaria Paratia poia
 kummala koia ja Altari wahhel. Tõest
 minna ütlen teile/ se keik tulleb sefennatse
 -u peäle. Jerusalem/ Jerusalem/ kes
 tappad need Prohwetid/ ning lobid
 n läkkitud/ kui sürnüks, kes sinno jure
 minno lapsed kognud kogguda/ otssego kan
 na/ ning teie ep olle mitte tahnud. Wa
 a/ teie koddad peab teile tühjaks jäetama.
 Sest minna ütlen teile/ teie ei sa mind sest
 last mitte nähha/ ennego teie ütlete: ki
 etud olgo se, kes tulleb Jssanda nimmel.

1.
 Se pühha Tehwanus, mis tõssi, tunnistab,
 Kristusse pärrast, sest üht rasket surma saab;
 Oh wägga õnsad on, kes tõe tunnustawad,
 Eht neumad palgaks kül siin risti surma saamad.

2.
 Muul' anna kinnitust, kui ma peäl kiusatase
 So ninne pärrast mind, ning hiemast waenast
 Kui Tehwanussega ma pean surrema,
 Mind sata taewa siis ka lahti näggema.

Epitel Joannesse õppetaja Pärwal
 XV. 18 salmist sadil.

Tes Jofandad kardab, teeb sedda, kes
 te kasko kinnipeab, saab sedda, kes
 te. Se tulleb kui heide emma temma
 wottab tedda wasto kui peunt omma
 wes. Temma sõdab tedda moistusle
 jodab tedda tarkusse weega. Tedda kinn
 kusse peäle, ning ei liugu; temma kinn
 temma peäle, ning ei sa mitte häbbiks.
 ma wõttab tedda üllendada ülle temma
 ja teeb temma suud lahti koggodusse te
 ma peab rõmo ning hüppawa rõmu
 ni ning iggawesse ninne pärrima.
 malad ei sa tedda mitte kätte, ja partu
 da nähha. Temma on kangel ära
 wallelikud rahwas ei tulletage tedda om

Ewangelium Joannesse õppetaja
 Joan. XXI. 19-24 salmist sadil.

Sing kui temma (Jesus) sedda

nud/ ütleb temma temmale (Peetrusse-
); kái minno järrel. Agga Peetrus
 dris ennast imber ning näggi sedda
 ingrit/ kedda Jesus armatas/ järrel
 ihwad/ (kes ka olli õhto-sõma-aial ennast
 Jesusse rinna peäle lastnud/ ning üttele-
 nud: Jofand/ kes se on/ kes sind ärra-an-
 ab?) kui Peetrus tedda näggi/ ütles
 minna Jesusse wasto: Jofand/ agga mis
 minne peab kannatama? Jesus ütleb
 minmale: kui minna tahhan/ et temma
 ab jäma/ künni minna tullen/ mis sin-
 te sest holid? kái sinna minno järrel. Siis
 usis se kõnne wendade seas/ et sesin-
 ne Jünger ei piddand surrema. Agga
 Jesus ei olnud mitte temmale ütelnud/
 temma ei piddand surrema/ waid: kui
 minna tahhan/ et temma peab jäma/
 minni minna tullen/ mis sinna sest holid?
 minne on se Jünger/ kes neistsinnastist
 just tunnustab/ ja sedda on ütleskirjota-
 nud/ ja meie teame/ et temma tunnustus
 on tõssine.

Epistel ilmasita Laste-tapmisse Pärwal,
 Rom. VIII. 31-39 salmist sadil.

Ses peame meie niüd senna jure ütlema? Dns
 Jummal meie eest, kes woib meie wasto

panna? kes omma ennese poialegi polle-
 nud, waid on tedda meie keikide eest ära-
 kuis ei peaks temma ka temmaga meie
 ma? kes woib Jummal ärrawallitsee-
 süüd tõsta? Jummal on, kes õigeks te-
 se, kes woib hukka moista? Kristus on
 nud, ning mis weel ennam on, kes ka
 tud, kes ka on Jummal parramal ka
 meie eest pallub. Kes woib meid lahhu-
 tusse armastussest? willestus, ehk abha-
 takkatusaminne, ehk nälg, ehk allastus-
 da, ehk moök, (nenda, kui kirjotud on:
 rast tappetaks meid keige se päwa, meid
 lambuks, mis peab tappetama.) Agga
 ge sees same meie woimust kül selle läbbi,
 on armastanud. Eest minna ollen se
 et egga surm, egga ello, egga Inglid, egga
 egga wäggewad, egga need asjad mis praeg-
 mis tullewad; egga kõrgus, egga sügaw-
 ükski mu loom ei woi meid lahutada
 armastussest, mis on Jeesuse Kristus-
 sanda sees.

Ewangelium ilmašita Laste-rap-
 wal. Matt. II. 13-23 salmist

Agga kui nemmad said taga-
 wata/ siis näitis ennast Jeesus-
 gel unnes Joesppile/ ja ütles: wotta
 ja wotta se lapsokenne ning temma
 ennesega/ ja põggene Egiptusse

le seäl/ kunni minna sulle saan ütelnud;
 Herodes otsib sedda last ärrahukkata.
 Agga temma toustis ülles ja wottis sedda
 lapsokest ennesega ja temma emma õsel/
 põggenes Egiptusse-male/ ja olli seäl/
 kunni Herodes sai ärrasurnud/ et piddi
 õks sama/ mis Jeesandast on rägitud
 Prohweti läbbi/ kes ütles: Egiptusse-
 maalt ollen minna omma poega kuts-
 ud. Kui nüüd Herodes näggi/ et tem-
 ma olli pettetud neist Earkadest/ sai tem-
 ma wägga wihhaseks/ ja läkkitas wälja/
 lastis ärratappa keit poeg-lapsed Pet-
 emmas/ ja keige temma raiade sees/ kes
 lid kahhe-aastased ja nende järgmisesed/
 öda aega möda/ mis temma hästi neilt
 ergilt olli kulanud. Siis on tõeks sa-
 ud/ mis Prohwetist Jeremias on rägis-
 ud/ kes ütles: Ramas on heäl kuuldud/
 alho kachmist ja nutmist ja ullumist.
 kahhel nuttis ommad lapsed/ ja ei taht-
 ud ennast mitte lasta rõmustada/ sest
 emmad ei olnud teys ellus. Agga kui
 Herodes sai ärrasurnud/ wata/ siis näi-
 s ennast unnes Jeesanda Ingel Joesppile
 giptusse-maal/ ja ütles: wotta se
 wotta se lapsokenne ja temma emma en-
 nesega/ ja minne Israeli male/ sest need
 on

on furnud / kes lapsokese hinge
 Siis touis temma ülles / ja
 lapsokese ja temma emma enne
 tullu Israelt male. Agga kui
 tulis / et Arkela-us Juda-maal
 gas olli omma issa Herodesse
 kartis temma senna minnes.
 temma Jummalast kasto sai
 pöggenes temma Kalilea-male /
 ja ellos ühhes linnas / mis hütafse
 saretiits / et pididi töeks sama /
 tud on Prohwetide läbbi / et teo
 Naatsareuseks hütamä.

Epistel pähha Pauluse ümber
 Päwal. Apost. Tegg. IX. 1-22 salm

Agga Saulus turksus weel ifka äh
 ja tapmisega Issanda Jüngerite
 läks üllema Preefri jure, ja pallus temma
 tuud Samaskusse linna koggoduste kätte.
 ma ial monned pididi leidma selle usi
 ollemast, ni hästi mehhed kui naesed, te
 woiks kinnisidduda ja Jerusalemma wa.
 temma olli minnemas, süs sündis, et temma
 kusse liggi sai; ja äktselt paistis temma
 üks walgus taewast, ning temma langes
 mahha, ja kulis ühhe heale, mis temma
 Saul, Saul, miks sa mind taffakiusad?

ütles: Issand, kes sa olled? agga se Issand
 kes: minna ollen Jesus, kedda sinna taffakiusad, se
 üeb sulle wasteks astla wasto taffa üllestä. Siis
 kes temma wärristes ja ehmates: Issand, mis sa
 ühad, et ma pean teggema? ning Issand ütles tem
 male: touse ülles ja minne linnä, ja seal peab sul
 kööldama, mis sinna pead teggema. Agga need
 mehhed, kes temmaga tee peäl olli, seisid ja olli
 matud, kuulsid käl sedda heält, agga ei näinud
 pädagi. Agga Saulus touis ülles maast, ja
 temma ommad silmad lahki teggi, ei näi
 tud temma keddagi. Agga nemmad tallutajid
 üda käspididi, ja wisid tedda Samaskusse linnä,
 temma ei näinud kolmil päiwil, ja ei sõnud eg
 jonud middagi. Agga Samaskuses olli üks
 inger Ananias nimmi, ja Issand ütles
 temma wasto ühhe näo sees: Ananias! agga
 Issand ütles temma wasto: touse ülles ja minne
 ma ulitsale, mis õigeks hütafse, ja küsi Juda
 üs ähhejärele, Saulus nimmi Tarsesi, sest wata,
 temma pallub Jummalat. (Ning temma on üh
 näo sees näinud ühhe mehhe Ananias nimmi
 kesse tullewa ja kät ennese peäle pannewa, et tem
 ma omma näggo pididi jälle sama.) Agga Ana
 as wastas: Issand, minna ollen mitmest kuul
 ad sest mehhest, kui paljo kurja temma sinno
 ühadele Jerusalemmas on teinud. Ja temmal
 siin lubba üllemit Preefridelt leit sidduda,
 kes sinno nimme appi hüüdwad. Agga Issand
 ütles temma wasto: minne, sest sesinnane on mul
 ütles

üls ärrawallitsetud asti, et temma minna
pagganatte ja kunningatte ja Israeli
peab kandma. Sest minna tahhan temma
data, kui paljo temma peab kannatama
me pärrast. Siis läks Ananias ärra,
na kotta. Ja kui temma kät sai temma
pannud, ütles temma: Saul, wend
on mind lätkitanud, (Jesús, kes sinna
tud tee peäl, mis sinna tullid) et sinna
náo pead jälle sama, ja täis sama püha
mo. Ning sebbamaid puddus temma
peält otsego somuksed, ja temma sai warfi
jälle, ja toufis ülles, ja ristiti. Ning
sai leiba wotnud, sai temma tuggewama
Saulus olli monda päwa Jüngritte
maskusfes. Ning warfi kulutas temma
godusfe koddade sees Kristust, et se
Jummala Poeg. Agga keik, kes tedda
ehmatasid ja ütlesid: eks se olle sefinnane,
rusalemnas neid pillutas, kes selle
hüüdsid, ja on sepärrast seie tulnud et tem
piddi kinnisidduma, ning ärrawima ülles
ride jure? agga Saulus sai ilka wäga
ja woitis Jummala sannaga ärra neid
kes Tamaskusfes ellasid, ja teggi toeks,
nane on se Kristus.

Ewangelium pühha Paulusfe ümber
misfe Päwal. Matt. XIX. 27-30
mist sadil.

Sis wastas Peetrus ja ütles

Jesusse) wasto: wata / meie olleme teik
mahajätnud / ja olleme sinno järrel käi-
tud / mis meil nüüd sest on? agga Jesús
ütles nende wasto: tdest minna ütlen teie
et teie / kes teie minno järrel ollete käi-
tud jällesündimises / kui se innimesse
Doeg istub omma au- / järje peäl / siis pea-
teie ka istma kahheteistkümnne järje peäl /
kahheteistkümnne Israeli sou- / arro peä-
kohhut moistma. Ja iggäuks / kes
n mahajätnud. Ja iggäuks / kes
ed / eht issa / eht emma / eht naest / eht lap-
ed / eht põllud minno nimme pärrast / peab
tedda saddawõrra sama / ja iggawest ello
arrima. Agga paljo / kes on essimesfed /
arwad wiimsed ollema / ning need wiim-
sed essimesfed.

**Epistel Maria Pühastamisse eht Kün-
la Päwal. Malak. III. 1-4 salmist sadil.**

Sta, minna lätkitan omma Jngli, ning tem
ma peab minno eel teed walmistama. Ning
pea tulleb omma kiriko jure se Isand, kedda teie
ostite, ning se seäbusse Jngel, kedda teie ihaldate.
Wata, temma tulleb, ütles se Isand Sebaot.
Agga kes sallib temma tullemisse päwa? ning kes
saisab ees, kui temma ilmub? sest et temma on ot-
sego sullataja tulli, ja nenda kui wanmutajatte seep.
Tem-

Temma istub ja sullatab ning puhhastat
dat. Temma puhhastab Lewi lapsel
sullatab neid kui kulda ning hõbbedat.
wad nemmad Jummalale digusse ohwri
siis on Juda ning Jerusalemma ohwri
mele pärrast kui ennemuiste ning ammuist

Ewangelium Maria Puhhastamine
Ainla Päwal. Lut. II. 22-32 salmist

Sing kui temma (Maria) pu
hastab Moosesse kässo
täis said/ siis wisid nemmad tedda
lemma/ et nemmad tedda piddid
da ette seädina. (Nenda kui
käsustus on kirjotud: igga poeg
enema esmine laps on/ peab
le puhhats hütama.) Ja et nemmad
ohwri andma sedda möda / kui
da käsustus on dösdud: üks paar
tuikesst/ ehk kats Tuikeste poega
wata/ üks inimenne olli Jerusale
kelle nimmi Simeon/ ning se inim
olli dige ja Jummalakartlit/ ja om
raeli römo/ ja puhha Waim olli
peal. Ning temma olli kässo sama
hast Waimust/ et temma ei piddam
te enne surma näggema/ enne kui
piddi Issanda Kristust sama nägha

minna tulli se waimo läbbi Jummal
etta. Ja kui need wannemad sedda lap
kest Jesust senna Jummal kotta töid / et
nemmad temma Jummalale fotta töid / et
ombe järrele teggema: siis wottis tem
ma isse tedda omma kaenlasse/ ja kitis
Jummalat/ ja ütles: Issand/ niud las
da sinna omma sullast rahhus ärramin
a sinno sanna järrel. Sest minno
omad on sinno õnnistust näinud / mis
ma olled walmistanud feige rahwa
ähhes/ walgusfeks pagganad walgusta
ma ja sinno Israeli rahwa auks.

1.
Bata, sinno minneninne
arda Jummalat, ning te Temma tahmist röömsaste.

2.
Kui kulda puhhastab se kullaseppa tulli,
Deep riet puhtaks teeb; ni puhhastajaks olle
Dank' Jesus! üt: nes mind so waggi puhhastab,
et patto sündimisest mo sädä lahti saab.

Epistel Maddise Päwal. Apost. Teggud.
ram. I. 15-26 salmist sadit.
A neil päitwil toufis Peetrus ülles fest Jün
gritte feast, ja ütles: (agga sedda rahwa hulka
lli ähhes to-us liggi sädä peale kaksikümmend
waimo.)
ama, mis puhha Waim on enne ütelnud
Ea

Tarwete su läbbi Judast, kes juhatajaks sai
 kes Jeesust finniwõtsid. Sest temma olli meie
 ta arwatud, ja olli sesinnatse ammeti osa sama
 Sesamma on niud kül saatnud ühhe põllo
 üllekohtusse palgast, agga temma on ülle
 mahhakuffunud ja keskest löhki läinud, ja keit
 ma sissetond on wäljapuistetud. Ja se on
 sanud keikile, kes Jerusalemmas ellawad,
 et sesamma põld nende omma kele murde järrel
 takse Atebdamaks, se on: werre-pöld. Sesi
 lo-ramatus on kirjotud: temma ello-maia sago
 jaks, ja argo olgo sedda, kes seal sees ellab,
 teine sago temma ülleraatja ammeti. Siis
 üks neist mehhist, kes meie jures on olnud
 se aia, mil se Jeesand Jeesus meie seas sisse
 jaläinud, ja hakkanud Joannesse ristmises
 pärawani, mil temma meilt on ülleswoetud
 ma üllestousmisse tunnistajaks meiega sama.
 nemmad seadsid kaks ette, Joseppit kedda hää
 Parsabaks, kelle liignimmi olli Justus, ja Mat
 Ja nemmad luggesid ja ütlesid: Sinna
 keikide süddame tundja! näita ülles üht neist
 hest, kumma sinna olled ärrawallitsenud, et tem
 se tenistusse ja Apostlide ammeti osa piddi
 ma, kust Judas on ärratägganenud, et temma
 ma ennese paila piddi minnema. Ja nem
 heitsid liisko nende pärrast, ja se liisk langes
 tia peäle, ja tedda arwati nende ühhetest
 Apostli seffa.

Ewangelium Maddikse Päwal. Matt.

XI. 25-30 salmist sadit.

Sel aial wastas Jeesus ja ütles: Min-
 na tidan sind / Jeesa / taewa ja ma
 Jeesand / et sinna sedda tarkade ja moistlik-
 tude cest olled warjule pannud / ja olled sed-
 da wäetimile teada annud. Twest / Jeesa /
 sest se on nenda sinno mele pärrast olnud.
 Keit on minno kätte antud minno Jeesast /
 ja ütski mu ei tunne Poega / kui agga
 Jeesa / ja ütski ei tunne Jeesa / kui agga
 Poeg / ja kennele se Poeg sedda tahhab
 teada anda. Tulge minno jure keit / kes
 waerwatud ja koormatud ollete / ja minna
 tahhan teile hingamist sata. Wõdke en-
 neste peäle minno ikke / ja õppige minnust /
 et minna ollen tasfane / ja süddamest al-
 landik / siis leiäte teie hingamist ennese
 hingedele. Sest minno ikke on hea / ja
 minno koorm on kebia.

Epistel Maria Kulutamisse ehl Paast Ma-
 ria Päwal. Psala VII. 10-15 salmist
 sadit.

Sing Jeesand räkis weel Ahase wasto, ning
 ütles: Küssi ennesele tähte Jeesanda omma
 kummala käest, ehl süggawalt ehl üllerwelt; agga
 Ahase ütles: minna ei tahha mitte küsida, egga
 Jeesan.

Isfandat kiufata. Sepärrast ütles (Esa-
et kuulge teie Tawete suggu, welaks se teie
pistut on, et teie innimesi waewate, et teie
minno Jummalat tahhate waewada? Sepärrast
annab Isfand isse teile ühhe tähhe: Ennäl
neitsit saab káiina peäle, ja peab ühhe poia
toma, ja peawad temmale nimme pannema.
MÄRKE: woid ja met peab temma söma,
ni ta moistab kurja põlgada ja head ärrastada
seba.

Ewangelium Maria Zulutamisse ehe
Maria Pawal. Luk. 1. 26 - 38 salmist
sadi.

MAgga kuendamal kuul läkkitati
Raabriel Jummalast ühre siina
lilea-maal/ kelle nimmi oli Naarfaret/
he neitsi jure/ kes olli kihlatud ühhe
hega/ kelle nimmi olli Josef Tawete
ast/ ja selle neitsi nimmi olli Maria.
se Ingel tulli temma jure/ ja ütles:
kes sa olled armo sanud/ Isfand olgo
noga/ sinna õnnistud naeste seas.
ga kui temma tedda nähha sai/ ehma
temma temma fanna pärrast wägga
ra/ ja mõcles/ mä hārdune terretama
ne se piddi ollema? Ning se Ingel
temma wasto: ärra karda Maria/
sinna olled armo leidnud Jummalat

reff. Ja wata/ sinna pead káiina peä
le sama/ ja ühhe poia ilmale toma/ ja
sinna pead temmale nimme pannema
JESUS. Sessimane peab suur ollema/
ja teigeförgema poiaks hütama. Ning
Isfand Jummal tahhab temmale anda
temma isja Tawete au-järke. Ning
temma peab kui Kuningas wallitsema
Jakobi toia ülle iggaweste/ ja temma
Kuningrigil ei pea otša ollema. Agga
Maria ütles Ingli wasto: kuidas se peab
sündima? Sest et ma mehhest ei tea.
Ning se Ingel wastas ja ütles temmale:
Pühha Waim peab sinno peäle tullema/
ja teigeförgema wäggi sinno ülle war-
jama/ sepärrast peab ka se pühha/ mis
sinust peab sündima/ Jummalat Poiaks
hütama. Ja wata/ Elisabet sinno sug-
gulane sesanma on ka ühhe poiaga kái-
ma peäl omma wanna ea sees/ ja se on
temmal se kues ku/ kedda döldi siggima-
ta ollewad/ sest Jummalat jures ei olle
ühtegi asia woimata. Agga Maria üt-
les: wata/ siin on Isfanda ümmardaja;
mulle sündko sinno sama järrel. Ja se
Ingel läks temmalt ärra.

^{1.}
 Waat, mis immet kulutakse, Jummal innimeseks saad.
 Sedda lomaks nimmetakse, Kes ma-ilma ehitab.
 Jummal teeb, mis tootab, Eht kii aega wiivitab.

^{2.}
 Oh! panne tähhele, sa waene innimenne,
 Mis ütleb Raabriel, et waene neitsikenne
 Peab tooma ilmale, kes olnud iggawest,
 Kes peastab kurratisi, ka patto surma kaest.

Epistel Wilippuse ning Jacobuse Päwal.
 Ewes. II. 19-22 salmist sadil.

S Eparrast ei olle teie emnam woõrad ja
 lised, waid pühade feltsi-rahwas, ja
 mala koddakontsed, Apostlide ja Prohweetide
 peäle üleseehitud, kus Jesus Kristus isse
 kirwi on, selle sees keif se hone on kolkolide
 kaswab pühaks Jummal koiaks. Issanda
 Kelle sees ka teid ühtlase üleseehitakse Jummal
 honeks Waimo sees.

Ewangelium Wilippuse ning Jacobuse
 Päwal. Joan. XIV. 1-14 salmist sadil.

Ning temma ütles omma Jüngerite
 teie südda ärgo ehmatago
 kui teie Jummal sisse ussute/ siis
 teie ka minno sisse. Minno Issa ma
 mitto ello asfet. Kui se nenda ep olle
 ütlesin minna teile: minna lähhän
 asfet walmistama. Ning kui

ma piddi mahhasama / ja temma toi üh-
 he poia ilmale. Ning temma naabred
 ja suggulased kuulsid / et Issand omma
 hallastust olli sureks teinud temma was-
 to / ja ollid rõõmsad temmaga. Ja se
 sundis / et nemmad tullid kahheksamal
 päwal sedda lapsokest ümberleitama; ja
 nemmad nimmetasid tedda temma issa
 nimme peäle Sakarias. Agga temma
 emma wastas ja ütles: ei mitte / waid
 temma nimmi peab Joannes ollema.
 Ning nemmad ütlesid temma wasto: sine
 no sugguwõssa sees polle ütsti / kel se
 nane nimmi on. Agga nemmad näitsid
 täege temma Issa pole / kudda temma
 tahtis / et tedda piddi nimmetama? ning
 temma küsis ühhe lauakesse / ja kirjotas /
 ja ütles: Joannes on temma nimmi; ja
 nemmad keif pannid sedda immeks. Agga
 seddamaid peäsis temma su ja temma keel
 lahti / ja temma rätis ja kitis Jumma-
 lat. Ning kartus tulli keitide peäle / kes
 nende ümberkaudo ellasid / ja keif need
 asjad rägiti ärra keige Juda mägglise ma-
 sees. Ja keif / kes sedda kuulsid / pannid
 sedda omma süddamesse / ja ütlesid: mis
 peab seft lapsesf sama? ning Issanda käs-
 olli temmaga. Ning Sakarias tem-
 ma

ma Issa sai täis pühha Waimo/ kullu
enne ja ütles: Kidetud olgo Issand
raeli Jummal/ et temma on tulnud ka
ma/ ja ärralunnastamist saatnud om
rahwale; ja on meile ärratanud õnn
tusse sarwe/ omma sullase Lawete k
(nenda kui temma on rägitud om
pühha Prohwetide su läbbi/ kes ma
algimisest on olnud. Et temma meid
di ärrapeästma meie waenlaste k
ja keikide käest / kes meid wihtama
ning meie wannematte peäle hallas
ma/ ja omma pühha seadusse meie
letama se wande järrele/ mis ta on
nud meie isfale Abrahamile; ja
anda/ et meie/ kui ärrapeästetud om
waenlaste käest/ ilmafarmata te
piddime tenima pühhitsusses ja õig
temma ees keige meie ello aia. Ni
sinna lapsote / sind peab keigeförge
Prohwetiks hütama; sest sinna pead
fanda palle eel kätima temma teed
mistama / õnnistusse tundmist and
temma rahwale nende pattude and
andmisse sees; meie Jummalala süda
likko hallastusse läbbi, misga meid
tulnud katsma se rousminne kõrgek
paistma neile / kes istwad pimmedus

ja surina warjus/ ja meie jallad rahho
tee peäle seadma. Agga se lapsote kas
wis/ ja sai kangeks Waimus/ ja olli kõr
bes selle päwani/ kui temma ennast Is
raeli rahwale piddi näitma.

1.
Jummal teeb kül tõeks sedda, mis ta annust toostand,
temma põrab meie hädda, seks ta Pöeg meid lunnastand;
Wibi patto wasto saad, kui sa Jesust himmustad,

2.
End peäsimä patto seest so helde Jesus tulleb;
sin pallud hädda sees, so palwe temma kuleb,
ning rahho teie find ta wottab juhata,
et keige risti al woid wahhest puhkada.

Epistel Peetrusse ja Paulusse Päwal. Apost.
Teggud. rom. XII. 1-11 salmist sadil.

Agga sel aial wottis kuningas Herodes kätte
monnile sest koggodussest kirja tehha, ning
temma tappis ärra Jakobust Joannesse wenda mod
raga. Ning kui temma naggi, et se Juda rah
wa mele pärrast olli, siis hakkas temma ka Peet
rust kinnitotma; agga siis ollid hapnemata lei
bade pärowad. Ning kui temma tedda sai kinni
õstnud, heitis temma tedda wangi torni, ja an
dis tedda nelja neljandikko sõameeste kätte hoida,
ja tahtis pärrast Yasa pühha tedda rahwa ette tua.
Ning Peetrust peti kül wangis; Agga koggodus
sest tehti lõpmata palwet Jummalala pole temma
est.
Ning kui Herodes tedda tahtis wäljatua,
siis

siis maggas Peetrus sel õsel kahhe sõamehhe w
hel kahhes raud-ahhelas kinni, ja hoidjad ütlesid
hoidsid wangi torni. Ja wata, Jofanda
seisis seal, ja walgus paistis seal toas.
temma lbi Peetrusse külge, ja ärratas tedda
ja ütles: touse ussinaste ülles. Ning temma
helad langsid temma kätte peält mahha. Ning
Ingel ütles temma wasto: panne wõ wõle,
panne ommad kingad jalga, ja temma teggi
da. Ja se Ingel ütles temmale: panne ennest
selga, ja käi minno järvel. Ning temma
wälsa, ja käis temma järvel, ja ei teadnud
et se pidid tõssi ollema, mis Ingli läbbi sündis,
temma mõtles ennast näo näggenwad. Aga
nemmad esimesest ja teisest wahhist said läbi
nud, said nemmad raud-wärrawa ette, mis
lähkäh, se läks isse - ennest neile lahti. Ja
mad läksid wälsa ja käisid üht ulitsat möda
ja se Ingel lahkus seddamaid temmast ärra.
kui Peetrus ennestes hakkas jälle oiete mõt
ütles temma: nüüd tean minna tõeste, et
omma Ingli on läkitanud, ja mind on ärra
nud Herodesse käest ja teigest Juda - rahwa
misest.

Ewangelium Peetrusse ja Paulusse Pä
Matt. XVI. 13-20 salmist sadit.

Agga kui Jesus tuli Cesarea
pusse linna raiale / küssis temma
ma Jügrittelt ja ütles: tedda mind / in

messe Poega/need innimesed ütlewad olle-
wad? agga nemmad ütlesid: monned ütlesid
wad, et sa olled Joannes se ristia; agga teised/
Elias/ agga teised/ Jeremias/ ehk üks neist
Prophetidest. Temma ütles nende was-
to: agga tedda teie mind ütlete ollewad?
agga Simon Peetrus/ wastas ja ütles:
sinna olled se Kristus se ellawa Jummala
Poeg. Ning Jesus wastas ja ütles tem-
male: õnnis olled sinna Simon Jona
poeg/ sest lihha ja werri ep olle sulle sedda
mitte teada annud/ waid minno Jss/ kes
taewas on. Ja minna ütlen sulle ka: sinna
olled Peetrus/ ja se sinnatse kaljo peäle tah-
han minna ehitada omma foggodust/ ja
põrgo wärrawad ei pea sedda mitte woit-
ma/ ja minna tahhan sulle taewa-rigi
wotined anda / ja/ mis sinna ma peäl
kinniseud/ se peab taewas kinni seutud ol-
lema / ja mis sinna ma peäl peäs-
lad / peab ka taewas peästetud ollema.
Siis kälis temma ommad Jügrid/ et
nemmad ühhelegi ei piddand ütlemä/ et
temma on Jesus se Kristus.

Epistel Maria Batmaminnemisse ehk Sei-
na Maria Päwal. Rom. XII. 9-16 sal-
mist sadit.

Amastus olgo ilma kawwalusfeta -- -- --

--- -- -- -- -- kuid heitke ennast alland
 be selfsi. Wata 103 lehhe küljes.

Ewangelium Maria Katsmaminnemise
 Zeina Maria Päwal. Lul. I. 39-56
 salmist sadit.

Mõga neil päiwil toufis Maria lü
 ja läts ruttoga fenna mäggise
 le Juda liina. Ning temma tulli
 karia kotta/ ja terretas Elisabeti.
 se sündis/ kui Elisabet Maria terretas
 kulis/ et se laps temma ihhus hüppas.
 Elisabet sai tais pühha Waimo ning
 sendas sure healega/ ja ütles: õnnist
 olled sinna naeste seas/ ja õnnistud on
 no ihhositagu/ ja kust se mulle sünni
 minno Jsfanda emma minno jure tull
 sest wata/ kui sinno terretamisfe heäl
 no kõrwo sai/ siis hüppas se lapsfe
 ga rõmustes minno ihhus. Ning õnn
 on se, kes on uskud/ sest se peab tõcks
 ma/ mis temmale Jsfanda käest on
 dud. Ja Maria ütles: Minno hing a
 tab wägga Jsfandat/ ja minno waim
 wägga rõmus Jummalä minno õnn
 teggia pedle. Sest et temma on w
 nud omma ümmardaja allandusse pe
 sest wata/ sest aiaft kiitwad mind õnn

õige põlwe-rahwas. Sest mulle on suri
 asjo teinud se wäggew/ ja kelle nimmi püh-
 ka on. Ning temma hallastus on põlwest
 põlweni nende ille/ kes tedda kartwad.
 Temma on omma käewarrega suur wäg-
 ge üllesnäitnud/ temma on laiale pillanud
 neid/ kes uhked on omma süddame meles.
 Temma on mahhatoutanud wäggewaid
 au-jargedele peält ning allandikkud üllen-
 danud. Kennel nälg on/ neid on temma
 kätunud hea annettega/ ja rikkaid tühjalt
 arasaatnud. Temma on wastowot-
 nud omma sullase Israeli/ et ta pidid om-
 ma hallastust mele tulletama iggaweste/
 (nenda kui temma on rõginud meie wan-
 nematte wasto / Abrahamile ja temma
 temnele.) Agga Maria jäi temma jure
 liggi kolm kuud/ ning läts taggasi om-
 ma kotta.

1.
 Tõhho ial Jhesus tulleb, fenna toob ta rõmustust,
 Edda iggalks käl tunneb, kel ta annud walguetust:
 Et on õnnis ilma peäl, ning ka taewas üllewel.

2.
 Eä hästi maddalaks, ja ärra minne kõrgeks,
 misse arm ning õn siis sinule saab selgeks;
 kes uhkust armastab, ei nä se middagi,
 keil palwed, kütused ei maksa ühtegi.

Epistel Jakobusse Päwal. Rom. VII.
28-39 salmist sadit.

Agga meie teame, et keik heaks tulleb
kes Jummalat armastawad, kes temma
nepetud nou läbbi on kutsutud. Sest kedda
ma enne on ärratunnud, neid on temma fa
seädnu, et nemmad peawad ollema temma
nõo sarnatsed, et temma pidbi ollema se esime
sündinud mitine wenna seas. Agga, kedda
ma on enneseadnu, neid on temma ka kuta
ning kedda temma on kutsnu, neid on tem
ka digeks teinud, ning kedda temma on digek
nud, neid on temma ka auustanud. Mis
meie müüd senna jure ütles? ons Jummal
eest, kes woib meie wasto panna? kes omma
Poialegi ep olle arwo annud, waid on
meie keikide eest ärra-annud, kuis ei peaks
ka temmaga meie keik kinkima? kes woib
mala ärrawallitsetutte peäle süüd tõsta?
mal on, kes digeks teeb. Kes se, kes woib
famoista? Kristus on, kes surnu, ning mis
ennam, kes ka üllesärratud, kes ka on
parramal kael, kes ka meie eest pallub. Kes
meid lahjutada Kristusse armastusfest?
ehk ahkastus, ehk takkafusamine, ehk nõu
allastus, ehk hädda, ehk moõk? (nenda k
tud on: sinno pärrast tappetakse meid keige
wa. Meid arwatakse lambuks, mis peab
petama.) Agga selle keige sees same meie mo
kül selle läbbi, kes meid on armastanud.
minna ollen se peäle julge, et egga surm, egga

Agga Ingli, egga Würstid, egga wäggewad, eg
neid asjad mis praego on, egga mis tullewad;
egga kõrgus, egga sügawus, egga ükski mu loom
woi meid lahjutada Jummal armastusfest,
mis on Jesusse Kristusse meie Isanda sees.

Ewangelium Jakobusse Päwal. Matt. XX.
20-23 salmist sadit.

Mis astus Sebedeusse poegade em
ma temma (Jesusse) jure omma
poega / kunnardas ja pallus temmalt
müüdagi / agga temma ütles temma
wasto: mis sa tahhad? temma ütles
temmale: kassi needsinatsed minno kaks
poega istuda / teist sinno parrema / ja
teist pahhema pole sinno kunningrikis.
Agga Jesus wastas ja ütles: teie ei tea
mitte / mis teie pallute / kas teie woite kedda
karrikast jua / mis minna pean joma / ning
se ristimisega enmast lasta ristida / misga
mind peab ristitama? nemmad ütlesid
temma wasto: jah woime. Ja temma
ütles neile: minno karrikast peate teie kül
joma / ja se ristimisega / misga mind ris
titakse / peab teid ristitama: agga minno
parrema ja minno pahhema polel istuda
ep olle minno kaks teie anda / waid
temmele se on walmistud minno Isast.

kes tenib? efs se/ kes laudas istub?
 minna ollen kesi teie seas nenda
 kes tenib. Agga teie ollete need/ kes
 no jure jänud minno kiusatuste sees.
 ga minna sean teile se kunningrigi/
 kui minno Jēsa fedda mulle on seä
 et teie peate söma ning joma minno
 das minno kunningrikis/ ja istma jär
 peäl/ ja kabheteistkümne Israeli
 arro peäle kohhut moistma.

Epistel Matteusse Päwal, 1 Kor. XII

4. 11 salmist sadit.

Wata 195 lehhe külges.

Tül armo-annid on mitmesuggused, agga
 ma tahhab.

Ewangelium Matteusse Päwal. Matte
 9. 13 salmist sadit.

Sing kui Jēsus seält ärraläks/
 temma ihhe iniminesse tolli
 istwa/ Matteus nimuni/ ja ütles
 wasto: kái minno järrel. Ja tem
 tōusis ülles ja läts temma järrel.
 sindis/ kui temma (Matteusse) kolas
 ja pattusid/ ja istfid senna lauda

temma Jüngerittega. Ja kui Bariserid
 da näggid/ ütlesid nemmad temma
 Jüngerittele: mis pärrast sööb teie õppetä
 kolneride ja pattustega? agga kui Jē
 da fedda kulis/ ütles temma nende was
 ta: neile/ kes terwed on/ ep olle arsti tar
 wis/ waid haigedele. Agga minge ja õp
 pite/ mis se on: minna tahhan hallas
 tust/ ja mitte õhwri/ sest minna ep olle
 tulnud õgid waid pattusid pattuspõdr
 misse pole kutsma.

Epistel Mihkli Päwal. Joan: Ilmutamis
 sam. XII. 7-12 salmist sadit.

Jēda tōusis taewas. Mihkael ja temma
 Inglid sõddisid lendwa maos wasto, ja se len
 ma maddo sõddis ja temma Inglid, ja nemmad
 ja saand woimust, ja nende asfet ei leitud mitte
 taewast. Ja se suur lendaw maddo
 heideti wälja, se wanna us, fedda hütaks kurras
 ja sadanaks, kes keil ilma-maad ärraeksitab,
 heideti ma peäle, ja temma inglid heideti
 taewas. Ja minna kuulsin sure heäle,
 se kunningriik meie Jummal, ja se melewald
 temma Kristusse pärralt sanud. Sest et maha
 detud on meie wendade peälekaebaja, kes nende
 kaebab meie Jummal ees õõd ja päwa.
 neesannad on tedda ärrawoitnud Talle werre
 pärrasi,

párrast, ja omma tunnustusse sanna párrast, ja
 lei omma ello mitte armastanud surman.
 párrast olge wägga rõõmsad, taewad, ja teie
 nende sees ellate.

Ewangelium Miheli Päwal. Mat.
 XVIII, 1-11 salmist sadik.

S Elsammal tunnil tullid Jüngerid
 susse jure/ ja ütlesid: kes on küll
 rem taewa ritis? Ning Jeesus kutsus
 lapsokesse ennese jure/ ja panni sedda teis
 nende keskele/ ja ütles: tõest minna
 teile: kui teie ei pöra ümber/ ja ei sa
 need lapsokessed/ siis ei sa teie mitte
 wa-riki. Kes nüüd isse-ennast allandab
 sefinnane lapsoke/ se on se surem taewa
 kis. Ning/ kui kegi ühhe nisugguse laps
 se minno nimnel wastowortab/ se wasto
 mind wasto. Agga kes pahhandab
 neistsinnatsist pissokessist/ kes minno
 uskwad/ sel on parrem/ et westi-kiwini
 ma kaela peaks podama/ ning tedda
 upputadama süggawama merre k
 Hädda ma-ilmale pahhanduste pä
 Pahhandusfed peawad küll tullema/ ja
 hädda selle innimessele/ kelle läbbi
 handus tulleb. Agga kui sinno käsi
 sinno jalg sind pahhandab/ siis rai

erra ning heida ennesest ärra; parrem
 on sul/ et sinna jallota ehk wiggane ello
 isse lähhäd/ kui et sul kaks kät ehk kaks
 jalga on/ ja sind iggawesse tüllesse heide-
 takse. Ja kui sinno film sind pahhandab/
 tisu tedda wälja/ ning wista ennesest ärra;
 ra; parrem on sul/ et sinna ühhe filmaga
 ello isse lähhäd/ kui et sul kaks filma on/
 ja sind pörge tüllesse heidetakse. Katske/
 et teie mitte üht neistsinnatsist pissokessist
 ärra ei põlga: sest minna ütlen teile/ et
 need Jüngerid taewas allati näwad min-
 no Jeesa palge/ kes taewas on. Sest in-
 nimesse Poeg on tulnud õnsaks teggema/
 mis on ärrakaddunud.

1.
 Sisse ennast, innimenne; Ärra anna pahhandust
 teetele, ei wannadele, Doua takka pühitsust,
 et ta omma elloga Rahwast woiksid parrata.

2.
 Saglikesi on se armolinne Jummal
 annud hoidiaks; fesi ärra olle rammal,
 ärra aja sa neid ärra pattoga,
 wad katsu, et so jure jäwad löpmata.

Epistel Simona Juda Päwal. 1 Peetr.
 I, 3-9 salmist sadik.

Sammal ja meie Jeesanda Jeesuse Kristusese Jeesa
 sa olge kiderud, kes omma sure hallastusese
 pär

pärrast meid ueste on sunnitunud ellawaks
 seks Jესuse Kristusse ülestoumisses läbbi
 ühheks pärrandusseks, mis ei woi hukka
 egga rojaseks sada, egga ärranärtfida, mis
 on tallele pandud meile, kedda Jummal
 usso läbbi hoitakse õnnistusseks, mis
 et se peab ilmuma wiimsel ajal, mil teie
 eõmsad ollema, kes teie nüüd pissut (kui
 rois lähjáb) kurtwad ollete monnesarnaste
 tuste sees. Et teie usk, kui se saab katsutud
 leitama paljo üllema ollemast kui kuld, mis
 ja siiski tulles katsutakse, kitusseks ja
 auustamisseks, kui Jესus Kristus ilmub.
 da teie ei olle näinud, ja siiski armastate,
 se teie nüüd usute, eht teie tedda nüüd
 nä, ja ollete wägga rõõmsad kalli rõõmoga
 ükski ei woi üllesragida, ja sate omma
 fátte, se on hingede õnnistust.

Ewangelium Simona Juda Päwal.
 XV. 17-21 salmist sadit.

Sedda käsfin minna teile / et teie
 teist armastate. Kui ma-ilm
 wihtab / siis reädke / et temma mind
 teid on wihtanud. Olleksite teie
 mast / siis armastaks ma-ilm omma;
 et teie ma-ilmast ep olle / waid
 ollen teid ma-ilmast ärrawallitfenud.
 pärrast wihtab teid ma-ilm. Mõrdetega
 fanna peäle / mis minna teile ollen ütrel

ullane ep olle surem kui temma Jესand.
 Ons nemmad mind takkakiusunud / siis
 kiusawad nemmad teidki takka; ons nem-
 mad minno fanna piddanud / siis peawad
 nemmad teiegi fanna. Agga sedda keit te-
 woad nemmad teile minno nimme pärrast /
 sest et nemmad tedda ei tunne / kes mind
 on läkkitanud.

~~~~~
 Ebrae-rahw. ram. XII. Peat. 1. ning 2. salmis.

Spärrast meiegi / et meil ni
 suur hulk tunnistajaid meie
 ümber on / pangem mahha keit
 koormat ja sedda patto / mis kow-
 wamate meie ümber seisab / ja jooskem
 kannatusse läbbi sedda woido-
 jooskumist / mis meie ette seätud /
 ja wadagem
JEEUSE peäle /
 kes meie usso
 üllemsaatja ning Lõppetaja
 on.

☩) ○ (☩

tahhan minna tedda teie kätte ärra-anda. Kui nemmad sedda kuulsid, said nemmad rõõmsid ja pakkusid temmale kolmkümmend hõbbetükki. Temma tootas sedda, ja sest aiast otsis temma rasti aega, et ta tedda neile woiks ärra-anda tülilita.

Agga enne Pasa pühha, kui Jesus teadis temma tund olli tulnud, et temma siit maailmast piddi ärraminnema omma Jäsa jure, otsesega temma olli armastanud ommaksed, kes maailmast nenda on temma neid armastanud otsani.

Kui õhto-sõma-aeg ka olli, (kui kurrat jo olli Sionna poia Iskarioti süddamesse annud, piddi tedda ärra-andma) ja Jesus teadis, et keif temma kätte olli annud, ning et temma malast olli tulnud ja Jummalala jure läks: siis sis temma õhto-sõma-aiast ülles, ja panni omma ded mahha, ning wottis ühhe rättiko ning ennese ümber. Pärast wallas temma wot pekki sisse, ning hakkas Jüngritte jalgo pesma ning se rättikoga kuuwatama, mis temma olli seutud. Siis tulles temma Simona russe jure, ning temma ütles temma wasto: sand, sinmaks minno jalgo pesfed? Jesus ning ütles temma wasto: mis minna teen, ei tea sinna niid mitte, agga pärast sedda sinna teada sama. Peetrus ütles temma ellades ei pea sinna minno jalgo pesfema. wastas temmale: kui minna sind ei pesse, olle sul osfa minnoga. Simon Peetrus temma wasto: Jäsand, ei mitte ükspäin

no jalgo waid ka käsi ning pead. Jesus ütles temmale: kes pestud on, sellel ep olle tarwis mund kui jalgo pesta, sest temma on ülleültse puhhas, ning teie ollete puhtad agga mitte keif, sest temma teadis, kes tedda piddi ärra-andma; sepärast ütles temma: teie ep olle keif puhtad.

Kui temma niid nende jalgo sai pesnud, ja omma rided wotnud, siis istus temma jälle mahha ja ütles nende wasto: kas teie teate, mis minna teie ollen teinud? teie hüate mind: õppetaja ja Jäsand! ning ütlete diete, sest minna ollen se. Kui niid minna se Jäsand ning se õppetaja teie jalgo pesnud, siis peate teie ka teine teise jalgo pesma: sest ühhe õppetuse märgi ollen minna teie annud, et ka teie nenda tete, kui minna teie ollen teinud. Edest, tõest minna ütlen teile: sullane ep olle mitte surem kui temma Jäsand, egga Apostel jurem kui se, kes tedda on läkkitanud. Kui teie sedda teate, õnsad ollete teie, kui teie sedda tete. Minna ei ütle teist keikist; minna tean, sedda minna ollen ärrawallitsenud, waid sepärast, et se piddi tõeks sama: kes minnoga leiba sööb/õest aiast ütlen minna teile: enne kui se surnib, et kui se saab sündinud, teie usute, et minna se olen. Edest, tõest minna ütlen teile: kes wasto wottab, kui minna keddagi läkkitan, se wottab mind wasto, agga kes mind wastowottab, se wottab tedda wasto, kes mind on läkkitanud.

Kui Jesus sedda sai ütelnud, sai temma kuremaks waimus, ning tunnistas ja ütles: tõest,

töest minna ütlen teile, et üks teie feast mind annab. Siis waatsid need Jüngrid teine teile mi ning ollid kahhe wahhel, kenneft temma pidid gima. Agga Jesusse fülles olli maas laudast temma Jüngrittest, fedda Jesus armastast, pole niid löi Simon Peetrus peaga, et tem piddi fulama, kes se kül piddi ollema, kenneft ma räkis. Agga sesimane lastis ennast rinna peäle, ning ütles temma wasto: kes se on? Jesus wastas: se on sesamma, le minna fedda pallokest siselastan ja Ning temma fastis fedda pallokest sisse ja fedda Judale Simona poiale selle Iskariotile se pallokesse järrele läks se sadan temma sisse. ütles Jesus temmale: mis sa teed, fedda te maas istusid, mi sparrast temma fedda maas istusid, mi sparrast temma fedda ütles: sest monned mötlesid, et Judas läks se olli, et Jesus temmale piddi üttema: osta tarwis on pühhiks, ehk et temma waestele gi piddi andma. Kui temma niid pallokest wotnud, läks temma feddamaid wälja, agga kui temma niid olli wäljalainud, ütles niid on se immesse Poeg auustud, ning mal on temma sees auustud. Dns temma sees auustud, siis auustab tedda ka mal isse-enneses, ning auustab tedda pea.

Lapsokessed, minna ollen weel ürrikeses, üks teie jures, kül teie otsite mind, ning minna Juda-rahwa wasto ollen ütelnud: minna lähän, senna ei woi teie mitte tulla,

ken minna niid teile fa. Uut kässo-sanna an- ma, nenda kui minna teid ollen armastanud, et teie ka teine teist peate armastama. Sessammaft tundwad feif, et teie minno Jüngrid ollete, kui teie teine teist armastate.

Simon Peetrus ütles temma wasto: Jesand, kuhho sa lähäd? Jesus wastas temmale: kuhho minna lähän, ei woi sa niid mitte minno järrel käia, agga pärrast pead sa mo järrel käima. Peetrus ütles temma wasto: Jesand, miks ma niid ei woi sinno järrel käia? minna tahhan omma hinge sinno pärrast anda. Jesus wastas temmale: tahhad sinna omma hinge minno pärrast anda? töest, töest, minna ütlen sulle: kül ei woi mitte enne, kui sinna mind jo kolmkorda saad wotajalanud.

Agga esimeses hapnemata leibade päwal, mil nemmad Pasa talle tapsid, tullid need Jüngrid Jesusse jure, ning ütlesid temma wasto: kus sa tahhad, et meie peame minnema ning sulle walmistama, et sa Pasa talle woid süa? Ning temma läkitas üks ommast Jüngrittest Peetrust ja Joannest, ning ütles: minge ja walmistage meie Pasa talle, et meie söme, agga nemmad ütlesid temmale: kus sa tahhad, et meie walmistame: agga temma ütles neile: minge liina, ja wata, kui teie senna sisse tullete, siis tullete teie wasto üks in- minne, kes ühhe wee-krusi kannab, käige temma järrel seal koias, kuhho temma sisse lähäd, ja üt- teie selle koiä issandale: se õppetaja ütles sulle: min-

minno aeg on liggi: minna tahhan sinna
Pasa pühha piddada omma Jüngeritega; kus
se wõraste tubba, kus ma sedda Pasa talle
ma Jüngeritega woin süa? Ning sesamma
teile üht suurt ehitud tubba, mis walmis
seäl walmistage meile. Ning need Jüngerid
gid nenda, kui Jesus neid olli käsknud, läksid
ning tullid liina, ja leidsid nenda, kui temma
le olli ütelnud, ja walmistasid Pasa talle.

Agga kui õhto sai, tulli temma nende kahhe
kümnega femna, ning kui se tund tulli, istus
ma mahha laua jure, ja need kaksteiskümne
posslit temnaga. Ning temma ütles nende
to: minna ollen süddamest iggatsenud se Pasa
teiega süa enne kui minna kannatan. Sest
na ütlen teile: et minna sest ennam mitte
kunni keik saab sündinud Jummalala riikis.
kui temma karrikast sai wotnud, tännas tem
ja ütles: wotke sedda, ja jaggage ennestele,
minna ütlen teile, et minna ei jo mitte sest
wiljast, kunni Jummalala riik, tulleb sest päwast
kui minna sedda teiega ueste joon minno Jesu

Ning kui nemmad laudas issid ja söid, ütles
sus: tõest minna ütlen teile, üks teie seast
minnoga sööb, annab mind ärra. Ning
mad said wägga kurwaks, ning hakkasid iggats
nende seast järrestikko üttema temma wasto:
sand, minnaks se ollen? ja teine jälle: min
se ollen? agga temma wastas ja ütles neile:
neist kahheststeiskümnest, kes minnoga kät waga

le pistab, se annab mind ärra. Se innimesse
Poeg lähhab kül ärra, nenda kui temmast on kir
kerud, agga hädda selle innimesele, kelle läbbi se
innimesse Poeg ärra-antakse, hea olleks tem
male, et se innimenne ei olleks sündinud. Siis
wastas Judas, kes tedda ärra-andis, ja ütles:
minnaks se ollen, Rabbi? temma ütles temma
wasto: olled, jah!

Agga kui nemmad söid, wottis Jesus leiba/
õnnistas ja murdis, ning andis neile Jünger
ritele/ ja ütles: wotke, söge/ se on minno
õho/ mis teie cest antakse/ sedda tehke min
no mälestusseks. Selsammal kombel wot
tis temma ka se karrika pärrast õhto, sõma
aga/ tännas ja andis neile, ja ütles: joge
teit seält seest/ ja nemmad joid teit seält seest.
Ning temma ütles neile: sesinnane karrikas
on se uus seädus minno werre sees/ mis mit
me cest ärrawallatakse pattude andeks and
misseks; sedda tehke/ ni mittokord/ kui teie
sedda jote/ minno mälestusseks. Agga tõest,
minna ütlen teile, et minna ei wotta mitte sest aiast
sesinnastest winapu wiljast jua sest päwast sadik,
kui minna sedda uut teiega joon minno Jesu rikis.

Siiski wata! minno ärra-andja käsfi on min
noga laua peäl. Ning se innimesse Poeg lähhab
kül, nenda kui on seätud; hädda siiski selle inni
mestele, kelle läbbi tedda ärra-antakse. Ja nem
mad hakkasid teine teise käest küsüma, kes se kül
nende seast piddi ollema, kes sedda piddi teggema.
Agga nende seas tousis ka se riid, kes neist pid
di

di suremaks arvatama; agga temma ütles nõu pagganatte kunningad wallitsewad nende üle, kes nende peale wõimust wotwad, neid hütaks molikkuks Jssandaks, agga teie mitte nenda, se surem teie seast olgo kui se norem, ja se ütles se, kes tenib. Sest kes on surem, se, kes laudastub, woi se, kes tenib? eks se, kes laudas istub, agga minna ollen kesi teie seast, nenda kui se tenib. Agga teie ollete need, kes minno jure nud minno kiusatuste sees. Ja minna sean se kunningrigi, nenda kui minno Jssa sedda ma le on seadnud, et teie peate sõma ning joma minno laua jures minno kunningrigis, ja istma jure de peäl ning kahheteistkümnne Israeli sou-awo peale kohhut moisisma.

Agga se Jssand ütles: Simon, Simon, sina, sadanas on teid wägga püüdnud sõluda nisso; agga minna ollen sinno eest pällunud sinno usk ei pea ärralõpima, ja kui sa pärrast se ümberpöörnud, siis kinnita omnad wenna. Agga temma ütles temmale: Jssand, minna olen walnis sinnoga ni hästi wangi kui sinna minne-na. Agga temma ütles: minna ütlen sinna Peetrus kuf ei laula mitte tänna enne kui sinna kolmford saad ärrasalganud, et sinna mind ei tulla.

Ning temma ütles nende wasto: Kui minna teid ollen läkkitanud kufrota ja paunata, ja te gita, ons teil middagi waia olnud? agga nemma ütlesid: ei ühtegi. Siis ütles temma neile: agga nemma gita, kannel kufkur on, se wõtko sedda, nemma sammoti ka pauna, ja kannel ep olle, se niiga

omma kue ja ostko moõga; sest minna ütlen teie, et ka se weel minnule peab sündima: temma on ütleskohustuste seffa arwatud, sest ka sel, mis minna on kirjotud, on ots. Agga nemmad ütlesid: Jssand, emmä! siin on kaks moõka, agga temma ütles neile: küi on.

I.

Ja kui nemmad Kristusse laulo said laulnud, läks Jssus wälja omma kombe pärrast ille Riidroni jõe allimäele, agga temma Jüngrid käisid ka temma järel senna paika. Siis ütles Jssus nende wasto: selsinnatsel õsel wottate teie keif ennast minnust pahhandada; sest kirjotud on: ma tahhan sedda koma koma, ja karja lambaid peab laiale pillata; agga pärrast, kui minna saan illestõusnud, siis tahhan minna teie eel minna Kalilea-male. Agga Peetrus kostis ja ütles temma wasto: ehk ka keif peaksid ennast sinnust pahhandama, ei minna temma ennast wolegi pahhandada. Jssus ütles temma wasto: tõest minna ütlen sulle: tänna selsinnatsel õsel, enne kui kuf saab kaksford laulnud, ütles weel mind kolmford ärra. Agga Peetrus ütles weel ennast pealegi temmale: ehk ma sinno gita; nendasammoti ütlesid ka keid need Jüngrid, Siis tulli Jssus nendega ühhe moisa, mis hüwõtte Ketsemaneks, seal olli üks aed, senna sisse läks Jssus ja temma Jüngrid. Ning kui temma senna tulli, ütles temma omma Jüngritte wasto: kate seie mahha, kinni minna saan senna läinud ja

ja luggenud; luggege ka teie, et teie kiusatuse ei sa. Ja temma wottis ennesega Peetrust ja Krobust ja Joannest, neid kaks Sebedeuste ja ja hakkas kurwaks minnema, wägga wärrisem abhastadama. Siis ütles temma nende minno hing on wägga kurb surmani, jäge walwage minnoga.

Ning temma isse lakus neist ärra, läks emale, ni kaugele, kui kirowiga woib süsta, ja ges esmalt põlwele, pärrast omma palle peäle maale mahha, ja lugges, et kui se woiks olla, temmast piddi mödaminnema, ja ütles: minno Jäsa! sinna woid keik tehha, kui se olla, ning sa tahhad, siis wotta se karrikas must ärra, agga ommeti mitte, mis minna tahwad mis sinna tahhad. Ning temma tuli jügritte jure ja leidis neid maggamast, ja ütles: russe wasto: Simon, maggad sa? eks sinna suda ühhe tunni minnoga walwada? walwage palluge, et teie kiusatuse sisse ei sa; se wain on walawis, agga se lihha on nõdder.

Ea läks temma teistforda ärra, lugges ja minno Jäsa! kui se sinne karrikas ei woi munda must möda miina mudo kui minna sest ei sa, siis sind ko sinno taheminne. Ning temma tuli jüdis neid ta maggamast, sest nende silmad olid sed unnest, ja nemmad ei teadnud mitte, mis temmad temmale piddid wastama. Ning temma jättis neid, ning läks ta ärra, ning lugges teistforda, ja räkis need sammad sannad. Agga Jügel taewast näitis ennast temmale, ja

Wada. Ja kui temma surmaga olli woitlemas, allus temma Jummalat kangeminne. Agga temma biggi olli kui werre pisarad, need langsid temma peäle. Ning temma toufisis ülles Jummalat kallumast, ning tulli omma Jügritte jure, ja leidis neid maggamast kurwastuse pärrast, ja temma ütles nende wasto: maggabe weel peäle ning hingel: mis teie maggate? kui sest saab. Wata, se wain on joudnud, ja se innimese Poeg antaks arwama potuste kätte. Touse ülles, lätki ärra. Wale minno ärraandja on liggi tulnud, ja palluge, et teie kiusatuse sisse ei sa.

Agga Judas, kes tedda ärra-andis, teadis ka teie paita, sest et Jäsus saggedaste fenna omma Jügrittega olli koftotulnud. Ja seddamaid, kui Jäsus alles räkis, wata siis tulli Judas üks neist karristeistkünnest. Kui temma nüüd ennese jure teadnud se hulga, ja nende üllema Preestride ja Pörriseide ja kirjatundjatte ning wannematte kallast, kais temma nende eel, ja tulli fenna lühtide, wain nüüd moofade nuiade, ning soa-riistadega. Jäsus teadis teie, mis temma peäle piddi tullema, läks temma wälja, ning ütles nende wasto: tedda teie ofsite? nemmad wastasid temmale: Jäsus! Naatsarettist. Jäsus ütles neile: minna ollen se. Agga Judas, kes tedda ärra-andis, seisis ka nende jures. Kui nüüd Jäsus neile ütles: minna ollen se, siis läksid nemmad tagga ja langsid mahha. Siis küsis temma neilt ta: tedda teie ofsite? agga nemmad ütlesid: Jäsus! Naatsarettist. Jäsus wastas: minna ollen teie üttele.

Ka-irva jure, kuhho feif üllemad. Preestrid, ja jatumdjad, ja need wannemad ollid kofkotulnud. Agga Simon Peetrus käis kaugeft Jesuse rel se üllemad. Preestri koiast sadit, ja üks teine ger temmaga; agga sefanna Jünger olli üllemad. Preestriga tuttav, ja läks Jesusega üllemad. ri kotta, agga Peetrus seisis wäljas ukse ees. läks se teine Jünger, kes üllemad. Preestriga olli, wälja ja räkis uksehoidjaga, ja wiis Preestrisse se üllemad. Preestri kotta.

Agga need fullased ja teenrid seifid ning suttetuld teinud kesket kotta, et külm olli, ning jendasid ennast. Agga Peetrus seisis nende ja sojendas ennast, ning temma istus tege ühhes mahha ning sojendas ennast tulle et temma sedda otfa pididi nähha sama. Agga se üllemad. Preester küsis Jesusest Jüngeritte ja temma õppetuse pärrast. Sus kostis temmale: minna ollen julgestunud selle ma-ilmale, minna ollen ikka õppetuse foggodusse ja Jummalale koiast, kuhho keifid fusti Jüda-rahwas kofkotulled, ja sallaja minna ühtegi rägimud. Mis sa mult küsisi neilt, kes kuulnud, mis minna neile rägimud; wata, need teadwad, mis minna rägimud. Agga kui temma sedda sai ütled, löi üks neist teenridest, kes seäl jures seifid fust keppiga ning ütles: nendaks sinna üllemad. Preestrile wastad? Jesus kostis temmale: ma kirjaste ollen rägimud, siis tunnistada sedda ja ollowad; agga kui ma hästi ollen rägimud,

mind lööd? (agga Hannas olli tedda läkitanud koiastatud üllemad. Preestri Ka-irva jure.)

Agga need üllemad. Preestrid ja need wannemad ja feif se suur kohhus otfisid waltetunnistusse wasto, et nemmad tedda pididid surma kotta, ja ei leidnud mitte, ja ehk kü paljo waltetunnistusse mehhi ette tullid, ja paljo waltetunnistusse ühhesüggused, ja nenda ei leidnud nemmad wasto. Agga wiimaks tousid ülles ja kaks waltetunnistusse meest ette, ja tunnistusse waltet temma peäle, ja ütlesid: meie olleme tedda ütleswad: minna woin ja tahhan Jummalale kotta, mis kättega on tehtud, mahkuda, ja kolme päwaga teise üllesehitada, ja ei olle mitte kättega tehtud. Ja nendagi ei leidnud nende tunnistusse ühhesüggune.

Ming se üllemad. Preester tousis ülles nende kes, ja küsis Jesusest, ja ütles temma wasto: mis sa middagi wasto? mis tunnistawad need sinna wasto? agga Jesus jäi wait, ja ei nemmal middagi. Ja se üllemad. Preester küsis: mis sa ütlesid, ja ütles temma wasto: minna wannemad sind selle ellawa Jummalale jures, et sinna ütled, kes sinna olled se Kristus, se Jummalale Poeg: sinna olled se Kristus selle kiderud wasto ollen. Dmmeti ütlen minna teile: sest aiaf ma näggema immimesse Poia istwa Jummalale wäe parremal kael ning tullewa taewa pilwedega.

wedega. Siis Kristus se üllem. Preester on
 rided lõhki ning ütles: temma on Jummatat
 nud, mis meil enam tunnistusse meh
 wis on? wata nüüd ollete teie temma
 teotamist kuulnud, mis teie arwate? agga
 mad moissid feif kohhut, et temma pidid
 wäärt ollema.

Siis hakkasid monningad temma filmi
 ma, ja temma filmad kinnikatma, ja tedda
 fikaga lõma ja temma wasto ütles: me
 meile Kristus, kes se on, kes sind löi? Ja
 lasid löid tedda leppidega.

Ning kui Peetrus al koias olli, siis tuli
 neist üllema. Preestri tüdrokuiist seuksehoibja
 gi tedda tulle äres istwad, ja tulli temma ju
 kui temma tedda näggi ennast sojendamad
 temma üksi filmi temma peäle, ja ütles
 wasto: ja sinngagi ollid se Naatsaretti
 Kalileamaalt; agga temma salgas tedda ära
 ees, ning ütles: naene, minna ei tunne
 moistagi, mis sarägid.

Agga Simon Peetrus seisis ja sojendas
 alles, ja läks wälja oue, ning kuf laulis.
 rikesse aia pärrast, kui temma jälle wärrast
 läks, näggi tedda üks teine jälle, ja hakkas
 nende wasto, kes seal ollid ning seifid: se
 olli ka se Naatsaretti Jesussega; ja Peetrusse
 sinna olled ka nende seast. Siis ütlesid need
 seäl seifid, temma wasto: üks sinna ka ollid
 ma Jungritte seast? agga temma salgas

wandega ning ütles: innimenne, ei ma olle, min
 na ei tunne sedda innimest.

Ja ühhe ürrikesse aia pärrast liggi ühhe tunni
 aga wahhet kinnitas sedda üks teine, ja ütles:
 me wolest, ka sesinnane olli temmaga, sest temma
 on Kalileamaamees. Siis tullid temma juure need,
 kes seal seifid, ja ütlesid ta Peetrusse wasto: tõest,
 sinna olled ka nende seast, sest sinna olled Kalile
 amees, ja sinno keel käib sedda wisi, ning tun
 netaab sind ülles. Siis ütles üks neist üllema
 Preestri sullasist, kes selle suggulane olli, kelle kõr
 ma Peetrus olli ärrarainud: üks minna sind
 temmaga näinud aedas? Siis salgas Peetrus
 ta, ning ütles: innimenne, ei ma moista, mis sa
 ütled. Siis hakkas temma ennast wägga ärra
 ma ning wandma: ei ma tunne sedda inni
 mest, kellest teie rägite. Ja seddamaid, kui tem
 ma alles wälis, laulis kuf teiskorda. Ning se
 wärand pöwis ennast ümber, ja watis Peetrusse
 peäle: siis tuli Jssanda sanna Peetrusse mele, kui
 ta temma wasto olli ütelnud: enne kui kuf kaks
 kord laulab, salgad sinna mind kolmkord ärra.
 Ning temma läks wälja ja nuttis ärdaste.

Agga need mehhed, kes Jesust kinnipiddasid,
 seifid ja pekfid tedda, ja nemmad katsid tedda
 löid tedda wasto filmi ja küsisid temmalt, ja
 ütlesid: moista meile, kes se on, kes sind löi? ja
 wasto.
 Agga warsi warra homiko, kui walge sai, tullid
 need wahwa wannemad, need üllemad Preestrid,

ja need kirjatundjad kofko, piddasid nou
wasto, et nemmad tedda piddid surma
ja wisid tedda ülles omma sure kofko ette,
sid: olled sinna se Kristus? ütles meile.
temma ütles neile: kui minna teile peaksin
ei ussu teie polegi; agga kui minna ka peaksin
sinna, siis teie ei wasta mulle polegi, egga
mind lahti. Gest aias peab se iminnesse
tuma Jummalala wäe parvamaal kael. Agga
mad ütlesid keil: olled sinna siis se
Poeg? agga temma ütles nende wasto: teie
te, sest minna ollen se. Agga nemmad
mis meil ennam tunistust tarwis on, sest
leme isse temma suust kuulnud.

III.

Ming keil se hull toufis ülles ja siddusid
ja wisid tedda Ka-ima jurest kofko kotta
ette, ja andsid tedda Pontsiusse Pilatusse
litseja kätte; agga se olli warra.

Kui niud Judas näggi, kes tedda olli ärra-
nud, et temma olli surma moistetud, siis kofko
temma sedda, ja toi neid kolmkümmend hõbbe-
jälle nende ülles. Preestride ja wannematte
ning ütles; minna ollen patto teinud, et
ollen wagga werd ärra-annud; agga nemmad
lesid: mis meil on sega teggenist? katsu
Ming temma heitis need hõbbetükid seal
mala kofas mahha, läks ärra, ja kui ta ärra-
poos ta ennast ülles; agga temma on üle-

abhatukunud, ja keskest löhki läinud, ja keil
temma sissefond on wäljapuistetud.

Agga need üllemad Preestrid wotsid need hõbbe-
tükid ja ütlesid: neid ei sunni mitte ohwri kirsto
anna, sest se on werre hind; agga nemmad wot-
sid nou, ja ossid nende eest ühhe pottiseppa põllo
minnesse paigaks woovastele, sepärrast hütakse se-
temma põld werre põlluks tänapäwani. Ja se
on teada sanud keitile, kes Jerusalemmas ellawad,
nenda et sesamma põld nende omma kele hütakse
Abrahamaks, se on: werre põld. Siis on toeks
ke ütles: ja nemmad on wotnud Israeli las-
te kääst need kolmkümmend hõbbe-tükki/ selle
kallist arwatud hinda/ tedda nemmad ni kal-
luse arwanud/ ja on needsammad annud se
pottiseppa põllo eest/ nenda kui se Isfand
mind on käslnud.

Agga Juda-rahwas ei läinud isse mitte kofko kot-
ta, et nemmad ei saaks rojaseks, waid et nemmad
piddid Pasa-talle sõma. Siis läks Pilatus nende
pore wälja ning ütles: mis teil on kaebamist selle
minnesse peäle? nemmad kofsid ning ütlesid tem-
ma wasto: kui ep olleks sesinnane üks kirjateggia,
kui ei olleks meie tedda sulle ial ärra-annud. Siis
ütles Pilatus neile: wotke teie tedda, ja moistke
temma kääst järrel temma peäle kofhut. Siis
ütlesid Juda-rahwas temma wasto: meil ep olle
tedda keddagi ärratappa, et Jesuse sanna pididi
wotels sama, mis temma olli ütelnud, kui temma
abherwas, misfuggust surma temma pididi sur-
ma.

wassto: teie ollete sedda innimest minno ette
otsego rahwa ärrapöörjat, ja wata, minna
tedda teie ees kulanud, ja ep olle sest inim
ühtegi süüd leidnud, mis teie temma peäle k
egga Herodeski; sest minna ollen teid temma
läkkitanud, ning wata, temmal posse ühtegi
tud, mis surma wäärt on; sepärast tahhan
na tedda karristada ning lahti lasta.

Agga Pasa pühiks olli ma-wallitsejal
rahwale ühhe wangi lahti lasta, tedda nem
tahtsid. Agga neil olk sel aial üks kulus
tedda huti Parrabaks, kes olli kinnipanud
mäsajattega, kes mäsamisse sees ollid ühhe
tapnud. Ning se rahwas kiserdas, ja
palluma, et temma nenda pididi teggema, ku
ma ifka neile olli teinud. Kui nüüd nemmad
hes ko-us ollid, ütles Pilatus nende wasto:
ba teie tahhate, et ma teile pean lahti lasta
Parrabast woi Jesust, tedda hütakse Kristus
Kas teie tahhate, et ma teile se Juda-rahwa
ninga pean lahti lastma? sest temma teid
need üllemad Preestrid tedda kaddeuse
ollid ärra-annud. Ning kui temma kohtojä
istus, läkkitas temma naene temma jure, ja
dõlda: ärgo olgo sul ühtegi teggemist sesinnat
gega, sest minna ollen tanna unnes paljo k
nud temma pärrast. Agga need üllemad Preestr
need wannemad andsid rahwale nou, et nem
Parrabast pididid lahti palluma ja Jesust h
ma, ja kihhutasid sedda rahwast, et Pilatus em
ne Parrabast neile pididi lahti lastma. Siis

se ma-wallitseja ja ütles nende wasto: kumba teie
tahhate neist kahhest, et ma teile pean lahti last
ma? nemmad ütlesid: ei mitte Jesust, hukka ted
da ärra, ja lasse meile Parrabast lahti! agga Par
rabas olli üks rõwel, kes olli ühhe mäsamisse pär
rast, mis liinas olli sindinud, ja tapmisse pärrast
wangitorni heidetud. Siis wastas Pilatus, ja
ütles jalle nende wasto: mis siis teie tahhate, et
ma pean teggema selle Jesussega, tedda hütakse
Kristusseks, ning tedda teie ütlete Juda-rahwa
kuninga ollwad? Agga nemmad kiserdasid ta,
ning ütlesid keif: sago temma risti! po tedda ris
ti. Siis hidis Pilatus ta nende wasto, ning
ütles Jesust lahti lasta. Agga nemmad kariusid
ja ütlesid: po tedda risti! po tedda risti! agga se ma
wallitseja ütles kolmat puhko nende wasto: mis se
sus tarja teinud, minna ep olle temmast ühtegi sur
ma süüd leidnud, sepärast tahhan minna tedda
karristada ja lahti lasta. Agga nemmad arasid pe
le jure kiserdamssega, ja pallusid weel ennän, et
tedda pididi risti podama. Ning nende ja üle
ma Preestride kiserdaminne wottis woinust.

Agga kui Pilatus näggi, et temma ei woinud
ühtegi pärrata, waid et weel ennän ferra sindis,
wottis temma wet, ja pesis käsfi rahwa nähhes,
ja ütles: minna ollen wagga sellesinnatse õige wer
est, katske teie isse. Siis wastas keif se rahwas, ja
ütles: temma werri olgo meie peäle, ja meie laste
peäle. Agga Pilatus tahtis rahwa mele pärrast
teha, ning moistis kohhut, et nende palkwe järwele
pidi sundima. Siis lastis temma neile Parra
basi

bast lahti; kes mäsamisse ja tapmisse pärrast wangitorni heidetud, kenne pärrast nemmad lufid, agga Jesust andis temma ärra nende mees walda, et tedda pididi piitsaga pekstama ja podama. Siis wottis nüüd Pilatus Jesust pekstama tedda piitsaga.

Agga selle ma-wallitseja sõa-mehhed wiisid da ärra ennesega kohto kotta, ning kutsusid ka kutsusid temma peäle keit sedda hulka kolko, ja wõttis temma rived seljast ärra, ja pannid temma ühhe purpuri mantli. Ja nemmad punnustid he kroni kibborwitsust ja pannid sedda temma pässi ja andsid pilli-roo temma parrema kätte, ja langid temma ette põlweli mahha, naetsid tedda, ning kutsusid tedda terretama, ja ütlesid: terre Juda rahwas! ja löid tedda keppiga, ja wõtsid se kutsusid roo, ja löid sega temma pähha, ja süllitasid se kutsusid ma peäle, ja langsid põlweli mahha, ja kutsusid dafid tedda.

Siis läks Pilatus jälle wälja, ja ütles kutsusid wasto: wata, minna toon tedda teile wälja teie tunnete, et minna temmast ühtegi süüd ei ole. Siis läks Jesus wälja, ja kandis se kibborwiti kroni ja purpuri mantli. Ning Pilatus andis nende wasto: ennä innimest! kui nüüd need nemmad Preestrid ja sullased tedda näggid, kutsusid sid nemmad, ja ütlesid: po risti! po risti! Jesus ütles nende wasto: wotke teie tedda risti, et tedda risti, sest minna ei leia süüd temmast. Juda rahwas kotsid temmale: meil on käse, et meie kässu järrele peab temma surrema, sest ta

on ise-ennast Jummala Poiaks teinud. Kui nüüd Pilatus se sanna kulis, kartis temma weel temma, ning läks jälle kohto kotta, ja ütles kutsusid wasto: kusi sinna olled? agga Jesus ei andis temmale wastust. Siis ütles Pilatus kutsusid wasto: eks sa rági minnoga? eks sa ei tea, et mul melewald on sind risti pua, ning melewald on sind lahti lasta? Jesus kostis: sinnul ep oleks ühtegi melewalda minno ülle, kui se sinnule ei sulle antud ütlewelt, sepärrasti on sellel, kes mind kutsusid on ärra-annud surem pat. Sest aiast offis Pilatus tedda lahti lasta. Agga Juda-rahwas kutsusid dafid ning ütlesid: kui sa tedda lahti lasjed, kes se ep olle sinna Keisri sõbber mitte, sest iggäiks kes ise-ennast kui kunningats teeb, on Keisri wasto.

Kui nüüd Pilatus sedda sanna kulis, wiis temma Jesus wälja, ja istus mahha kohto-järje peäle kutsusid se sanna paika, mis hütakse kiwvi põrmanduks, agga Ebrea kele Kabbata. Agga se olli Wafasid, ning temma ütles Juda-rahwa wasto: ennä kutsusid kunningast! agga nemmad kutsusid dafid: wi kutsusid le: kas minna pean teie kunningast risti poma? kutsusid need üllemad-Preestrid wastid: meil ep olle kunningast kui Keiser. Siis andis temma nüüd tedda nende kätte, et tedda pididi risti podama.

IV.

Agga sõa-mehhed wõtsid Jesust, ning kui nem-

nemmad tedda said näernud, wotsid nemmad
Purpuri mantli temma seljast ärra, ja pannid
ma ommad rided temma selga, ja wisid tedda
ja, et nemmad tedda pidid risti poma.

temma kandis omma risti ning läks wälja.
Fui nemmad wälja läksid, ja tedda ärrawisid,
sid nemmad ja said kätte ühhe mehhe, kes
läks, Simon nimmi, Kireni liinast, (kes
jalt tuli, Aleksandri ning Ruhwi isja)
fundsid nemmad wäggise, ning pannid risti
peäle, et temma sedda pidid Jesuse järrele kand

Agga temma järrel käis suur hull rahwa
naesi, kes ka kaebasid, ja tedda nutsid. Agga
fus pöris ennast imber nende pole ning ütles:
rusalemma tütre, ärge nutke mind, waid
isfe-ennast ning ommad lapsed. Sest
need päwad tullewad, mil öölaste: önsad on
figgimata, ja need ihhud, mis ilmale ei kannud
need nissad, mis ep olle immetanud. Siis
kawad nemmad ütlemä mäggede wasto: lase
meie peäle, ja mäekinkude wasto: katke meid:
fui sedda torele pule tehakse, mis siis kull
peab sundima? agga temmaga widi faks
Kuriateggiat wälja ärrahukkata.

Ja nemmad wisid tedda senna paika, mis
taks Ebraa-kele Kolgataks, se on ärraselle
pealae asse. Ning kui nemmad senna said,
nemmad temmale jua mirri-wina ja ädikali
piga seggatud, ja kui temma maitsis, ei tahtnud
ma jua, ning ei wotnud sedda mitte. Sest
nemmad tedda risti, ning temmaga faks

est parrema, ja teisi pahhema pole, agga Jesust
esle. Siis sai se kirri tõeks, mis ütles: ja
temma on üllekohtuste seffa arwatud. Ning se
oli kolmandama tunni aial, kui nemmad tedda
wisid. Agga Jesus ütles:

Jesja/anna neile andeks/ sest nem-
mad ei tea/ mis nemmad tewad.

Agga Pilatus kirjotas ka ühhe peälekirja, mis
temmale süüks olli antud, ning panni se ülle temma
pea nesi peäle. Agga se kirri olli kirjotud Kreka-
kiddina- ja Ebraa-kele tähtedega: **Se on Jesus**

Maatfaretist se Juda-rahwa Kuningas.

Sedda peälekirja luggesid paljo Juda-rahwaist, sest
se päit olli liggi liina, kus Jesust risti podi. Siis
ütlesid Juda-rahwa üllema Preestrid Pilatusse
wasto: ärra kirjota: se Juda-rahwa kuningas,
waid et temma ütelnud: minna ollen Juda-rah-
wa kuningas. Pilatus kostis: mis ma kirjota
waid, ollen ma kirjotanud.

Kui nüüd need sõa-mehhed Jesust ollid risti
panud, siis wotsid nemmad temma rided, ja jag-
wad neid, ja teggid nelli ossa, igga sõa-mehhele
ühhe ossa) ning se kue; agga se kuub olli õuble-
mata üllerwelt ülleültse ko-utud, Siis ütlesid

nemmad teine teise wasto: ärge fiskugem sedda
teie lõhki, waid heitkem liisko selle pärrast, kelle
pärast se peab ollema; ja nemmad heitsid liisko,
mis iggäüks pidid sama, et se kirri pidid tõeks sama,
mis ütles: nemmad on minno rided isseles-
jagganud / ja minno kue pärrast liisko
beit.

heitnud. Sedda teggid niid need sōa
hed, ja isfid, ja hoidfid tedda seäl; agga se
was seisis seäl waatmas. Ja need ülles-
naersfid tedda nendega, ja ütlesfid: muud on te
aitnud, niid aitko temma isse-ennast, kui ta
on se Kristus se Jumma ärravallitsetud.
ga ka need sōa mehhed naersfid tedda, ja
temma jure, ja wisfid temmale ädikast, ning
fid temmale: kui sinna olled se Juda-rahva-
ningas, siis aita isse-ennast. Agga need
möda säksfid, teotasfid tedda, wangutasfid
pead, ja ütlesfid: woi! kes sa Jumma
mahhaksid, ja kolmil päiwil üllesehhitad,
isse-ennast, olled sinna Jumma Poeg,
tu ristid peält mahha. Agga nendasammoti
fid ka need üllemad Preestrid isse-estis nend
jatundjatte ja wannemattega, ja ütlesfid: muud
temma aitnud, isse-ennast ei woi temma muu-
data, kui temma on Kristus Israeli kunn-
sis asko temma niid ristid peält mahha, ja
nāme, siis tahhame meie tedda uskuda.
on Jumma peäle lootnud, se peästko tedda
kui ta tedda tahhab peasta; sest temma on üt-
minna ollen Jumma Poeg.

Agga nendasammoti naersfid tedda ka need
lib, kes temmaga ollid ristid podud. Agga need
kurjateggiaist, kes ollid üllespodud, teotas tedda
ütles: kui sa olled se Kristus, siis aita isse-
ja meid. Agga se teine kostis ja nomis tedda
ütles: efs sinnagi ei karda Jummalat, sest
na sesammast hukatuses olled, ja meie

isse polest, sest meie same kätte, mis meie tō
adart on; agga sesinnane ep olle ühtegi pahha
teinud. Ning temma ütles Jesuse wasto: Is-
rael, mötle minno peäle, kui sa omma rigi sees
kallid, ning Jesus ütles temma wasto:

**Edest minna ütlen sulle: tanna
prad sinna minnoga Paradisis olles**

ma.
Agga Jesuse ristid jures seisis temma emma,
ning temma emma ödde Maria Kleopa naene, ja
Maria Mahdalena. Kui niid Jesus omma em-
ma näggi, ja se Jüngri seäl jures seiswa, tedda
temma armastas, ütles temma omma emma
wasto:

**Naene/wata/ se on sinno Poeg.
Pärast ütles temma selle Jüngri wasto:**

Wata/ se on sinno emma.

Ning sestammast tunnisti wottis se Jünger ted-
da omma kotta.

Agga kuendamal tunnil sai pimmedus üle
kõige se ma ühheksamast tunnist sadil ning päilit
kõige pimmedaks. Ning ühheksamal tunnil kis-
endas Jesus sure heālega ja ütles:

Eli! Eli! lama sabahani?

se on ärrasellitud:

**Minno Jummal! minno Jum-
mal! miks sa mind olled mahha-
aitnud?**

se on sedda tunnistanud, ning temma tunnista-
tõssine, ning sesamma teab, et temma rägih-
tõssi on, et ta teie peate uskma. Sest se on
dinud, et kirri piddi tõeks sama: temmale
luudki katli murtama. Ning ta ütleb teine.
Nemmad peawad näggema / kelle siise-
mad on pistnud.

Ewangelium Surel Redel

Agga kui jo õhto kätte tulnud, (sest et se wõ-
tamise pääw olli, se on se pühhade laupäi-
ta, siis tulli üks rikkas mees Arimatiasist ühhe
da-rahwa linnast, Jofep nimmi, se olli üks au-
isfand, üks hea ja õige mees, se ei olnud mitte
dega ühhes nous, egga nende tõ kütud, kes ta
Gummala riki otis, kes ka Jesuse jünger olli,
ja läks Pilatusse jure, ja pällus, et temma
sama Jesuse ihho mahhawotta. Agga
panni immeks, et temma jo olli ärrasurnud.
Kurjus se pealiffo ennese jure, ja küsis temma
temma jo annugi ärrasurnud, ja kui temma
da pealifkult teada sai, siis käsks Pilatus
andis se ihho Jofeppile, siis tulli Jofep ja
Jesuse ihho mahha ning ostis kallist linnast
Siis tulli ka Nikodemus, (kes enne õsel
jure olli tulnud) ning tõi seggatud mirri ja alo-
gi sadda naela. Siis wotsid nemmad Jesuse
ning mahksid sedda puhta linnaste-riete siise-
liste rohtudega, nenda kui Juda-rahwal se
mahhamatta. Agga seal paikas, kus temma

õsti löödud, olli üks aed, ning aedas üks uus haud,
ning temma panni tedda ennese hauda, mis kalso-
se olli raiatud, kuhho ep olnud ükski ial pan-
dud, senna pannid nemmad siis Jesust Juda-rah-
wa walmistamise päwa pärrast, sest et se haud
õggi olli, ja Jofep weretas ühhe sure kiwwo haua
õste ette ja läks ärra, ja se pühhapääw tulli peäle.
Agga naesid käisid ka järrel, kes temmaga ollid
Galilea-maalt tulnud.

Agga seal olli Maria Mahdalena, ja se teine
Maria Jofesse emma, need istusid haua kohhal, ja
naesid sedda hauda, kuhho ja kuida temma ihho
mahhapandi. Agga nemmad läksid taggasi, ja
walmistasid kallid rohhud ja salwi, ja sel pühha-
päwal seisid nemmad rahhul kässo järrel.

Agga teisel päwal, mis tulleb walmistamise
päwa järrele, tullid need üllemad-Preestrid ja
need Bariserid kofko Pilatusse jure, ja ütlesid:
Kusfand, meie mele on tulnud, et temma, se pettis,
õstes, kui ta weel ellus olli: minna tousel kolme
päwa pärrast ülles. Sepärrast käsks sedda hauda
hasti hoida kolmandama päwani, et temma
jängrid õsel ei tulle, ja tedda ärra ei warrasta, ja
õste rahwa wasto: temma on surnust üllestous-
nud, siis on se wiimne pettus kurjem kui se essimen-
ne. Agga Pilatus ütles nende wasto: holdjaid
on teilminge ja hoidke hästi nenda kui teie tunne-
te. Ja nemmad läksid ärra, ja hoidsid hästi sed-
da hauda hoidjattega, ja pannid se kiw-
wi pitseriga kinni.

Prohweti Esa-ia Ramatust
Se LIII Peatüt.

13. **S**ullane wottab targaste tehha, tedda
üllendatama, kõrgeks peab ta sama, ja
kõrgeks tõdetama.

14. Nenda kui palju on sinu pärrast ehmatanud,
nenda olli temma teggemoos ärrarikkutud, ennain kui
gi mehhe teggemoos, ja temma näggo, ennain kui
te laste näggo.

15. Nenda peab temma palju pagganaid kassima,
kuningad peawad omma suud temma pärrast kinni
mis neile ei olle mitte kulutud, sawad nemmad näha
mis nemmad ei olle kunnud, moistwad nemmad ärra-

1. Kes usub meie kulutamist, ja kennele on
kassiwars ilmutud.

2. Sest ta on tõsnud kui wõsfoke temma nähes,
kui juur kuiwast maasi. Ei olnud temmal näggo
küll meie nägguine tedda; agga temmal ei olnud mitte
näggo, et meie piddime tedda himmustama.

3. Ta olli ärrapõltud ja wäeti meeste seast; üks
kes olli wallo täis, ja kulus haigussest, ja kelle pärrast
nime piddi silmad kõrwale pörama; nenda ärrapõltud
meie temmast ei holiud.

4. Tõeste, meie haigussest on ta isse-ennese peale
nund, ja meie wallo, sedda on ta kannud. Agga
wasime tedda waewatud, Jummalast peksud ja piinatud
lewad.

5. Agga sefannu on meie ülleastmiste pärrast kibbede
waewatud, ja meie tiggeduste pärrast on ta rusikate
tud, se nühklus olli temma peal, et meil peaks rüh-
ma, ja temma wermette läbbi on meie terwis tullud.

6. Meie teik ekssime kui lammaste hull, meie wõ-
iggauks omma tee peäle, agga Isand on meie terwis
kõhnut lastnud temma peäle tulla.

7. Ta on tagga sunnitud, ja temma on waewatud
ga temma ei teinud omma suud mitte lahti, kui ta

niakse äratappa, kui lammast, mis waid on omma niitjatte
es. Nenda ei olli temma omma suud mitte lahti teinud.

8. Wastussest ja kõhnut on ta ärrawoetud, kes wõib
teinud temma ello ea üllesträgida; ta on ärrakõnutud e-
lõmate ma pealt, mo rahwa üllekohhto pärrast piddi neil se
nühklus ollema.

9. Ja temma on Jummalakartinatunud pannud temma
hõu jure, ja ühhe rikka temma kibbeda surma jure, sest et
temma ei teinud üllekohhut, egga olnud pettust temma suus.

10. Agga Isanda hea meel olli se, et ta piddi tedda
lasti tõhuma ja waewama. Kui temma hing ühhe sü-
dame saab annud, siis peab temma semet sama nähha, ta
peab palju päiwi saatma, ja Isanda hea meel peab tem-
ma koe läbbi korda sama.

11. Kui ta omma hinge häbdast saab pääsnud, peab tem-
ma head sama nähha, ta peab täis sama. Temma tund-
miste läbbi peab se bige, mo sullane, bigust mitmele saatma,
sest temma on meie üllekohhut isse kannud.

12. Separrast tahhan minna temmale wõsa anda sure
temma seffa, ja nende wäggewattega jaggab temma saki;
sest et ta omma hinge surma sisse ärra-annud, ja on ülle-
kohhustega arwatud, ja on isse mitme patto kannud, ja on
üllekohhuste eest pallunud.

Meie Isanda Jesuse
Kristusse

Üllestousminne

Nelja Ewangelisti Ramatust
kõikopandud.

Sing kui se pühha sai möda läinud Maria Mahdalena ning Maria busse emma ja Salome kallid robbid et nemmad piddid tulles ja woidma. Agga pühhapäwa õhtul, mil esimesel nädalil pääw hakkas, tuli Maria Mahdalena ja se teine Maria sedda hauda katsma. esimesel nädalal päwal tuli Maria Mahdalena warra, kui alles pinne olli hawa jure, ja teised naesed tullid ta wägga warra päwa hawa jure, ja wisid need kallid robbid, mis nemmad ollid walmistanud, ja monningad nendele. Ja wata, suur ma-warrifeminne sündis, Isanda Ingel tuli taewast mahha, läks hawa jure, ja weretas se kiwwi ukse eest ärra, ja fenna peäle. Ja temma näggo olli ofsego ma ja temma rided walged kui lummi. Agga hawa pärrast temma eest warrifesid need hoidjad ja ofsego furnuks.

Agga need naesed fenna minnes ütlesid issekeskis: kes weretas meile se kiwwi hawa ukse peält ärra? ning kui nemmad fenna waatsid, siis näggid nemmad, ja leid sid, et se kiwwi hawa peält olli ärra weretud, sest temma olli wägga suur. Agga kui Maria Mahdalena näab, et se kiwwi hawa eest oli ärrawoetud, siis jookseb temma sedda teada andma; agga need teised naesed läksid hawa sisse, ning ei leidnud mitte Isanda Jesuse ihho. Ja nemmad näggid ühhe nore mehhe parramal kael istmasid wägga; agga se Ingel kostis ja ütles nendele wasto: ärge ehmatage, sest minna tean, et teie olete Jesust Naatsaretist, kes risti olli lödud, teid ei ole siin, sest ta on üllestousnud, nenda kui temma on ütelnud: tulge tenna, wadage sedda asja, kus Isand on magganud, ja minge ussinaste otsa, ja üttele temma Ingrittete, ning Peetrus, et temma on furnust üllestousnud, ja wata, nenda lähhab teie eel Kalileamaale; seäl sate teie wata, minna ollen teile sedda ütelnud.

Ja se sündis, kui nemmad sepärrast alles kahhe warrifesid, siis wata, kaks meest seisid nende kõrwas hiilgawa rietega. Agga kui nemmad wägga nägid, ja ommad filmad mahhaloid, siis ütlesid nemmad nende näeste wasto: mis teie sedda ellawat furnutte jurest orsite? ei ta polle siin, waid ta on üllestousnud; tulletage mele, kuidas temma teie wata, kui ta on räginnud, kui temma alles Kalileamaal olli, ja ütles: se innimese Pöeg peab ärra-antama

nende wasto: ärge kartke mitte, minge, kuluta
minno wendadele, et nemmad Kalilea male
häwad, ja seal peavad nemmad mind nägema

Agga kui nemmad ärraläksid, wata, siis
monned sest wahhista linna, ja kulutasid neile
maapreestridele keik, mis sündinud oli.

Nemmad tullid nende wannemattega kofko ja
sid nou, ja andsid neile sōa-meestele rahha
ütlesid: üttelge: temma Züngrid tullid õse, ja
rastasid tedda ärra, kui meie maggastime.

Kui se ma-wallitseja sedda saab kuulda, taba
meie tedda melitada, ja sata, et teie peate ilma
reta ollema. Agga nemmad wotsid se rahha
teggid nenda, kui nemmad ollid õppetud, ja se
ne sai kulus Judara hwa jures tannapawana

Maria Mahdalena tulleb niib, ning kuluta
le Züngritttele, kes temmaga ollid olnud, kes
wad ollid ja nutsid, ja ütles: et ta oli Isandale

nud, ning et ta temmale sedda oli ütelnud. Ja
teised naesed tullid ka senna, ning kulutasid sedda
neile üheteistkümmete ja neile teistele keikle.

Agga Maria Mahdalena ja Joanna ja Maria
Kobusse emma ja need teised naesed ollid nendega
sedda Apostlide rääksid, ja needsammad, kui
mad kuulsid, et ta piddi ellama, ja oli temma

[Mariast Mahdalenast] nähtud, ei usknud
ja nende [naeste] kõnned ollid nende meles
rühhi jut, ja ei usknud neid mitte.

Agga Peetrus rousis ülles ja jooksis hawa
ja kui temma kummarkulle senna sisse watis,
gi temma need surno linnad üksi maas ollenud

temma läks ärra, ja panni isse-enneses immeks
sedda, mis oli sündinud.

Ning wata, pärrast kaks nende seast ollid min-
nemas seltsammal päwal ühhe allewisse, mis Je-
rusalemmast liggi kuuskümmend waggo maad

oli, selle nimmi oli Ema-us. Ja nemmad rääksid
isestekis keikist neist asjust, mis ollid sündinud.
Ning se sündis, kui need kaks kõndisid, ja teine teise-

ga juto aiasid, ja teine teiselt küsisid, siis tuli ka
Jesuse isse nende jure, ja temma näitis ennast teiselt
näil, kui nemmad male läksid, ja kaks nendega;
agga nende silmad peti, et nemmad tedda ei tun-

nud. Ja temma ütles nende wasto: mis kõnned
need on, mis teie isestekis kõnnelete käies ja ollete
terwanõolisfed. Agga üks, kelle nimmi Kleopas,

wostas ja ütles temmale: sinnaks üksi kui wooras
wad Jerusalemmas, ja ei olle teada sanud, mis
neil päiwil sealsammas on sündinud? ja temma

ütles neile: mis siis? agga nemmad ütlesid temma-
le: sedda, Jesusest Maatsarettist, kes oli üks Proh-
wet wäggeru teust ja sannast Zummala ja keige

rahwa ees, kuida meie üllemad. Preestrid ja wan-
nemad tedda on surma huffamoistmisseks är-
ra-anud ja tedda risti lõnud. Agga meie lootsi-

me, et temma piddi sesamma ollema, kes Israeli
rahwost piddi ärralunnastama, ja peale se keik
on tanna se kolmas päär, kui se on sündinud. Ag-
ga ka monningad naesed meie seast on meid ärra-

hmaranud, kes warra homiko hawa jures ollid, ja
kui nemmad temma ihho ei leidnud, tullid nem-
mad ja ütlesid, ennast ka Englide näimist näinud,
kes

Fes ütlemad tedda eslawad. Ja monningad feast läksid haua jure, ja leidfid nenda kui naesed ka ütelnud; agga tedda ennast ei näinud nemmad mitte. Ja temma ütles nende mo-oh! teie rummalad, ja süddamestrasked sedda uskuda, mis need Prohwetid on väginud. Kristus sedda piddand kannatama, ja omma sisse minnema? ning temma hakkas Mosesse teikist Prohwetidest, ja selletas neile ärra teige jade sees sedda, mis temmast olli kirjotud. nemmad said se allewi liggi, kuhho nemmad sid, ja temma teggi ennast emale minnema. nemmad pallusid tedda wäggise, ja ütlesid: ja jure, sest õhto jouab ja pääw werib; ja läks sisse nende jure jäma. Ja se sündis temma nendega laudas istus, wottis temma õnnistas ja murdis/ ja andis neile; siis pääs de filmad lahti, ja nemmad tundsid tedda, ja ma kaddus nende eest ärra. Ja nemmad ütles teine teise wasto: eks meie südda meie sees ei lend, kui temma meiega rätis se tee peäl ja temma meile need kirjad ärrafelletas? ja nemmad tousid selsammal tunnil ütles, ja läksid tagga: rufalema, ja leidfid neid üksteistkummend ja kes nende jures ollid, ko-us ollemast, kes ütles se Jesand on tõest üllestousnud ja ennast õnnale näitnud. Ja nemmad rääksid ütles, ja teid tasid sedda teiste, mis tee peäl olli sündinud ja teid da nemmad tedda leiwa murdmisest ollid nud, agga nemmad ei usknud neidke mitte.

Kui nüüd wimaks õhto aeg olli selsammal

mesel näddall päwal, ja need üksteistkummend Jüngrit ühhes ko-us ollid, laudas istid, ja sedda rääksid, ning kui ütlesid luffus ollid kartusse pärrast Jüda-rahwa eest; siis tulli Jesus ja seisis isse kesse nende wahhele, näitis ennast ning ütles neile: rahho oigo teile! Agga nemmad kohfusid ja kartsid, ja ütlesid, ennast waimo näggewad. Ja temma ütles neile: mis teie ollete ni wägga ärra-ehma-land? ja mis pärrast touswad nisuggused mõtle- miste teie süddamette sees: et wadage minno käd ja minno jallad, sest et minna sesamma ollen katske mind kättega, ja wadage sest et waimul ep olle mit- teihha ja luid, nenda kui teie näte mul ollowad. Ja kui temma sedda sai ütelnud näitis temma neile omnad käd, jallad ja külge, siis said need Jüngrid rõmsaks, kui nemmad Jesandat näggid. Agga kui nemmad rõmo pärrast weel ei usknud ja im- merts pannid, siis ütles temma nende wasto: kas teil on sin middagi süa? ja nemmad pannid tem- ma ette tükki küpsetud kalla ja kerje-met, ja temma wottis ja söi nende ees, ja söitles nende uskmata ning lange süddant, et nemmad neid ei olnud usknud, kes tedda ollid näinud üllestousnud olle- wad. Agga temma ütles weel nende wasto: need on kes teie jures, mis minna teile rääksin, kui minna al- tesse kästus ja Prohwetide ja laulo-ramatus mo- minust on kirjotud. Siis teggi temma nen- de moistust lahti, et nemmad need kirjad moistid, ning temma ütles neile: nenda on kirjotud ja nen- da piddi Kristus kannatama ja üllestousma sur- nuff

mad ei olnud kangel mäelt ärra, waid ligat
sadda künart maad ja weddasid sedda nora
dega. Kui nemmad nüüd seält ärra tullid
le, näggid nemmad sütte-ruld seäl maas, ning
lokesse peäle pandud ollewad ning leiba.
ütteleb neile: toge neist kallokesist, mis teie
go ollete püüdnud. Simon Peetrus lähe
weddas sedda nota mäele täis suri kalla
ning kolm kuetkummend, ning se noot ei lähe
mitte katki, et neid kül ni paljo olli. Jesus
neile: tulge, wotke lounat; agga ükski neist
rittest ei julgend temmalt küsida: kes sinna
led? sest nemmad teadsid, tedda Jesanda olla.
Siis tuli Jesus ning wottis leiba, ja andis
ning se kallokesse selsammal kombel. Tubba
kolmas kord, et Jesus ennast näitis omma
rittele, kui temma olli surruust ülestousnud.
Agga kui nemmad said lounat sönud, ütteleb
Simona Peetruse wasto: Simon Jona
armastad sinna mind ennain kui need sinna
Zemma ütteleb temmale: jah, Jesand, sinna
et minna sind armastan. Zemma ütteleb tem
olle mo tallekesse karjane.

Zemma ütteleb temmale jälle teistkorda: Simon
Jona poeg! armastad sinna mind? temma
temmale: jah, Jesand, sinna tead, et minna
armastan. Zemma ütteleb temmale: hoia ma
bad kui karjane. Kolmakorda ütteleb temma
male: Simon Jona poeg! armastad sinna mind?
Peetrus sai kurwaks, et temma temmale kolm
korda olli ütelnud: armastad sinna mind?

ütteleb temmale: Jesand, sinna tead keif, sinna tun
ned, et minna sind armastan. Jesus ütteleb tem
male: olle mo lammaste karjane. Töest töest,
minna ütlen sinna: kui sinna noorem ollid, siis
pannid sinna isse omma wõ wõle, ning kändsid
kubho sinna tahsid; agga kui sinna saad wannaks
saud, siis pead sinna omnad käed wälja sirruta
ma, ning üks teine panneb wõ so ümber, ja wiib
sind, kubho sinna ei tahha. Agga sedda ütles
temma tähhendades, mis sagguse surmaga temma
pödi Jummalat auustama. Ning kui temma
sedda sai rägitud, ütteleb temma temmale: kái min
no järrel, agga Peetrus pöris ennast ümber, ning
näggi sedda Jüngerit, sedda Jesus armastas, jär
ei käwad. (Kes ka oli õhtosõmo-aial ennast Je
suse rinna peäle lastanud, ning ütelnud: Jesand,
kes se on, kes sind ärra-annab?) Kui Peetrus tedda
näggi, ütles temma Jesuse wasto: Jesand, ag
ga mis sefinnane peab kannatama? Jesus ütteleb tem
male: kui minna tahhan, et temma peab jääma,
kunni minna tullen, mis sinna sest holid? kái sin
na minno järrel. Siis tousis se kõne wendade
seas, et sefinnane Jünger ei piddand surrema. Ag
ga Jesus ei olnud mitte temmale ütelnud, et tem
ma ei piddand surrema, waid kui minna tahhan,
et temma peab jääma, kunni minna tullen: mis
sinna sest holid? Sefinnane on se Jünger, kes neist
sinaatist asjust tunnistab, ja sedda on ülesti jo
tanud, ja meie teame, et temma tunnistus on tõs
sine.

Agga need ükssteistkummend Jüngerit läksid pär
rast

rast ärra Kalilea-male senna mäe peäle, Kurbus
 sus neid olli käsknud. Ning seäl on temma
 tud ennast kui wie sa-ast wennast ühhel hobil
 kui nemmad tedda näggid, kummar dasid nem
 tedda, agga monningad ollid kahhe wahhel.
 Jesus tulli nende jure, ja räkis neile, ja ütles
 de wasto: Minnule on antud keik melewad
 was ja ma peäl, sepärrast minge keik ma-
 kulutage sedda armo-öppetust keige lomale, ja
 petage keik rahwast, ning ristige neid Jumma
 Jäsa, ning se Poia, ning se pühha Waimo-
 mel; ja öppetage neid piddama keik, mis ma
 teid ollen käsknud. Kes ussub, ning fedda
 takse, se peab õnsaks sama; agga kes ei ussu-
 da peab hukka moistetama. Agga neil, kes
 wad, peawad nisuggused tähhed jures ollen
 minno nimmel peawad nemmad kurjad waimo-
 wälja-aiama, usi Peli rägima, ussa ülestou-
 kui nemmad ka ühhe surma jomaai peaksid
 ei pea neile sest ühtegi wigga sama. Haigede
 peawad nemmad läed pannema, siis sawad
 mad parramaks. Ja wata, minno ollen
 päwa teiega ma- ilma otsani. Pärrast on tem
 ka nähtud Jakobusest, pärrast keikist Apostol-
 nenda on temma pärrast omma kannatamist
 ennast ellawalt näitnud mitme tõsise märgi-
 on neist nähtud nellikümme päwa, ja
 Jummal kunningrigi asjo.

Meie Jäsenda Jesuse
 Kristusse

Saewaminne-
 minne

Ewangelistidest ülespandud:

Sing kui temma (Jesus) nendega kof-
 ko sai, ütles temma neile: wata, minna
 läkitan teie peäle omma Jäsa too-
 rist, ja siis kätkis temma neid, et nemmad pid-
 Jerusalemma liinna jäma, ja seält mitte är-
 taminnema, waid Jäsa tootust oortma, senniks
 kui neid ehhitakse waega kõrgest, mis teie (ütles
 temma) minnuist ollete kuulnud. Sest Joannes
 on kül weega ristitud, agga teid peab pühha
 Waimoga ristitama ei mitte kaua pärrast
 neid

neid päivi. Kes nüüd ollid kofkotulnud, siisid temmalt ja ütlesid: Issand, kas se selfinnartel aial jälle Israelile ülesehitad ningriki? agga temma ütles neile: teile ei ni aego egga tundisid teada, mis se Jeesus omma ennese melewalda pannud, waid peate pühha Waino wägge sama, kui ma teie peäle saab tulnud, ja peate minna nistajad ollema ni hästi Jerusalemmas, keige se Juda-ja Samaria-maal ja ma otsani.

Agga temma wiis neid wälja Petaniadist, ja tõstis ommad käed ülles ja õnnistis neid. Ja se sündis, kui temma se Issand da sai ütelnud, ja nendega sai rägitud, neid õnnistas, lahkus temma neist ärra, ja da tõsteti nende nähhes ülles, ja woeti taewa, ja pilw wottis tedda nenda ülles filmi rest ärra, ja ta istub Jummalal maal kael.

Ja kui nemmad üksi filmi taewa pole sid, kui temma ärraläks, ja wata, siis nende jures kaks meest walgis ridis, kes ütlesid: Kalllea-ma mehhed, mis teie sefate watate ülles taewa? sefannane Jeesus, kes on üllestwoetud taewa, peab tullesse selfam rambel, kui teie tedda ollete näinud taewa ramminewad. Ja kui nemmad tedda Jummaridanud, läksid nemmad taggasi Jerusalemma sure römoga seält mäelt, mis

mäets hütakse, mis Jerusalemma liggi ühhe pühhapäwa sefond olli.

Ja kui nemmad siisse tullid, siis läksid nemmad ülles üllema tuppä, kus asset ollid Peetrus ja Jakobus, ja Joannes ja Andreas, Wilippus ja Tomas, Bartolomeus ja Matteus, Jakobus Alweusse poeg ja Simon Selotes, ja Judas Jakobusie wend. Need keik ollid ühhes meles allati ühhesto-us pakwes ja pallumisfes naesega ja Maria Jesuse emma-ja temma wendadega. Ja nemmad ollid allati Jummalal koias, kiisid ja tännasid Jummalat.

Agga nemmad (need Apostlid) läksid wälja ning ütlesid jutlust keikis paikus, ja se Issand alitas neid ja kinnitas se sanna nende tähtede labbi, mis järrele tullid.

Agga weel paljo muid asjo on, mis Jeesus on teinud, kui need keik isse-ärranis saaksid ülestirjotud, siis arwan minna, (Joannes) et ta ma-ilm isse ei jouaks need kirjotud rammatud kätte sada.

Sedda keik/
mis

Meie Jeesanda Jeesuse
Kristuse

Kannatamisest / Surmast / üllas-
tousmisest
ning

Täewaminne

need nelli Ewangelistit on kirja ülespan-
ninnitawad nemmad kui nelli tunnistaja
ühelase selle wiimse sannaga:

Amen. Amen. Amen. Amen.

Jer

Jerusalemma Liina
hirmsast

Parrarimisest,

Mis nellikümmed aastat pärrast
Kristuse Täewaminne
on sündinud.

Uli aeg hakkas kätte jõudma, et Jum-
mal Jerusalemma liina ning Juda-
rahwa peäle omma wiimist wiikka tah-
tis lasta tulla, nenda kui Prohwetid
enne üttemud, siis on nisuggused tähhed enne näh-
nud; üks sawwaga täht orsego moof on taewas
seisnud, sesamma on terwe aasta liina kohhal
ku kohhesamal päwal, õse kello ühheksa, orse hap-
res nisuggune walge paistminne paistnud, et igga-
mees

X 5

mees mõttelnud päwa ollewad. Suure
 fange warraw Jummalä kōla seestpididisel
 mis kahhekümne mehhe sai tõsta, kui sedda
 pididi tehtama ja keikpididi raudlukko ja rōng
 ga olli kinnipandud. se on ennast õse kuend
 tunnil isse lahti alanud, Jani ku esimesel
 kolmatkümnenä on mitmes paikas, taerwas
 wedes, wankeid nähtud, ning orsego iur hūl
 te ning jallawägge kōkkominnewad, ja õs
 wad sure kōrrinaga. Nellipühhi laupäwa
 Preestrid Jummalä kōias tabesid walmis
 mis pühhadē aegus tarwis olli, siis on nemi
 suurt mürrinat ja kōrrinat kuulnud, pärrast
 heäl kuulnud, se on kōssendanud: Lalli si
 ehk kül monningad ütlewad, et se siis on sūn
 kui se ettepodud tek keige pühhama paiga ees
 mala kōias Kristusē kannatamisē ajal on
 nud. Üks innimenne on seal olnud, kelle nimi
 Jesus Anani, ühhe alwa ning waese mehhe
 kui sesamma olli nellipühhi Jerusalemma
 nud, siis on temma sure heālega hūūdnu
 kōssendaminnē kuulke homiko, üks kōss
 minne õhto poolt. üks kōssendaminnē nä
 le poolt, oh! üks kōssendaminnē ülle keige
 rusalemma ning Jummalä kōia; hādda
 Raebaminne tulles prudi ja peigmehhe
 kōssendaminnē keige rahwa peāle. Ni
 daste kōssendas temma dōd ja päwad järre
 ning jookeis hullo kōmbel mōda linna.
 ehk monningad tedda kül wirsa ning piir
 pekseid, kes sedda karjumist kui kurja tahhend

linna peāle heal meelē ei tabtnud kuulda, siiski ei
 kōssendanud temma mahha nenda kōssendamast. Ja
 kui se innimenne Roma-rahwa ma-wallitseja ette
 wōdi, kes tedda piitadega nenda lastis peksta, et
 temma ümber werrine olli; epolle temma ommeti
 ühhegi sannaga armo pallunud / egga ühhegi wee
 piista temma filmist wāljatunud, waid temma
 onallati sure heālega kōssendanud: hādda / hāda
 da hādda tulles sinno peāle / sinna waene Je
 rusalem! Se kōhto-issand Albinus on tedda, kui
 ühtisledat innimēst naeruks pannud. Seitse aas
 tat järrestikko ei olle sesamma innimenne mu rah
 wa kōssis paljo olnud, waid on ifka issepānis kōi
 nuda nenda kui innimenne, kes ommas meles ühhe
 oija peāle jāāb mōtlema, ehk sedda yuab ärra
 mōtlema. Ning on ifka nenda kōssendanud: hāda
 da hādda tulles sinno peāle / sinna waene Je
 rusalem! ei olle ka mitte ärrawāssinud nenda
 kōssendamast. Agga kui Roma-rahwas linna
 ei olli, siis on temma walli-muri peäl ümberkau
 to kōinud, ja on ifka kōssendanud: hādda Jum
 mala kōia peāle, hādda keige se rahwa peāle!
 Wimat on temma ka neid sanno, mis enne ep
 ole temmalt kuulnud, senna kōrwa ütelnud:
 hādda ka mo ennese peāle! Ja orsego se sanna
 temma suus weel olli, siis on temma kōggemata
 maenlastest mahhalastud ja nenda ärrasurnud.
 Neid ja muud immetāhtesid on enne nähtud, enne
 go Jerusalema on ärrariklutud. Niūd tulles sest
 ärrarikmisest rāgida.

II.

Kui Juda-rahwa (nenda kui pühha Zehra
 ütleb Apostlide Teggude ramatus VII. peagi
 52. salm.) kui tapiad ja ärra-andiad sedda
 ring wägga Kristust said ärratapnud, siis on
 ge se Juda-rahwa rigi luggu keikpiddi ikka
 maks lainud. Üllemad-Preestrid hakkasid
 kauppa ning üllekohhut teistele Preestrite tegu-
 teiste üllematte wahhel olli selge wihtamis
 dedust, ning keik wallitsejad hakkasid ka-
 nouud piddama, nenda et nähha olli, et se
 susse järg peagi piddi teisitü tullema. Nis-
 üllematte rio ning wihtamise pärrast, mis
 sekestis olli, hakkas monni hulk neist ärrata-
 ma, ja isse selti fokkoloma, se läbbi tehti
 fuggust kurja, nenda et rahwast risuti ja
 nisammoti linna sees Jerusalemmas kui walli
 ning keikist asjust olli nähha, et kiriko-ning
 asjad piddid nurja ning hukka minnema.
 pärrast läkkitas ka Keiser Nero Sestus
 Juda-male Juda-rahwa wallitsejaks, ja kui
 ma wägga walli olli mitmes asjas Juda-rahwa
 wasto, ning omma ahnust, kõrkust ja walli-
 takka aias, siis aiasid Juda-rahwas temma
 Kui temma pärrast nendega sai söddinud, siis
 temma wäest wiis tuhhat meest mahha.
 da mäsfasid Juda-rahwas Jummalä tallim-
 se läbbi, et nemmad ka Roma-rahwa wasto
 panna, ja tagganefid neist ärra. Agga kui

Nero sedda sai teada, siis läkkitas temma Larwust
 Wespasianust omma poja Titusega Siria-male.
 Sellammal aial on keige se homiko-maal sefuggu-
 konned ja sannumed lainud, et orse sel aial
 monningad Juda-maalt piddid tullema, kes pid-
 wästeige ma ilma sees sureks ja wägga wäggetaks
 lema. Eht se kül Kristusse waimolikko rigi polest
 keite sai, kui Kristusse nimmi (kes Juda-rahwa
 -ust on söndinud) Erwangeliummi kututamise
 läbbi keik üle ilma-ma sureks läks, siiski on mon-
 ningad sedda nende kahhe Wespasianuse peäle
 ennanud. Agga Juda-rahwas selletasid sedda en-
 nekutamist ennese kassuks. Ning kui nelle kolm
 lähhingi nende waenlaste wasto kordä läksid, siis
 läksid nemmad surelisseks, töstsid kolm meest om-
 ma so-pealikkuks, ja püüdsid Askaloni linna
 wägge ärrawotta. Siis lödi neid kahhe puhho-
 ga mahha, ning nemmad ka-utasid (peäle se weel,
 et need so-pealikkud hukka said) liggi kaksüm-
 mend tuhhat meest ärra. Siis läks Wespasia-
 nus Keisri sanna peäle Kalilea-ma sisse, mis wäg-
 gero ja rikkas olli ma-rahwa polest, risus, rikkus,
 ning päletas keik ärra, nenda et tapmisset, risumisset,
 said päletamisset otsa egga mära ei olnud. Siis
 läbbi mitto tuhhat Juda-rahwast hukka, ja tappe-
 mis ollaksid kolbanud sötta miina, ilma naesita
 ning lapstita, mis alw ning tallo-rahwas olli. Söd-
 da wäggi ei annud seäl armo wannale egga norele
 wäga lastele, kes kaitkis maggasid. Kuus tuhhat
 wärra meest läkkitas. Wespasianus ühhel hawal
 pärris.

pärris-orjaks Afaja male sedda kirjast maad
 he merre mahhel läbbikaewama. Kolmküm-
 tuhhat Juda-rahwa sõa-meest müdi sel aial
 hobil ärra pärris-orjaks. Wiis tuhhat on suri-
 mo läbbi ennast kõrge kirwi mäelt isse mahha-
 kutanud, ja isse-ennesele otsa peäle teinud.
 aial olli üks tark ja moistolik mees Juda-
 seas, Jofep nimmi, se olli neile Preestriks
 pealikkuks, sesamma pöggenes esimeses
 nattukesse rahwaga ühe augo sisse logi-
 ba Kalilea-ma linna, seält sadi tedda kätte
 widi Wespasianusse jure. Kui temma
 siatussele kulutas, et temma piddi Keisriks
 siis heitis temma temma peäle armo. Ja se
 Jofep on sedda kirjotanud, mis meie sest asja-
 me. Kui se Kalilea-maal sündis, siis kogu-
 suur hulk rahwast, mis liigjulged ning mo-
 kad olliid Jerusalemma linna; neid olli ühe
 suremist Jofandist kokkosaatnud, et temma
 bi keik wallitsust ennese kätte piddi sama
 taas palju sallaja tapmist, rõõwlimist ja
 Jerusalemmas olnud, ning näitis keikpiddi
 weel surem kahjo piddi tulles, nenda et
 ne lin keikpiddi on waewatud. Sel aial on
 ningad üllemad Preestrid ärratapperud,
 sagedaste on werd ärrawallatud Jumma
 asle. Jofep kirjotab, et kaksteiskümme-
 hat parrajat ja üllemat Juda-rahwast festi-
 ses mäsfamisfes on ärratapperud, ja nenda
 ra ning foiad antud alwa rahwale ja sõa-
 reisuda. Monningad mõstewad, et Roma-

as kawwala nouga sedda teinud. Nenda wae-
 ai jo Jerusalemma ennego õige kibbe assi weel
 temma peäle tulli, kolmesugguse häddaga (1) Ro-
 ma-rahwa sõast, (2) keigesuggusest riust ja tülist
 liina sees, sest et neil kahlased nouud olliid, ning
 s) liggeda üleannetumattest Jofandist, kes petti-
 ki tombel mitto hulka enneste feltsi said, ennast
 Jofandaks tõstsid, paljo werd ärrawallasid, et
 wamad melewada ning wallitsust piddid ennese-
 le sama. Kui sel aial Kadara-rahwas Roma-rah-
 wawasto hakkas pannema, siis piddi Titus rut-
 tama lasto-korterist wälja tulles, ning wottis
 Kadara-linna ärra, ja temma pealik Laatsidius
 ois kolmkümmend tuhhat koddanikko pöggene-
 me, kaks tuhhat wottis temma wangi, mu rah-
 wotenne ning pöggenewa hulk upputas ennast ärra-
 ja Jordani jõkke, ja need surnud kehhad läksid jõe-
 alla Iswaliti järwe sisse, mis hütakse surno-
 järweks. Siis läksid Roma-rahwas senna pole
 Jordani Makaronist sadit keikis palkus Juda-
 rahwa peäle, ja Juda-rahwas said sure hirmo alla.
 Kui talwe sai ärralainud ning kewwade aeg kätte
 tuli, siis todi Wespasianussele sannumid Gesa-
 ria linna, et Keiser Nero olli ärrasurnud, siis
 walmistas temma ennast ussinaste, ja läks ärra
 Gesaria linna, ning kui temma keik Juda-ning
 Judea-rahwa liinad sai ärrawotnud (agga
 monningad pisikesed liinad jäid weel woora
 komeeste kätte) siis panni temma Roma-rahwa
 komeeste keige liinade sisse, et temma sedda ussi-
 minne Jerusalemma linna peäle, mis üksi agga
 weel

weel ärrawotmata olli, piddi sama tormi
ning sedda ärrawotta. Sel aial töstis Be-
sianusse söddawäggi tedda Keisriks.
läks Weepasianus ärra Egiptusse male, ning
tahtis temma Italia male miina. Agga
da, mis temmal Juda-rahwaga olli, jättis tem-
omma poja Titusse holeks.

III.

Agga Titus läks Jerusalemma linna alla
kui temma ühhe puhho ratsa wägga liggi
aias watama, siis olleks temma pea Juda-
kätte sanud, ning peäsis waerwalt ärra. Pär-
teggi temma omma leri Kopusse jures, senna
wörsst maad liinast, ning jaggas ärra omma
wägge, et temma sedda linna ennam kui
kohhalt piddi klunipannema. Se wahhel
ma otsata paljo rahwast keigelt poolt keik-
dest Jerusalemma Pasa pühhiks kofkora
Jummala tenistust piddama. Peäle se olli
ne paljo kehwa ja ülleanto liigjulget rahwa-
nast Jerusalemma linna kofkofoggunud, mis
lilea maalt olli wälja-aetud, ning nenda olli
hulka rahwast liinast, kes ühtemelelts wal-
ennam ning ennam (nenda kui siis ikka sünni-
rarikkusid. Ühhe hulga kae olli Jummala
nende pealik olli Eleasar Simona poeg, tem-
pole hoidsid need Selotid, se olli üks tige
kawwal rahwas, ja mihtas wägga foddan-
Linna alluminne ossa olli Joannesse ká, kelle

milletsus tuli. Peälminne linna ossa olli Si-
mona ká, kel kaksümme tühat Idumea-
rahwast abbiks olli, kes senna ollid kutsutud Se-
lote wallatusse ja wae wasto sedda linna kaitse-
ma. Neist wödraist olleks rahwas heal meel jä-
le tahtnud lahti sada, agga nemmad ei woinud.

Kui Titus moistis, et sedda rahwast Jerusa-
lemma liinast wägga paljo ning tiaks olli, siis
wuerustas temma, ja walmistas ennast ussinaste
linna ümberpiirma ning walli temma ümber teg-
ema, nenda kui Kristus neile olli ütelnud, sen-
ni kui se rahwas weel keik ühhesko-us olli, et nõig
and sedda kangeminne piddi waema.

Kui Juda-rahwas sedda näggid, siis püüdsid
nemmad keigest süddamest, ni paljo kui nemmad
suusid ning ärrandasid, sedda keelda, et se ei pid-
dand Titusele korda minnema, agga nemmad ei
woinud mitte, neil ei olnud ühtegi õnne, Jum-
ma isse tahtis otsa nenda peäle tehha, sepärast
ei läinud neil ühtegi nou korda. Ning otse sel ha-
mal tuisis suur mäsaminne liinast, et paljo rah-
wa oli wägga kowwa ning kindel, ja temmal olli
dama. Sepärast kiusasid Roma-rahwas sure
wäga müri peäle sada, ning tormiga linna ärra-
wotta. Wimaiks said nemmad ommeti sure
warwa ja tõga se kahhefordse müri ärra. Sel-
sammal aial surri ilma arwamata rahwas nalga,
nenda kui Josef kirjotab ühhe leiwa pallesse pä-
rast on teige suremad sõbrad teine teist raunud ja
pist.

pistnud. Lapsed on omma wannemate
emma su eest ja suust roga ärrakistnud, et
wend egga ödde teine teise peäle armo
üks waik wilja on paljo rahha maksnud.
ningad on weisse sitta sure nälja pärrast
Monningad on sabbula rihmo, ning kilpide
nahka ärranärvinud ja ärrafönud. Mon
surnud leitud heinad suus. Mitto on pe
läbbi otsinud, ja roja ning sittaga püüdnu
ärra-aiada. Elis on wägga paljo rahwa
ga surnud, et Ananias Eleasari poeg, kes
no aial Tituse jure olli pöggenenud, ütles
da peäle wiisteistkümmend tuhhat surnu
linnast on leitud ja mahhama-etur.
firjotab, et ühhest ainust wärrawast mitto
surnud on wäljakantud, et ni kaua kui Tit
na al olli, kuus sadda tuhhat innimest
rasurnud.

Juda-rahwa kä olli weel Antonia linna
del ja tuggew lin olli, ning Jummala koda
ka weel nende käes, seält läks üks sild linna
Sedda linna kinniwottes nähti paljo
waewa kui feik mu liinnade kallal. E
kül teadis, et nälg need Juda-rahwast piddi
tama ja lõppetama, siiski läks temmal
waks, sepärrast mainitses ning aias temmal
wägge wäggise ning tormiga linna peäle
Et se jures kül hädda ja kartus olli, siiski
ma-rahwale feik asfi korda, ning Juda-rah
ei olnud woimust egga õnne. Kui nüüd
jo Roma-rahwa käes olli, siis andis passun

nia passunaga täbbe, siis tappeti feik Juda-rah
wast ärra, kes se linna peal ollid, monningaid hei
koti woalli müri peält mahha, monningad langsid
esse surnuks, monningad peäsid öse linna pöggen
ma. Pärrast sedda läks söddawäggi kowwaste
nende peäle, kenne kä weel Jummala kooda olli.
Kül söldakse, et Titus Jummala kooda Jumba
ja tenistusse pärrast ei olle tahtnud ärrahärowita
da, agga ots olli kä. Jummala sünntas sedda
ossa nenda, et ükski ei piddand Juda-rahwa peä
le armo heitma. Sest kui jo kaua olli tappeldud
ning waewa nähtud, ning Juda-rahwas siiski eg
ga ahwardamisse egga mainitsemisega ei taht
nud need kindlad paigad Roma-rahwa kätte an
da, siis moistis södda-wäggi, et nemmad ei woi
nud mu wisil kui näljaga (agga se wottab paljo ae
ga) ehk tullega se paiga peäle woimust sada. Se
pärrast wotsid monningad söa mehhed tuld Jum
mala kotta heita, se hakkas warfi põllema. Ja nen
da põlles se illus ning kallis hone ärra, mis suur
ja kulus olli, ja tehti tuhhaiks. Need Juda-rah
wast liina pöggenenud, agga surem hull neist
fai tulle ja mooga läbbi hukka. Preestrid on
wägga halledaste pallunud, et nemmad piddid ek
kese jama, agga seäl ei olnud armo Jummala
egga innimeste jures. Titus on kofinud: Kül
nende Jummala kooda ning tenistus on ärrahäro
mitud, ei olle ka Preestrid tarwis. Jummala
kooda on öse künnemal ruffi-leikusse-ku päwal
wärrapilletud selsammal päwal, kui Pabiloni kun
nin

ningas ennemuiste esimeest Jummalala kodd
 ärrapõlletanud. Ning se pääw on sel Jum
 koiäl üks õnneto pääw olnud. Sedda aeg
 messest Jummalala koiast ja temma ülesehhit
 fest, mis Salomon olki teinud, Keisri Weep
 nusse teise wallitusse aastast sadit, mit se
 mala koddä sutumaks on ärrahäwitid, on
 teistkümme sadda aastat peäle üks. Agga
 aiaast, mil se teine Jummalala koddä jälle hak
 lesehitadama kunninga Sirusse teise walli
 aastal, on wiis sadda peäle ühheksa aastat
 meikümme. Kui Juda-rahwas nenda ma
 ti, et kül ükski ärrapõlemisse peäle ei woinud
 ning mitto tubhat nalga surrid, jäid omme
 teised omma mõtte peäle. Neil päiwil, kui
 mala koddä nenda ärrapõlletati ja ärrahäwi
 on üks hirmus ja halle asst Jerusalemma
 nud, mis tullewa põlwe rahwas ei naljaliti
 üks aus ja rikkas suurt suggu emmand teise
 Jordani olli hirmo pärrast mu rahwaga Jer
 lemma pöggenenud, kui lüinas ni suur ja
 nalja hädda olli, on temma omma nore
 lapsokesse kätkest wotnud, (kül iggamees
 moista, mis sugguse süddame walloga temma
 da telnud) ja sedda tapnud, teise pole on tem
 küpsnud ning ärrafõnud, teise pole temma
 nud sõa-meeste ette, kui need ümberkaudo
 ning sõmist otstid. Agga sõa-meestele on
 peäle tulnud; kui nemmad sedda näinud, on
 mad se waese naese peäle hallastanud, ja sedda
 ja Jerusalemma lüina ülemise Isandile kul

nud. Sesinnatse hirmsa asja läbbi sündis, et
 nemmad fest päwast sedda nou wotfid ennast Si
 nese alla anda, ning on tulnud Titussega kõnne
 ma ja leppima. Agga sepärrast, et nemmad rah
 kogemissega wägga kauaks ollid wibinud, ja
 siis weel rahho ning wabbadust pallusid, kui nem
 mad jo nalja ja mu kombega wägga ollid ärra
 wadatud, ei sanud nemmad ühtegi. Ja lin on
 weel pisut päiwi waewalt ülesperud, sel wahhel
 on ma.ilmama paljo rahwast sure nalja hädda ja
 waewa läbbi lüinast wälja waenlaste leri pögge
 nenud. Siis on neid wägga alwa hinnaga ärra
 ramädud. Sel puhul on sõa-mehhed kogge
 mata juhtunud näggema üht Juda-meest ennese
 ommaast rojast kuldpenningid noppwad, mis tem
 ma ennese sisse olli neelnud. Siis on seddamaid
 üks kõnne sõa-meeste seas tousnud keige leri läbbi,
 et Juda-rahwas, kes leri ollid pöggenenud, ollid
 kulda ennese sisse neelnud. (Sest monningad ol
 tid, kes muud middagi ei woinud hoida ning är
 rawia kui kulda, fest et need sõa-mehhed leik läb
 bi otstid.) Sesinnatse kõnne pärrast leikasid sõa
 mehhed ühhel õsel ennam kui kahheruhhande Ju
 da-rahwa kõhhud löhki, et nemmad mõtlefid keige
 Juda-rahwa kõhtus kuldpenningid ollewad. Ning
 neid otsteks weel emmam löhki leigatud, kui Titus
 ei otsteks lastnud teelda, et wangi ei piddand tap
 petama. Wimanaks siis wo-eti Jerusalemma lüi
 na ärra, ja siis ei antud norele egga wannale ar
 mo, siiski on arwalikkult kulutatud, et rammo
 tumale ning kehwa rahwale, kes ei suutnud sõa
 riis

riisto piddada ning wastopanna, piddi armu-
tama.

Nenda risuti, suttiti ja põletati keik se Jeru-
lemma lin paljaks ning sutumaks ärra; ja
liina ossa rikfuti ning härwiteti hirmsaste
Monni hone jäeti seisima Roma-rahwa sõa-
te warjaks, mis senna panti sedda maad
ma, ka muud tuhjad kirowi honed ja woogad
nid jäid seisima tähheks ning tunnistus
seäl olli lin ennemuiste olnud. Nenda on Jeru-
salemma lin ärrahärowitud ja sutumaks ärra-
kutud kolm nädalat enne Miheli päwa, wä-
mal kuul pärrast sedda aega, kui waenlane
temma alla olli tulnud. Wangi wo-eto
hirmsast surest hulgast läkkitas Titus seitset
mend tuhhat noori meest Aleksandria liina-
ris orjaks kirowa kandma ning muud rasted
teggema. Paljo Juda-rahwast müdi alwalt
kui karja. Raks tuhhat jäeti senna ja tenna
Roma-rigi made sisse, et neid wahhest sure-
rade wooraspeul rahwa immeks ja rõmuf
liste ette piddi heidetama ning ärrak
Wangisid on keikist keiki olnud ühhe
mend peäle seitse tuhhat, et kül siis, kui
liina alla tuldi, kül kümme sadda tuhhat
liinas on olnud; se surem hulk neist oli
rahwas, ja ei mitte liina koddanikud; siiski
keik Juda rahwa so-ust. Kui Titus sure wäga
rusalemma liina sai ärrawoitud, ärrapõl
mahhalisfnud ja ärrahärowitanud, siis
temma monningaid sõa-mehhi sedda maad

ma nende made pärrast, mis seäl ümberkaudo ol-
id, ning läks isse ärra sõa-wäega Ewratii jõest
sadi, sest ni kaugele käis sel aial Roma-rigi raia.
Igga kui se tuggew, kulus ja pühha Jerusalemma
lin ärrahärowiteti, siis arwati sedda aega ma-
ma algmisest nelli tuhhat nelli neljakkümend
aastat; Roma liina ültseehitamisest olli kah-
kessa sadda kolm kolmakümend aastat. Kris-
tusse kannatamisest sai sest sadik neli kümend
aastat. Nenda on Jerusalem keigekulusam ja
üdem lin keige homiko-maal ühhe hirmsa otsa sa-
nud.

Ma raskesti ning hirmsaste on Jummal om-
ma pühha jummalikko sanna põlgjad ja naerjad
nühelnud, ning on se läbbi keige ma-ilmale ühhe
mällestusse tähhe ja mainitsusse annud, et igga-
ning Jummal wihha ning nuhtlust peab kartma
se tundmisest pole põorma. Sepärrast peab ig-
ma: kui Jummal sefinnat se omma rahwale ei olle
armo annud, kennele temma mitto kallist tootust
Prohwoeti ning wannemad on olnud, kennest Je-
sus Kristus isse omma innimese ollemisest polest
on sindinud, et temma paljo kangeminne muud
rahwast nuhtleb, kellele temma selgest armust om-
ma jummalikko tundmist ning kallist armo õppe-
tust on annud, kui nemmad tedda se eest ei tanna,
ja sedda õiget tõsist Jummal tundmist ning te-
mist ärrapõlgwad, ning kange süddamega
naer.

